

အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း
လုပ်ငန်းစဉ်များကိုဖန်တီးခြင်း
စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ်

Dr. Maximilian Martin ၊ အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး

Burmese Edition / မြန်မာစာ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှု

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၃

မာတိကာ

ဘဝိကာမ.....	ii
1 မိတ်ဆက်.....	1
2 အမှုဆောင်အရာရှိ၏ကောက်နုတ်ချက်	2
3 ထွက်ခွာရာနေရာ.....	3
3.1 နိုင်ငံတကာနယ်ပယ်ရှိဝယ်ယူသူများနှင့်ထုတ်လုပ်သူများ	6
3.2 အစပိုင်းစွန့်စားမှုများသောအနေအထား :အဓိကလူမှုရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ	8
4 ဝယ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းပုံစံများပြောင်းလဲခြင်း	10
4.1 လျင်မြန်သောဖက်ရှင်နှင့်ကောင်းမွန်သောသုံးစွဲသူများယှဉ်ပြိုင်ချက်	10
4.2 ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မြင်သာမှုအတွက်အခြေအနေ.....	11
4.3 အရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ပုန်းကွယ်နေသောရတနာများ	14
5 စက်မှုလုပ်ငန်းပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကိုတွန်းထိုးလှုံ့ဆော်သည့်အကြောင်းအရာများ	16
5.1 လီဗာ -ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် မြင်သာမှုရှိခြင်းကိုမွေးမြူခြင်း.....	18
5.2 လီဗာ၂) -ထိရောက်သော (ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများအခြေခံအဆောက်အအုံအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	18
5.3 လီဗာ၃ -ရည်မှန်းချက်အဆင့်အသစ်နှင့်အတူလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်လာခြင်း	19
5.4 လီဗာ၄ -ဦးဆောင်ဆောင်ရွက်သူများ၏အကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများအားကူးယူခြင်း	23
6 နိဂုံး -ရှေ့လမ်းကြောင်းကဘာလဲ။	26
7 ဆက်လက်လေ့လာရန်အကြံပြုလိုသည်များ	29
7.1 စာအုပ်များ.....	29
7.2 ဒေတာဘေ့စ်များ.....	29
7.3 အစီရင်ခံစာများ.....	29
7.4 ပညာရပ်ဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ.....	31
8 ကျေးဇူးတင်စကား၊စာရေးသူ၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊တာဝန်မရှိကြောင်းကြေငြာချက်	33
9 နိဂုံးမှတ်စုများ	34

နိုင်ငံတွင်သိသာထင်ရှားသောအချက်များ

အကောင်းအဆိုးတွေက ဘာတွေလဲ.....	1
တရုတ်နိုင်ငံ - အနာဂတ်၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းနှင့်အကြီးဆုံးအဝတ်အထည်ဈေးကွက်.....	5
ဂျပန်နိုင်ငံ-အခြားသောနိုင်ငံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း နှင့် Fast Fashion ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း.....	7
ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ- အလျင်အမြန်တိုးတက်လာသည်သို့သော်ရေရှည်မထိန်းထားနိုင်ပါ.....	9
ထိုင်းနိုင်ငံကိုမီးမောင်းထိုးခြင်း - တိုးတက်ခြင်းအဆင့်ဆင့်တက်လှမ်းခြင်း-အာရှသို့လက်လီရောင်းခြင်းဝင်ပေါက်.....	17
မြန်မာ- အဆင်တန်ဆာထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အာရှ၏စစ်မျက်နှာသစ်တစ်ခု.....	28

အဖြေရှာခြင်းတွင်သိသာထင်ရှားချက်များ

လုပ်ငန်းခွင်မြင်သာခြင်းတွင် ရှေ့ဆက်ရန်အတွက်နည်းပညာ.....	13
အရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးတွက်ပေါ်လာခြင်းမှအဝတ်အထည် စီးပွားရေး ပုံစံပြုကွဲခြင်း.....	15
ဓာတုပစ္စည်းများ-အလုပ်သမားများကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးတို့အားလွှမ်းမိုးသောအပေါ်စီး အချက်အလက်များ.....	22
စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းတည်ဆောက်သောအတိုင်းအတာများ-RAGS Challenge Fundမှသင်ယူခဲ့သောသင်ခန်းစာများ.....	24

Martin, Maximilian

“Creating Sustainable Apparel Value Chains: A Primer on Industry Transformation”

Impact Economy Primer Series, Vol. 2, Burmese Edition

Geneva 2014

All rights reserved

© By the author and Impact Economy

www.impacteconomy.com

အတိုကောက်များ

3G	မိုဘိုင်းဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ၏တတိယမျိုးဆက်
3-D	ရှုထောင့်သုံးဖက်မြင်နေရာ
AAL	Anantaအဝတ်အထည်ကုမ္ပဏီ
AFWA	အာရှအခြေခံလုပ်အားသတ်မှတ်ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့အစည်း
ASEAN	အရှေ့တောင်အာရှအာဆီယံနိုင်ငံများအသင်း
BBC	ဗြိတိသျှအသံလွှင့်အဖွဲ့
BBS	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်စာရင်းအင်းဆိုင်ရာအစိုးရဌာန
BDT	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသုံးငွေကြေး
BGL	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်
BGMEA	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း
Bn	ဘီလီယံ(သန်းပေါင်းတစ်သိန်း)
BKMEA	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သိုးမွေးအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း
BOI	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဆိုင်ရာဘုတ်အဖွဲ့
BoP	အခြေခံလူတန်းစား
BSCI	စီးပွားရေးလူမှုရေးလေးစားလိုက်နာခြင်းစဉ်းနည်းလမ်း
BRIC	ဘရာဇီးလ်၊ရုရှား၊အိန္ဒိယနှင့်တရုတ်
BSR	လူမှုရေးဆိုင်ရာတာဝန်ယူမှုလုပ်ငန်း
C	စင်တီဂရိတ်
CCC	အဝတ်အစားများသန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့
CEO	စီမံခန့်ခွဲရေးအမှုဆောင်အရာရှိချုပ်
CMP	ညှပ်ပါ၊ချုပ်ပါ၊ထုတ်ပိုးပါ
CMT	ညှပ်ပါ၊ချုပ်ပါ၊သပ်ရပ်အောင်လုပ်ပါ
CO	အစိုးရဝန်ကြီးအဖွဲ့ရုံး
CSR	လူမှုရေးတာဝန်ယူမှုဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
Defra	ပတ်ဝန်းကျင်၊အစားအသောက်နှင့်ကျေးလက်ဒေသကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာဌာန
DFID	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန
e.g.	ဥပမာ၊
EC	ဥရောပကော်မရှင်
EPZ	ပို့ကုန်လုပ်ဆောင်နေသောဇုန်/နယ်ပယ်ဒေသများ
etc.	စသဖြင့်
EU	ဥရောပသမဂ္ဂ
EIU	စီးပွားရေးပါရဂူအကြံပေးအဖွဲ့
ETI	အလုပ်သမားအခွင့်အရေးတိုးတက်ရေးအတွက်ကုန်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီများပူပေါင်းအဖွဲ့
FDI	နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
FLA	အလုပ်သမားများအခွင့်အရေးမျှတမှုရှိရေးအဖွဲ့
FMCG	အသင့်စားစားသောက်ကုန်

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin - အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအတတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးချဲ့ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုစနစ်တကျဖြင့်- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ် "

FWF	အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းခွင်တိုးတက်ရေးအဖွဲ့
G8	ကနေဒါ၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဂျပန်၊ ရုရှ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
GBP	ပေါင်စတာလင်
GDP	ပြည်တွင်းအသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး
GIZ	ဂျာမန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့အစည်း
GOTS	ကမ္ဘာအနှံ့ ဇီဝအခြေခံအထည်အလိပ်များစံသတ်မှတ်ချက်
GSP	ဥရောပသို့ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှတင်သွင်းသောသွင်းကုန်များအားအခွန်အခလျော့ပေးရေးအစီအစဉ်
Ibid.	တူညီသောစာအုပ်/စာပိုဒ်တွင်ညွှန်းဆိုခြင်း
i.e.	၎င်းမှာ
IFC	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးကော်ပိုရေးရှင်း
IFOAM	အော်ဂန်းနစ်စိုက်ပျိုးရေးလှုပ်ရှားမှုများဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာဖောင်ဒေးရှင်း
ILO	ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်
ILRF	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအခွင့်အရေးဖိုရမ်
IMF	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့
IPE	ပြည်သူ့လူထုနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုစွန့်ပစ်မှုများဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း
ISO	ကမ္ဘာ့စံနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း
IT	သတင်းအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာ
Kg	ကီလိုဂရမ်
KPI	အဓိကလုပ်ဆောင်ချက်များတိုင်းတာခြင်းညွှန်းကိန်း
LED	Lအလင်းထုတ်ပေးနိုင်သောဒိုင်အိုဒ်
LEED	စွမ်းအင်နှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဒီဇိုင်းပုံစံများတွင်ဦးဆောင်ခြင်း
LOHAS	ကျန်းမာရေးထိန်းသိမ်းခြင်းဘဝနေထိုင်မှုပုံစံများ
MGMA	မြန်မာအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း
MIC	မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်
N-11	၂၁ရာစုတွင်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန်အလားအလာရှိသော (၁၁) နိုင်ငံ
N/a	အသုံးမချသော/မသက်ဆိုင်သော
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
NPE	ကာဗွန်ပါဝင်သောဓါတုပစ္စည်းတစ်မျိုး
OBM	မူလထုတ်ကုန်တံဆိပ်အမည်ဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း
ODM	မူလဒီဇိုင်းပုံစံဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း
OECD	စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း
OEM	မူလကိရိယာတန်ဆာပလာထုတ်လုပ်ခြင်း
OHS	အလုပ်အကိုင်ရာထူးနှင့်ဆိုင်သောကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေး
OIA	ပြင်ပစက်မှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း
OTIC	နိုင်ငံရပ်ခြားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစင်တာ
P	စာမျက်နှာ
RAGS	ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ
REACH	ဓာတုပစ္စည်းများမှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့်ခွင့်ပြုချက်ရယူခြင်း
RMG	အဆင်သင့်ပြုလုပ်ထားသောအထည်အလိပ်များ

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုဖန်တီးခြင်း- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ်"

ROI	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းမှပြန်လည်ရရှိသောအမြတ်ရာခိုင်နှုန်း
SAC	အကျိုးပြုအဝတ်အထည်များရရှိရေးပူးပေါင်းအဖွဲ့
SAI	အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများတိုးတက်လာရေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့
SASB	ကော်ပိုရေးရှင်းစံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များထိန်းသိမ်းရေးဘုတ်အဖွဲ့
SCORE	ယုံကြည်ကိုးစားမှုနှင့်ယှဉ်ပြိုင်မှုကိုထိန်းထားနိုင်သောလုပ်ငန်းများ
SGS	ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာထောက်ခံချက်ပေးသူ
SIB	ပြည်သူ့လူမှုရေးအတွက်ပေးဆောင်ရန်ခံဝန်ချက်
SITC	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအမျိုးအစားသတ်မှတ်စံနှုန်း
SME	အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများ
STeP	အကျိုးပြုအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေး
TGMA	ထိုင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း
THB	ထိုင်းဘတ်ငွေ
UK	ဗြိတိန်နိုင်ငံ
UN	ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ
UNCTAD	ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန/ဆွေးနွေးပွဲ
URL	ဝက်ဘ်ပေ့ချ်လိပ်စာ
USD	အမေရိကန်ဒေါ်လာ
US	အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
USA	အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
vs.	ယှဉ်လျက်
WBCSD	ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုထိန်းသိမ်းရေးကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကောင်စီ
WTO	ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့
WB	ကမ္ဘာ့ဘဏ်
WRAP	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့်အရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုအစီအစဉ်

1 မိတ်ဆက်

အကောင်းအဆိုးတွေကဘာတွေလဲ

နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးတွင် ကမ္ဘာ့အပတ်အစားနှင့်အထည်အလိပ်စက်မှုလုပ်ငန်းသည် အလွန်အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်လာသည်။ အပတ်အစား၊ အထည်အလိပ်၊ ဖိနပ်နှင့် ဖိမိခံပစ္စည်းအားလုံး ခြုံငုံလျှင် ၂၀၁၁ခုနှစ်အစပိုင်းတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်းသုံးသန်းအတိုင်း အတာထိရောက်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ရှေးအကျဆုံးစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် တစ်ခုဖြစ်သော အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းသည် ၎င်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများကို လျစ်လျူရှုနေပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် အလုံးစုံအကျိုးပြုသော အမြင်သည် လည်းကွယ်ပျောက်နေဆဲဖြစ်နေပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ဧပြီလ၊ ၂၀၁၃က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဒီကာစက်ရုံ ပြိုမှုကြောင့် အထည်အလိပ်အလုပ်သမား ၁၃၃ယောက် သေဆုံးခဲ့သည့် မတော်တဆမှု ဖြစ်ခဲ့ပြီး ကတည်းက ယေဘုယျအားဖြင့် အထူးအသေးစိတ်စစ်ဆေးခြင်းများ ရှိလာပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်း၏ ယခုရင်ဆိုင်နေရသော စိန်ခေါ်မှုမှာ လူသားပီသအကြံနာတရားရှိသော အလုပ်လုပ်ငန်းခွင်နှင့် စုစည်းလုပ်ဆောင်ရသော အခြေအနေများသည် ခြွင်းချက်မဖြစ်ဘဲ သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်လာသောနေရာတွင်

နိုင်ငံတကာကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုဆောင်ရွက်ချက်များတွင် အထည်အလိပ်အပတ်အစားများ ပိုမိုမြန်ဆန်စွာ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အတွက် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်းကို တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်သော အချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပြီး အခြားသော နိုင်ငံများသည် နိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်ကုန်စည်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သော စက်မှုလုပ်ငန်းဆီသို့ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လှုပ်ရှားမှုအတွက် စမ်းသပ်နေသော ကိစ္စရပ်များ) Pilot cases (အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် မည်သည့်နိုင်ငံကို ဤအခန်းကဏ္ဍအတွက် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သည်ကို သတ်မှတ်ရန် လိုအပ်နေဆဲဖြစ်သည်။

အထည်ချုပ်စက်မှုလုပ်ငန်းသည် များစွာသောပေါ်ထွက်လာနေသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကကျသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ပြီး ရှေ့သို့တိုးတက်အောင်လုပ်ရန် နည်းလမ်းရှာဖွေခြင်းသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ အိမ်နေလူပေါင်းသန်း ၁၆၀ နီးပါးရှိသည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် ယခုအခါ ပြည်တွင်းအသားတင်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ စုစုပေါင်းပြည်ပပို့ကုန်ဝင်ငွေ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်) ၄ (သန်းထက်ပိုသော အချိန်ပြည့်အလုပ်များ ရရှိလာပြီဖြစ်သည်။" အဆင်သင့်အပတ်အစားချုပ်စက်ရုံပေါင်း ၅၆၀ ကျော်နှင့် စက်ရုံတစ်ခုတွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အလုပ်သမား ၁၅၀၀ မှ ၂၀၀၀ ရှိသော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည် ၎င်း၏ ဒေသဆိုင်ရာ ယှဉ်ပြိုင်ဖက်များဖြစ်သည့် အဆင်သင့်အပတ်အစားချုပ်စက်ရုံ ၂၄၅၀ နှ့် ရှိသော အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ၂၀၀၀ နှ့် ရှိသော စီယက်နုနိုင်ငံနှင့် ၂၆၀ နှ့် ရှိသော ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့ထက် ရှေ့တွင် ဦးဆောင်နေပါသည်။" သို့သော်လည်း အခြားသော ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနေရာများတွင် မကြာခဏ တူညီသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ဦးဆောင်သော အရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်သော တရုတ်နိုင်ငံမှ အပတ်အစားဈေးကွက်သည်လည်း ပေါ်ပေါက်လာနေပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဖိမိခံပစ္စည်းများ ဈေးကွက်သည် ကြီးထွားလာပြီး ၂၀၁၅ တွင် ကမ္ဘာ့ဖိမိခံပစ္စည်းများအရောင်းအားလုံး၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၇၀ ဘီလီယံ ကျော် ရရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။^{iv}

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိ စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် ကြိုးတက်မှုမှတ်တမ်းနှင့် အလားအလာခန့်မှန်းခြေများအပြင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ၂၀၁၀ ကထက် သုံးဆပိုမိုမြင့်မားလာစေရန် ကြိုးပမ်းခြင်းဖြင့် အခြားသော နိုင်ငံများက အထင်ကြီးနေချိန်တွင် ကျန်းမာရေးနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ အနာဂတ်တွင် ဖြစ်နိုင်သော မတော်တဆမှုများသည် ကြိုးတက်ရေးလမ်းကြောင်းတွင် ရှိနေလျှင် တကယ့်ခန့်မှန်းခြေကို ရရှိရန် ဘာခက်ခဲလှပါသည်။^v

ဤစာအုပ်သည် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အလားအလာရှိသော ဖြေရှင်းနည်းများ နှစ်မျိုးလုံးကို ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာ ရန် စနစ်ကျသော အတွေးအမြင်တစ်ခုကို ဆောင်ယူပေးသည်။ အကောင်းအဆိုးများမှာ သန်းပေါင်းများစွာသော အလုပ်သမားများ၏ အသက်မွေးမှုနှင့် လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများ၊ ရေ၊ စွမ်းအင်၊ ဓာတုပစ္စည်းများကို သို့သော် သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ဖြောက်ဖျက်ပျက်စီးမှုများအသုံးပြုလာသော စက်မှုလုပ်ငန်း၏ ထိန်းသိမ်းမှုနှင့် သောအနာဂတ်နှင့် လူမှုကျင့်ဝတ်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိသော ဖက်ရှင်အပတ်အစားများနှင့် အတူဆန်းသစ်လာသော စီးပွားရေးများတွင် ပယ်ယူသူများအား ပန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ချို့တဲ့သော စက်မှုလုပ်ငန်းစိစစ်မှုပေါ် အခြေခံပြီး နိုင်ငံတကာအပတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို နောက်တစ်ဆင့်သို့ ရောက်အောင် ကူညီနိုင်ရန် အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤစာအုပ်တွင် သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းများကို ပေးထားပါသည်။

အစီရင်ခံစာအပြည့်အစုံကို အောက်တွင် ပြထားသော Impact Economy website တွင် ဒေါင်းလုပ်ရနိုင်ပါသည်။
<http://www.impacteconomy.com/en/primer2.php>

2 အမှုဆောင်အရာရှိ၏ကောက်နုတ်ချက်

နိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်းသည်အရေးကြီးသောအခန်းကဏ္ဍတွင်ရှိနေပါသည်။၎င်းသည်အထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်းများထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းများအကျိုးပင်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသုံးထရီလီယံဒေါ်လာစက်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီးနိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက်အပြောင်းအလဲဖြစ်စေရန်အထောက်အပံ့တစ်ခုအနေဖြင့်သမိုင်းကြောင်းအရလုပ်ဆောင်နိုင်ပြီးကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်စီးပွားရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်းအရင်းအမြစ်တစ်ခုအဖြစ်ကာလရှည်ကြာယူဆခဲ့ပါသည်။အပတ်အစားဖက်ရှင်တိုးတက်လာခြင်းနှင့်အရှိန်မြှင့်လာသောထုတ်လုပ်ခြင်းများ၏အခြားတစ်ဖက်တွင်အားနည်းညံ့ဖျင်းသောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုအလွန်များလာခြင်းတို့သည်ကျယ်ပြန့်ကပ်လွန်းသောသောသမ္မတအသားတစ်ခုဖြစ်လာသည်။၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဧပြီလတွင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ဒါကာမြို့တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော Rana Plaza factory ပြိုကျမှုသည်အသက်ပေါင်းများစွာကိုနှုတ်ယူခဲ့ပြီးစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ကာလကြာရှည်သောစစ်ဆေးမှုများတိုးပွားဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။၎င်းဖြစ်ရပ်သည်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအလားအလာကောင်းခြင်းနှင့်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များကြားရှိကွာခြားချက်များကိုမည်ကဲ့သို့ဆက်စပ်ပေးမည်ကိုရှေ့တန်းတင်သည့်ကာလရှည်ကြာစွာရှိနေသောမေးခွန်းများကိုယူဆောင်လာသည်။

ဤစာအုပ်သည်မကြာသေးမီလူများတွင်ပိုမိုဆက်စပ်ပါဝင်ကြီးထွားလာသောရုပ်ထွေးမှုများကိုဖြစ်စေသည်အမြင်များ၊မျှော်မှန်းချက်များနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ၏အန္တရာယ်ရှိသောအခြေအနေများကိုစုစည်းရန်ကြိုးစားပြီးအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်းတွင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၏ရှေ့အနာဂတ်ကိုသက်သေခံသောစစ်ဆေးချက်ကိုစီမံပြင်ဆင်ပေးသည်။အစီရင်ခံစာကိုအထည်အလိပ်စက်မှုလုပ်ငန်းအစုရှယ်ယာရှင်များသည်ရှေ့တွင်ကြုံတွေ့ရမည့်လိုအပ်ချက်များကိုကျော်လွှားပြီးမည်ကဲ့သို့အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်သည်ကိုကြိုတင်သုံးသပ်ဖော်ပြနိုင်ရန်အတွက်ရည်ရွယ်ပါသည်။တွေ့ရှိချက်မဟုတ်အွန်လိုင်းဆာဗေးမှတစ်ဆင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှယ်ယာရှင်

(၇၃၀ကျော်ထံမှဆာဗေးများကျွမ်းကျင်ပညာရှင်၂၅ယောက်ကျော်ကိုလူတွေ့တွေ့ဆုံခြင်းများနှင့်ဆိုင်ကုန်များမှလေ့လာမှုများ၊စက်မှုလုပ်ငန်းအလုံးစုံသို့မဟုတ်၎င်းနှင့်ဆက်စပ်သောရှုထောင့်အချို့ကိုမြှင့်သုံးသပ်ရေးသားထားသောအစီရင်ခံစာ၂၀၀ကျော်ကိုဆန်းစစ်ခြင်းများနှင့်တီထွင်ဖော်ထုတ်ခြင်း၊သက်ရောက်မှုရှိခြင်း၊ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းနှင့်ဈေးကွက်တည်ဆောက်ခြင်းတို့တွင်ကျွန်ုပ်တို့၏ယေဘုယျအားဖြင့်ထိုးထွင်းသိမြင်မှုများကိုတွန်းအားပေးခြင်းစသည်တို့မှရရှိသောသက်သေခံချက်များစသည်တို့စုစည်း၍သတင်းအချက်အလက်ပေးခဲ့ပြီးကျယ်ပြန့်သောစာရင်းအင်းသုတေသနပြုလုပ်မှုများအပေါ်အခြေခံထားပါသည်။အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းသည်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။သို့သော်၎င်း၏အဓိကထုတ်လုပ်သောအုပ်စုများမှာအာရှတွင်ရှိကြသည်။သို့ဖြစ်၍စာအုပ်တွင်အာရှငါးနိုင်ငံဖြစ်သော:

စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အကြီးဆုံးသောအရင်းအမြစ်နေရာများဖြစ်သောတရုတ်နှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊အလယ်အလတ်ပြောင်းလဲခြင်းများရှိသည့်ထုတ်လုပ်ခြင်းတည်နေရာများရှိသောမြန်မာနှင့်ထိုင်းနှင့်ကမ္ဘာ့တတိယအကြီးဆုံးအထည်အလိပ်ဈေးကွက်ရှိသောဂျပန်နိုင်ငံတို့၏သိသာထင်ရှားသောအချက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏တွေ့ရှိချက်များသည်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြုလုပ်ဆောင်ခြင်းများကိုအကျိုးပြုစေသည့်အပြင်တိုးတက်လာသောထုတ်လုပ်မှုနှင့်ယှဉ်ပြိုင်မှုများ၏နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အဆင်ပြေခြင်းများကိုဖန်တီးခြင်းကိုပါညွှန်ပြသည်။သို့သော်စက်မှုလုပ်ငန်းပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအောင်မြင်မှုရရှိရန်အတွက်ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးစနစ်ကျသောနည်းလမ်းတစ်ခုကိုလိုအပ်ပါသည်။၎င်းတွင်အောက်ပါ (လီဗာဂျာနယ်တွန်းအားပေးခြင်းပါဝင်ပါသည်။) ၁ (ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်မြင်သာမှုရှိခြင်းတို့ကိုမွေးမြူစေခြင်း

(၂)ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း(ထိထိရောက်ရောက်) က)ဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများအခြေခံအုတ်မြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ရည်မှန်းချက်အဆင့်အသစ်နှင့်အတူလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်လာစေခြင်းနှင့် (၄) ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ၏အကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများအားအတုယူစေခြင်း ဦးဆောင်ခြင်းဥပမာများအလုံးစုံပါဝင်သည်။အပြင်စာအုပ်တွင်စက်မှုလုပ်ငန်းပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအတွက်အဓိကလုပ်ဆောင်နိုင်သူများ၏ဖြေရှင်းရန်သိသာထင်ရှားသောအချက် (၄) ခုမှာအောက်ပါအတိုင်းပါဝင်ပါသည်။(၁)လုပ်ငန်းခွင်များတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်းတို့ကိုထိန်းသိမ်းရန်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာများသုံးခြင်း၊(၂)လုပ်ငန်းပုံစံပြုပြင်ရာတွင်အသစ်လည်ပတ်နေသောစီးပွားရေး၏ရုပ်ထွေးစေမှုများ၊ (၃) ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ခါတုပစ္စည်းများအသုံးပြုမှုတိုးတက်လာခြင်း၊(၄)နှင့်စက်မှုလုပ်ငန်း၏လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်လာစေရန်တီထွင်ဆန်းသစ်သည့်ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းတစ်ခုဖြစ်သော RAGS Challenge Fund မှသင်ယူခဲ့သောသင်ခန်းစာများ။

စာအုပ်တွင်ထိန်းထားနိုင်သောဈေးကွက်ပြောင်းလဲမှုရရှိခြင်းသည်ပိုမိုကောင်းသောအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်မှု(ဥပမာ- ရေအသုံးပြုမှုရှုရာခိုင်နှုန်းအထိ)၊စွမ်းအင်အသုံးပြုမှုရှုရာခိုင်နှုန်းအထိနှင့်ခါတုပစ္စည်းအသုံးပြုမှု၂၀ရာခိုင်နှုန်းအထိလျော့ကျလာခြင်း)ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကိုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာများသာမကထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေတိုးတက်ရန်ရည်မှန်းထားသောအစီအစဉ်နှင့်ဆက်စပ်နိုင်သောအခွင့်အလမ်းရှိသည့်အခါတွင်ရောက်ရှိနိုင်သည်ဟုနိဂုံးချုပ်ထားပါသည်။သို့သော်အောင်မြင်မှုမျိုးထောင်ခြင်းတွင်အာရုံစိုက်ခြင်းလိုအပ်ပါလိမ့်မည်။များစွာသောလူမှုရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်စီးပွားရေးကိစ္စရပ်များသည်အမည်တစ်မျိုးစလုံးအပေါ်အမျိုးအစားကွဲပြားကြသော်လည်းသူတို့အားလုံးသည်ထုတ်လုပ်ခြင်းအဆင့်တွင်ဆုံမိကြသည်။ထို့ပြင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းပုံသေအတွေးအခေါ်တစ်ခုကိုအတည်ပြုခြင်းသည်အရေးကြီးလိုအပ်သောဆန်းသစ်သည့်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။စက်မှုလုပ်ငန်းအတိုင်းအတာအတွက်အသေးစိတ်စီမံချက်များကိုကြိုးပွားဖွံ့ဖြိုးလာစေခြင်းသာမကအခြားသောစက်မှုလုပ်ငန်းများမှဖြေရှင်းနိုင်သောလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်ပူးတွဲဆောင်ရွက်သောစုပေါင်းလုပ်ငန်းများနှင့်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်းတို့သည်အောင်မြင်မှုအလားအလာများကိုကြီးမားစွာတိုးတက်စေမည်။အနာဂတ်အောင်မြင်မှုအကောင်အထည်ဖော်ရေးမှသည်လက်ဝယ်ရှိနေသောပေးထားသည့်ရှုပ်ထွေးသောစိန်ခေါ်မှုတစ်ခုလုံးတွင်ဖြေရှင်းနိုင်သောလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏နှိုင်းယှဉ်ခန့်မှန်းနိုင်သောအကျိုးကျေးဇူးများကိုထည့်သွင်းဖြေရှင်းရန်လိုအပ်သည်။ရှေ့ပြေးကုမ္ပဏီများသည်အကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများအတွက်ကြိုးပမ်းသောပုံစံများဖြစ်ပြီးအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများသည်နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့်အများယုံကြည်လက်ခံနိုင်မှုရှိသောကိစ္စရပ်များကိုယူဆောင်လာ၍အစိုးရပုဂ္ဂိုလ်များသည်ကစားပွဲ၏စည်းကမ်းများကိုပြန်လည်သတ်မှတ်ကြသည်။လောကကိုချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းကဲ့သို့သောကျယ်ပြန့်သောအမြင်ကိုယူဆောင်နိုင်သည့်လုပ်ဆောင်သူများမှဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းတည်ဆောက်သောလက်အောက်ခံကုမ္ပဏီများသည်ရည်မှန်းချက်အဆင့်ကိုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့်အရေးအခင်းကာလစီမံခန့်ခွဲခြင်းအလွန်တွင်စက်မှုလုပ်ငန်းကျယ်ပြန့်သောပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကိုတွန်းအားပေးရန်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူအားလုံးကိုလုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ရန်လိုအပ်သောဖွဲ့စည်းမှုကိုလုပ်နိုင်ပြီးပါဝင်သောအမြင်ကိုဖန်တီးခြင်းတို့တွင်အရေးပါပါသည်။စက်မှုလုပ်ငန်း၏ပြဿနာများသည်ရှုပ်ထွေး၍ထိခိုက်နိုင်ပြီးကြီးမားသောအကျိုးသက်ရောက်မှုဖြစ်နိုင်သည်။၎င်းအဓိပ္ပါယ်မှာဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းအသေးစိတ်စီမံချက်များနှင့်ပိုမိုပေးသောသူများသည်လက်တွေ့ကျခေတ်မီပြီးတူညီသောအထူးအရည်အချင်းများဖြင့်လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နိုင်ရမည်။

မူအားဖြင့်ထိခိုက်ခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။ဤတွေ့ရှိချက်သည်နိုင်ငံ(သို့)နယ်ပယ်ဒေသအဆင့်တွင်အပျက်သဘောဆောင်သောကျော်ကြားမှု၏သက်ရောက်မှုများသည်တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့်နိုင်ငံတကာအခန်းကဏ္ဍများကိုဖြတ်သန်းပြီးနက်ရှိုင်းသောလှိုင်းဂယက်များကိုပို့ခဲ့သည်ကိုကျယ်ပြန့်သောနည်းလမ်းများဖြင့်တင်ပြထားသည်။မီးနှင့်အဆောက်အဦးလုံခြုံရေးတို့ကိုညွှန်ပြရန်စက်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးနှင့်ပတ်သက်သောဆောင်ရွက်ချက်ကိုဤစေ့စပ်သေချာစွာစစ်ဆေးခြင်းဖြင့်အစပျိုးခဲ့ပြီးပါပြီ။^{xii}တန်ဖိုးရှိသောပထမဆုံးအဆင့်ဖြစ်သော်ငြားလည်းဤစာအုပ်သည် (၁) စက်မှုလုပ်ငန်း၏ပြဿနာများသည်နက်ရှိုင်းစနစ်ကိုထိခိုက်စေပြီးအခြေခံဖြစ်ပွားသောအဆင့်ကိုညွှန်ပြရန်လိုအပ်ပါသည် (၂) ရှုထောင့်ပတ်လည်မှအခြေများသည်ကျွန်ုပ် တို့သမားရိုးကျဂရုတစိုက်စိတ်ကူးထားသောအရာများထက်များစွာပို၍အားကောင်းပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့သည်အားကောင်းသောလုပ်ဆောင်ချက်များသည်သာမကရန်နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်းသဘောပေါက်ပြီး၎င်းလုပ်ဆောင်ချက်များကိုအမှန်တကယ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

လူမှုရေးပတ်ဝန်းကျင်နှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီးပိုမိုမြင့်မားသောဘက်ညီခြင်းရရှိရန်ကျွန်ုပ်တို့သည်စနစ်ကျခြင်း၊လက်တွေ့ဖြစ်ခြင်းနှင့်သေနပ်ဗျူဟာနှင့်ဆိုင်ခြင်းများလိုအပ်ပါသည်။သို့သော်ငြားလည်းလက်ရှိတွင်သရုပ်ဆောင်အများစုသည်နိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်းများ၏အမြင်ပေါ်တွင်သာအာရုံစိုက်နေပါသည်။(ဥပမာ - နေထိုင်သောလုပ်အားခများ၊ကလေးအလုပ်သမား၊ကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်ဆိုင်သောအတိုင်းအတာများ)။သူတို့သည်အလွန်ကြီးမားသောပြဿနာများ၏အချို့သောရှုထောင့်များပေါ်တွင်လုပ်ဆောင်ကြပြီးကျွန်းခြောင်းသောအစီအစဉ်များပေါ်တွင်သူတို့၏အာရုံစိုက်မှုကိုကန့်သတ်နေကြသည်။စနစ်တစ်ခုလုံးအပြောင်းအလဲ၏မျှော်မှန်းချက်များကိုအပြမင့်ဆုံးဖြတ်တင်ရန်နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့်လုပ်ဆောင်ချက်များ၊နည်းဗျူဟာများတို့ပေါ်တွင်ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းအနည်းငယ်သာသုံးခဲ့သည်။ဤအစီအစဉ်အပိုင်းနည်းလမ်းသည်မလုံလောက်သောလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်မှုများ၏ကြီးမားသောကိစ္စရပ်ကိုဖြေရှင်းခြင်းတွင်ရရှိလာသောအခြေများကိုစုစည်းထားသောကြိုးစားအားထုတ်မှုများ၏အလားအလာကိုဆုံးရှုံးစေပြီးထပ်နေပြီးတားမြစ်ထားသောလုပ်ဆောင်ချက်များဖြစ်နိုင်ခြေရှိခြင်းကိုစွန့်စားစေပါသည်။စီးပွားရေးသောပုံသေအတွေးအခေါ်သည်အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းကိုရေရှည်ခံသောတန်ဖိုးရှိခြင်းကိုဖန်တီးသောမှန်ကန်သောအရည်အသွေးထိန်းထားနိုင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်လာခြင်းမှတားမြစ်သည့်သိသာသောအရံအတားဖြစ်သည်။၎င်းအပြင်ကျွန်ုပ်တို့သည်အချိန်များကိုပြန်မလှည့်နိုင်ပါ။သုံးစွဲသူများအပယ်နည်းသည်ဆိုသောသုံးသပ်ချက်များမကြာခဏကြားနေရသော်လည်းသက်သေပြချက်များကပယ်ယူသုံးစွဲခြင်းများသည်အရှိန်ကျမသွားခြင်းကဖြစ်ပွားနေသောအဓိကစစ်ပွဲကိုပျောက်ကွယ်သွားစေသည်။^{xiii}မြီတိနီနိုင်ငံတွင်သာမကအမေရိကန်နိုင်ငံတွင်လည်းပျမ်းမျှသုံးစွဲသူသည်နှစ်စဉ်အပတ်အထည်၃၀ကီလိုဂရမ်ကိုပစ်နေရပြီးကျွန်ုပ်တို့၏အဝတ်တားရာဘီဒိုများတွင်ထည့်ထားသောအပတ်အထည်ပမာဏသည်ကျွန်တော်တို့ဘိုးဘွားများပိုင်ဆိုင်ခဲ့သောတက်အဆများစွာပိုသည်။^{xiv}

ကျွန်ုပ်တို့၏သုတေသနမှပိုမိုဆန်းကြယ်သောတွေ့ရှိချက်များမှတစ်ခုမှာသမန်ထက်ပိုလွန်သောပုန်းကွယ်နေသည့်တန်ဖိုးဖန်တီးခြင်းအခွင့်အလမ်းကိုဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ကမ္ဘာ့အပတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးတွင်ရေအရင်းအမြစ်အသုံးချခြင်းသည်များစွာသောကိစ္စရပ်များတွင်ဥပဒေနှင့်နီးလောက်လျော့နည်းနိုင်ပြီးစွမ်းအင်သုံးပုံတစ်ပုံ ((သု)ထိုထက်ပိုသောအသုံးချမှုလျော့နည်းခြင်းနှင့်ခါတုပစ္စည်းအသုံးပြုမှုသည်ငါးပုံတစ်ပုံထိလျော့ကျသွားနိုင်သည်။^{xv}ထိုကုန်ကျငွေအားလုံးသည်လုပ်ငန်း၏အသေးစိတ်တွက်ချက်ထားသောပမာဏမဟုတ်ပါ။ဥပမာအားဖြင့်ရေသည်များသောအားဖြင့်မီတာတောင်မပေးရသောအခမဲ့ဖြစ်သော်လည်းစွမ်းအင်နှင့်ခါတုပစ္စည်းများသာမကပတ်ဝန်းကျင်မှဖန်တီးယူရသည့်ပြင်ပထုတ်ကုန်များအကြေးငွေပေးရပါမည်။သန့်စင်လတ်ဆတ်သောရေရှားပါးလာမှုသည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ်သို့ရောက်လာသည်နှင့်တစ်ဆင့်တစ်စုံတစ်ယောက်သည်အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်ရေကိုအကျိုးရှိရှိအသုံးပြုရေးကိုတိုက်တွန်းနှိုးဆော်ရန်နည်းလမ်းများကိုစိတ်ကူးကြည့်နိုင်သည်။၎င်းအပြောင်းအလဲများသည်ထည့်သွင်းထားသောထူးကဲကြီးမားသောတန်ဖိုးကိုဆက်စပ်၍ပြနိုင်ပြီးလုပ်ငန်းခွင်တွင်အလုပ်သမားများနှင့်စေ့စပ်သောစေတီပေါ်စီမံရေးနည်းလမ်းများအသုံးပြုပြီးလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာများကိုတိုးတက်စေရေးအတွက်စီးပွားရေးအခြေခံများကိုပေးနိုင်သည်။သို့သော်လည်း၎င်းအလားအလာများကိုဆုပ်ကိုင်နိုင်ပြီးထုတ်လုပ်ခြင်းနောက်တစ်ဆင့်မြှင့်နိုင်ရန်လွှမ်းမိုးနိုင်သောပုံသေအတွေးအခေါ်ကိုပြောင်းလဲခြင်းသည်အလွန်လိုအပ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့သည်၎င်းကိုအောင်မြင်မှု၏သော့ချက်အနေဖြင့်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းအတိုင်းအတာကိုဆောင်ရွက်ခြင်းစတင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

သေချာစေရန်ရေရှည်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင်အသုံးပြုသောနည်းလမ်းများပေါ်တွင် Accenture အတိုင်ပင်ခံကုမ္ပဏီ၏ ၂၀၁၀သုတေသနလေ့လာခြင်းမှပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောအမှန်ဆောင်အရာရှိများ၏လွှမ်းမိုးသောအဓိကအပိုင်း-၉၃ရာခိုင်နှုန်း-သည်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းသည်သူတို့ကုမ္ပဏီများအနာဂတ်အောင်မြင်မှုတွင်အရေးပါပြီး၎င်းကိုသတိမထားမိခြင်းသည်မကြာမီအချိန်တွင်စီးပွားရေးအကျတက်သို့ကူးပြောင်းသွားနိုင်သည်ဟုပြန်ကြားလိုက်ပါသည်။^{xvi}သို့သော်မြိုင်လေ့လာခြင်းကိုထပ်မံဆောင်ရွက်ပေးသော ၂၀၁၃ (follow-up) တွင်များစွာသောစီးပွားရေးခေါင်းဆောင်များသည်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းတွင် “သူတို့၏တိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်များပေါ်တွင်ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအထင်ကြီးမှုကိုတွေ့ရှိရသည်” “နိုင်ငံတကာစိန်ခေါ်မှုများကိုရင်ဆိုင်ရန်လိုအပ်သောနည်းဖြင့်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းအတိုင်းအတာကိုထိန်းသိမ်းရန်မတတ်နိုင်ပါ” တို့ကိုဖော်ပြထားခဲ့သည်။၂၀၁၃မြိုင်လေ့လာခြင်းကိုတုံ့ပြန်ပြောဆိုသူများသည် “ နိုင်ငံတကာဦးစားပေးမှုများကိုယေဘုယျအားဖြင့်နားလည်ခြင်းမှတွန်းအားပေးသောဈေးကွက်ပုံစံနှင့်စနစ်မျှားတွင်မူလအရင်းအမြစ်နှင့်ဆိုင်သောပြောင်းလဲခြင်းမရှိဘဲမတိုးတက်နိုင်ခြင်းမှအချိန်ကာလတစ်ခုပြောင်းလဲခြင်းမရှိသောအခြေအနေတစ်ခုကိုဖော်ပြခဲ့သည်”^{xvii}

ဤစာအုပ်သည်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်သူများသည်ရှေ့တွင်လိုအပ်သောအပြောင်းအလဲများကိုမည်ကဲ့သို့အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်သည်ကိုသူတို့စဉ်းစားသကဲ့သို့အပတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အသုံးချရန်အတွက်သူတို့အားထင်ရှားပြတ်သားသောအထောက်အထားအခြေခံသောဆန်းစစ်ချက်တစ်ခုကိုပေးရန်ရှာဖွေပေးပါသည်။ဤစာအုပ်သည်ကျွန်ုပ်တို့၏အမြင်များကိုတီထွင်ဖန်တီးသောဈေးကွက်ပြောင်းလဲခြင်းများတွင်အသုံးချပြီးအင်တာနက်သုံးပြီးလေ့လာခြင်းမှတစ်ဆင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှိပါဝင်လုပ်ဆောင်သောသူများ (၇၃၀) ကျော်နှင့်ဆက်သွယ်ထားခြင်း၊ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များလူတွေ့တွေ့ဆုံခြင်းနှင့်ဆိုက်များမှလေ့လာခြင်းတို့ကို (၂၅) ယောက်/ဆိုက်ထက်ပို၍ဆွေးနွေးခြင်း၊လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး (သို့) ၎င်း၏သင့်တော်သောရှုထောင့်အချို့ပေါ်တွင်ရေးထားသောအစီရင်ခံစာ (၂၀၀) ကိုဆန်းစစ်ခြင်းတို့မှရရှိသောသက်သေခံချက်များဖြင့်အသိပေးပါသည်။အဆိုပြုချက်မှာရိုးရှင်းပါသည် : ကျွန်ုပ်တို့ထက်သာလွန်၍အဓိကရှာဖွေတွေ့ရှိသောအမြင်သည်ပိုမိုတန်ဖိုးရှိသောထုတ်ကုန်ကိုရရှိခြင်းဖြင့်ရေရှည်တွင်ကြီးမားသောထိန်းသိမ်းမှုများကိုမည်ကဲ့သို့ငွေကြေးသုံးစွဲမည်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်။၎င်းမှာအထည်အလိပ်နှင့်ရက်ထည်လုပ်ငန်းများတွင်အရပ်စွည်းများမှအဓိကတန်ဖိုးရှိသောထုတ်ကုန်ဖန်တီးခြင်းတွင်အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအခြေခံကျသောအလှည့်အပြောင်းများကိုမည်ကဲ့သို့အသုံးချမည်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။အခြားတစ်ဖက်တွင်စိမ်းလန်းသောဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ရင်းမြစ်စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်စွမ်းအင်အကျိုးရှိစွာအသုံးချခြင်း၊ LOHAS (“ကျန်းမာရေးထိန်းသိမ်းခြင်းဘဝနေမှုပုံစံများ”) သုံးစွဲသူပေါ်ထွက်လာခြင်း၊အခြေခံလူတန်းစားများ(BoP)တွင်ပယ်ယူရန်တတ်နိုင်သောထုတ်ကုန်များနှင့်ပုံဆောင်မှုများအတွက်မ

ျားလာသောဝယ်လိုအားများ၊ ကဲ့သို့သောဦးတည်ရာအခြေအနေများတွင်အရာရာပါဝင်သောတန်ဖိုးရှိသောဖန်တီးခြင်းများကိုလုပ်ဆောင်ရန်နိုင်ငံတကာလုပ်ငန်းခွဲအထောက်အပံ့များသည်မည်ကဲ့သို့ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်မည်ကိုဆုံးဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။^{xviii}

လုပ်ကိုင်ပုံနည်းလမ်းများကိုတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ခြင်းသည်အလုပ်ကြီးစားခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်။ ၎င်းသည်ဘုတ်အဖွဲ့မှတစ်ဆင့်သိသာထင်ရှားသောအစုရှယ်ယာရှင်များညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းလိုအပ်ပါသည်။ သို့သော်သတင်းကောင်းမှာကုမ္ပဏီများ၊ ပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့်အစိုးရအတွက်ရှေ့ဆက်သွားရမည့်လမ်းကြောင်းသည်ကွဲလွဲမှုရှိရန်မလိုအပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်ပြောရမည်ဆိုလျှင်ပိုမိုကျယ်ပြန့်သောစီးပွားရေးလွှမ်းမိုးမှုဖြစ်ပွားနေခြင်းကိုအသုံးပြုရန်နှင့်အလားအလာရှိသော၊ တာဝန်ရှိသော၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကိုသက်ရောက်စေသောအပြောင်းအလဲကိုပြောင်းလဲရန်အရေးပါသောရှယ်ယာရှင်များအတွက်အခွင့်အလမ်းတစ်ခုသည်အကောင်အထည်ပေါ်နေပြီဖြစ်သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းသည်အာရုံနှုန်း fast fashion ခြင်္မားလာခြင်းနှင့်အတူ၎င်းအပြောင်းအလဲ၏အလယ်ဗဟိုတွင်ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ အချက်ပေးခြင်းများသည်ပိုမိုနီးကပ်စွာထွက်ပေါ်လာနေသည်။ သို့သော်စီးပွားရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်လူမှု၊ တန်ဖိုးများကိုပတ်သက်ဆိုင်ရာသောမမှန်ကန်ခိုင်မာသည့်စက်မှုလုပ်ငန်းတစ်ခုသည်ယခုအခါရေရှည်တွင်ဖြစ်နိုင်ခြေများစဉ်းစားရန်ကျွန်ုပ်တို့၏ဦးတည်ချက်နှင့်အစဉ်အမြဲပိုမိုရတင်းစွာဆောင်ရွက်ရန်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းတို့ဖြင့်ဆက်လက်ရှိနေပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ: အနာဂတ်၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းနှင့်အကြီးဆုံးအပတ်အထည်ဈေးကွက်^{xix}

တရုတ်နိုင်ငံတွင်အပတ်အထည်ဈေးကွက်သည်ပေါ်ပေါက်လာပြီး၎င်းသည်လာမည့်နှစ်များတွင်ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးဈေးကွက်ဖြစ်လာရန်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည်၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်စုစုပေါင်းအပတ်အထည်တင်သွင်းခြင်း၏ ၉.၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ၂၀၁၀ တွင် ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းထိတက်လာပြီး၎င်းနိုင်ငံမှအပတ်အထည်တင်ပို့ခြင်းတွင်ယခုလက်ရှိဈေးကွက်ဦးဆောင်သူဖြစ်လာသည်။^{xx}

တရုတ်နိုင်ငံရှိအပတ်အထည်လုပ်ငန်းတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သောအပြောင်းအလဲများသည်နိုင်ငံ၏နောက်ဆက်တွဲလူမှုရေးနှင့်စီးပွားရေး ပိုမိုကျယ်ပြန့်သောအခြေအနေများနှင့်ကြီးမားစွာဆက်စပ်ခဲ့သည်။ တရုတ်လူမျိုးများသည်လွန်ခဲ့သောနှစ် (၆၀) ခန့်တွင်အံ့ဩတုန်လှုပ်ဖွယ်သောစီးပွားရေးတိုးတက်လာခြင်းနှင့်မြို့ပြနေထိုင်သူလူဦးရေများ ခြင်းအတွေ့အကြုံရှိပြီးဖြစ်သလို ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင်ရလဒ်အနေဖြင့်မျှော်မှန်းထားသောတရုတ်လူမျိုးလူဦးရေ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကိုလွှမ်းမိုးနိုင်ရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သောအလယ်အလတ်နှင့်အထက်တန်းလွှာအဆင့်များလျင်မြန်စွာတိုးတက်လာခြင်းနှင့်တွေ့ကြုံရလိမ့်မည်။ ၎င်းသုံးစွဲသူများ ကျန်းမာရေးထိန်းသိမ်းခြင်းဘဝနေမှုပုံစံများအပိုင်းနှင့်ပတ်သက်သောအမျိုးအစားမတူညီသည့်ထုတ်ကုန်များကိုတောင်းဆိုသောသူများ ဆက်လက်မြင့်မားရန်ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။^{xxi} ထပ်မံပြီးအခြေခံလူတန်းစားများနှင့်တစ်ဖက်တွင်ရှိသောအချမ်းသာဆုံးတရုတ်လူမျိုးသုံးစွဲသူများ၏ဝယ်လိုအားသည်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုမှရှောင်ကွက်လာနိုင်သောတရုတ်လူမျိုးသန်းရာပေါင်းများစွာတို့ ကြောင့်လျင်မြန်သောနှုန်းဖြင့်တိုးတက်ကြီးမားလာနေပါသည်။

Fortune Asia မှသုတေသနပညာရှင်များသည်တရုတ်နိုင်ငံတွင်ပြည်နယ်ပိုင်ကုမ္ပဏီများကိုကျော်လွန်၍များစွာသောမတူညီသည့်ထုတ်လုပ်သူများဖြစ်ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်မြင့်စွာခွဲခြားထားသောအပတ်အထည်နှင့်ရက်ထည်စက်မှုလုပ်ငန်းသည်ပေါင်းစည်းရေးအတွက်သီးခြားပေးထားသောလိုအပ်ချက်များ အခွင့်အလမ်းများနှင့်အတူအစွမ်းကုန်ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားနေသည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ခေါင်းဆောင်အရာရှိတစ်ယောက်မှတ်ချက်ပေးသကဲ့သို့ “စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ကြီးမားသောကုမ္ပဏီများမရှိခြင်းသည်အခွင့်အလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။”^{xxii} လိုက်လျောညီထွေစွာပင်တရုတ်လူမျိုးသုံးစွဲသူမျှား၏ McKinsey & Company ဆာဗေးတစ်ခုတွင် ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင်အဆင်သင့်ပတ်ဆင်နိုင်သောအပတ်အစားတံဆိပ်များ၏အမည်များကိုရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်ကထက် ၂ ဆနီးပါးဖြစ်လာသည်ဟုဖော်ပြခဲ့ပါသည်။^{xxiii} KPMG ၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တစ်ခုသည်လည်းဖိမ့်ခံပစ္စည်းမျိုးစုံပေါ်တွင်သုံးစွဲသူများကအရေးကြီးနေရာပေးလာသကဲ့သို့သုတိကျကြားတွင်တံဆိပ်အသိအမှတ်ပြုခြင်းသည်လည်းဆက်လက်၍ကြီးထွားနေသည်ကိုအတည်ပြုခဲ့ပါသည်။^{xxiv} တရုတ်လူမျိုးသုံးစွဲသူများသည် “အရည်အသွေးနှင့်ဈေးနှုန်းကြားရှိဆက်သွယ်ချက်အကြောင်းကိုနားလည်ကျွမ်းကျင်သူများ” ဖြစ်လာပြီး၎င်းနိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုတံဆိပ်များသည် “ဝယ်ယူရာတွင်အရေးကြီးဆုံးအချက်အလက်များတွင်တစ်ခုဖြစ်လာသည်။”^{xxv}

ဆိုလိုသည်မှာတရုတ်ဈေးကွက်ကိုထိုးဖောက်ရန်ကြိုးပမ်းနေသောနိုင်ငံခြားလုပ်ငန်းများအတွက်ခိုင်မာမှုသည်နှစ်ဆဖြစ်သည်။

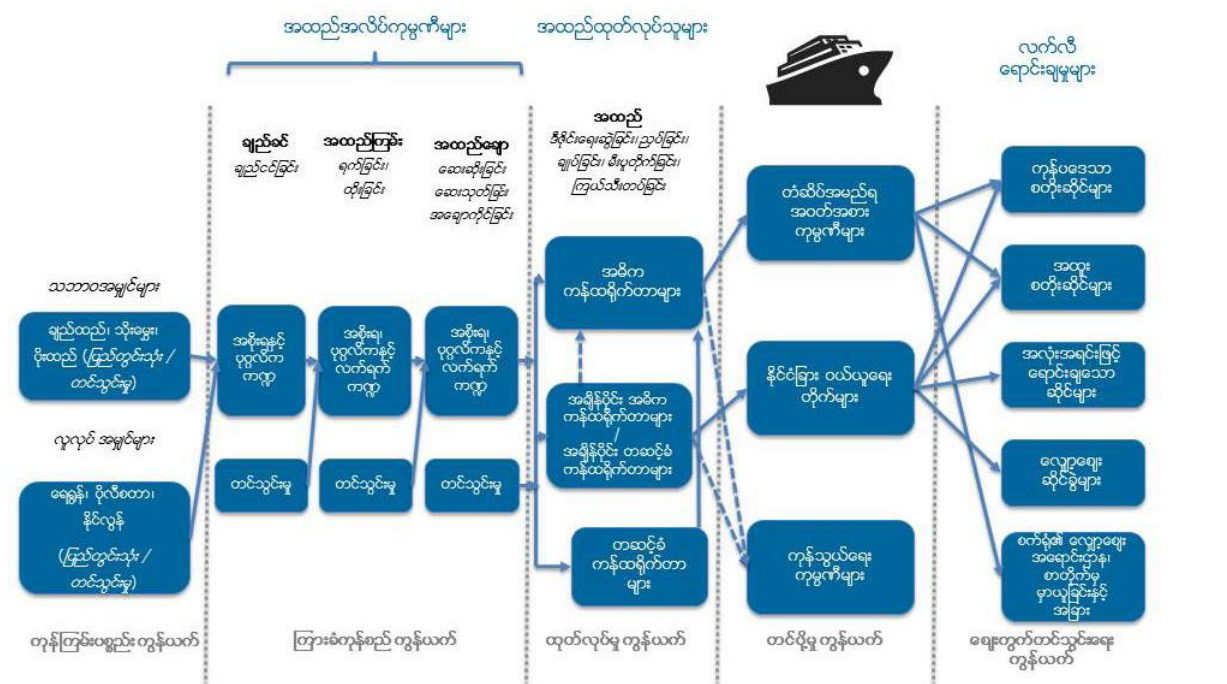
ပထမဦးစွာတရုတ်နိုင်ငံ၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းဈေးကွက်သည်ကြီးထွားလာနေပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်နိုင်ငံတကာဖိမ့်ခံပစ္စည်းရောင်းရငွေ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၇ ဘီလီယံ) ထက်ပိုရရှိခန့်မှန်းထားသည်။^{xxvi} ၎င်းသည်အနောက်နိုင်ငံကုမ္ပဏီများကိုလျစ်လျူရှုခြင်းဖြင့်စွန့်စားနိုင်သည့်ဈေးကွက်မဟုတ်သလိုပထမလှုပ်ရှားသူသည်တရုတ်လူမျိုးသုံးစွဲသူများ၏ကျန်းမာရေးထိန်းသိမ်းခြင်းဘဝနေမှုပုံစံများစိတ်ကြိုက်အရာများနှင့်ဖိမ့်ခံပစ္စည်းပြည့်စမ်းခြင်းများကိုမတူပြန်ခြင်းကိုအမှတ်မထင်ဖြစ်နိုင်သည်။ တရုတ်လူမျိုးသုံးစွဲသူများသည်ချမ်းသာမှုကိုဖော်ပြခြင်းနှင့်ဖိမ့်ခံပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းတို့တွင်တစ်ဦးချင်းအလိုက်အဆင်ပြေသောသုံးစွဲသူများဖြစ်သည်။

အနောက်နိုင်ငံကုမ္ပဏီများအတွက်နောက်မကျဘဲချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ရန်ဆိုသည့် ဖိအားသည်အများအားဖြင့်တိုးလာပါသည်အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်တရုတ်နိုင်ငံအစိုးရသည်နိုင်ငံ၏ Twelfth Five Year Plan တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် “နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်မြှုပ်နှံရန်တိုက်တွန်းခြင်း Going Out” နည်းလမ်းကိုမကြာသေးခင်ကကြေငြာခဲ့သည်။^{xxvii} ထိုနည်းလမ်းသည်ရင်းနှီးငွေပိုထားခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ်တက်လာခြင်း၊ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်ဝယ်လိုအားနည်းခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကန့်သတ်ချက်များ၊ တရုတ်ပြည်တွင်းငွေကြေးတက်လာခြင်းနှင့်မလုံလောက်သောအခြေခံအထောက်အပံ့ပစ္စည်းပစ္စယအဆောက်အအုံကဲ့သို့သောပြည်တွင်းကိစ္စရပ်များ၏ကဏ္ဍတွင်ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့အတွက်ဈေးကွက်များကိုချုံ့ထွင်ရန်နည်းလမ်းအနေဖြင့်နိုင်ငံရပ်ခြားဈေးကွက်များကိုထိုးဖောက်ခြင်းပေါ်တွင်အခြေခံပါသည်။^{xxviii} တူညီသောပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြားလုပ်ငန်းများအတွက်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းသည်မည်သည့်အကန့်အသတ်များကိုတိုး၍ဖြစ်ပွားစေမည်မဟုတ်ပါ။

3.1 နိုင်ငံတကာနယ်ပယ်ရှိပယ်ယူသူများနှင့်ထုတ်လုပ်သူများ

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း၃၀၏အဓိကတိုးတက်မှုတွင်အစဉ်အမြဲအရှိန်တက်နေသောဒီဇိုင်းလုပ်ငန်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ဖြန့်ဝေခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များပါဝင်သော ဘယ်သူဦးဆောင်သည့်နိုင်ငံတကာထောက်ပံ့ပေးသောအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းခွဲများပေါ်ထွက်လာခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများတွင်အခွင့်အလမ်းများကိုအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းကိုဆုပ်ကိုင်ရန်အောက်ပါပုံတွင်ဖော်ပြထားသကဲ့သို့၎င်း၏ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းတွင်အဓိကအင်္ဂါရပ်များကိုပထမဦးစွာကျွန်ုပ်တို့ကိုစဉ်းစားခွင့်ပေးပါ။ ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းမျှ(၄င်းတို့မှာ-

ထုတ်လုပ်သောချည်မျှင်များသာမကသဘာဝချည်မျှင်မျှ)ထုတ်လုပ်ခြင်းမှတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပြီးစီးခြင်းနှင့်အလုံးစုံပြီးစီးခြင်းဖြစ်သောအမျိုးအစားစုံလင်သောထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ၏ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။^{xxix} အပတ်အစားလုပ်ငန်းကဲ့သို့သောအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်း၏ကုန်ချောထုတ်ခြင်းအစိတ်အပိုင်းများသည်အရောင်အမျိုးအစားစုံလင်သောချည်မျှင်များကဲ့သို့သောကုန်ကြမ်းအစိတ်အပိုင်းများမှထုတ်ရှိလာသောထုတ်ကုန်များကိုသုံးစွဲသည်။ ဂါသိုမဟုတ်သိုးမွေးစသည့်သဘာဝချည်မျှင်များကဲ့သို့သောစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအခန်းကဏ္ဍမှရလာသောသွင်းကုန်များကိုအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားထုတ်လုပ်ခြင်းသာမကဆေးဆိုးခြင်းအတွက်သုံးသောသဘာဝကိုတုပပြုလုပ်ထားသောချည်မျှင်များနှင့်ခါတုပစည်းများကိုခါတုပဗေဒဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင်လည်းအသုံးပြုကြသည်။^{xxx} ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာအတိုင်းအတာကိုအကျိုးရှိအောင်အသုံးပြုရန်သိသာထင်ရှားသောအခွင့်အလမ်းများရှိပါသည်။ ၎င်းအခွင့်အလမ်းများကိုဆုပ်ကိုင်ရာတွင်ထုတ်ကုန်ဒီဇိုင်းပြုလုပ်ခြင်းများ၊ ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့်ခါတုပစည်းများရွေးချယ်ခြင်းမှတစ်ဆင့်ခါတုပစည်းများအသုံးပြုခြင်းကိုလျော့ချရန်သဘာဝအရင်းအမြစ်အသုံးချသော (front-of-pipe) နည်းပညာများအပေါ်တွင်အာရုံစိုက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သန့်စင်လတ်ဆတ်သောရေသည်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်အဓိကဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်အသုံးချမှုလျော့ချခြင်းသည်ထုတ်လုပ်မှု၏ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာများကိုတည်ငြိမ်စွာတိုးတက်စေနိုင်သည်သာမကရေကိုအခမဲ့မပေးနိုင်သောနေရာများတွင်ကုန်ကျငွေကိုလျော့ချနိုင်ပါသည်။ ကုန်ကျငွေဈေးနှုန်းကိုပိုမို၍စွမ်းအင်ကိုအကျိုးရှိအောင်သုံးစွဲခြင်းဖြင့်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ပုံသဏ္ဌာန်-အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်^{xxxi}

အရင်းအမြစ်များကိုအကောင်အသုံးချထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအကြောင်းပြချက်များမှတစ်ဆင့်အရည်အချင်းရှိသောအလုပ်သမားရရှိနိုင်မှုနည်းပါးခြင်းနှင့်တိကျသောပြည်တွင်းပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်အလုပ်သမားလုံခြုံရေးများသိသာစွာနည်းလာခြင်းနှင့်ဆိုင်သောအခြေအနေများတွင်ကမ်းလှန်ရန်တူးဖော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောစက်မှုလုပ်ငန်းမျိုးတွင်စံသတ်မှတ်ချက်မဟုတ်ပါ။ အရေးပါဆုံးသောအပတ်အထည်တင်ပို့သောနိုင်ငံများ၊ နယ်ပယ်ဒေသများနှင့်သူတို့အဓိကပယ်ယူသည့်ဈေးကွက်တို့၏နေရာဒေသများရှိအပြောင်းအလဲများစွာတို့ကိုသုံးစွဲသူဈေးကွက်နှီးစပ်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းအောင်ထပ်ထည့်ပေးနိုင်စွမ်းတို့သာမကသဘာဝတူညီနိုင်ငံထားသောအခွန်အကောက်ပေးဆောင်ခြင်းနှင့်ကုန်ကျငွေများမှထိန်းချုပ်သွားသည်။^{xxxi} ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးသုံးစွဲသူဈေးကွက်များမှာဥရောပ၊ အမေရိကန်နှင့်ဂျပန်နိုင်ငံများဖြစ်သည်။^{xxxi} ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ဥရောပအုပ်စုများ (intra-EU-27) ကုန်သွယ်ခြင်းပါဝင်သောဥရောပ-

၂၇)သည်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၂၁ဘီလီယံရှိသောစုစုပေါင်းကမ္ဘာ့အထည်အလိပ်တင်သွင်းခြင်း၏ခန့်မှန်းခြေ၄၀.၂ရာခိုင်နှုန်းစာရင်းရှိပြီးအမေရိကန်သည်၂၀.၈ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ဂျပန်သည်၈.၇ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ အမေရိကန်၊ ဥရောပ-၂၇နှင့်ဂျပန်နိုင်ငံများသည်၁၉၉၅တွင်၈၂.၄ရာခိုင်နှုန်းမှ၂၀၁၂တွင်ကမ္ဘာ့အထည်အလိပ်သွင်းကုန်များ၏(၆၉ရာခိုင်နှုန်း)သုံးပုံနှစ်ပုံထိကျဆင်းခဲ့ကြောင်းအတူတကွဖော်ပြထားပါသည်။ ထူးခြားစွာပင်နိုင်ငံတကာအပတ်

အထည်သွင်းကုန်များတွင်အမေရိကန်၏ရှယ်ယာသည် ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင် ၃၃.၉ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် ၂၀.၈ရာခိုင်နှုန်းထိကျဆင်းခဲ့သည်။^{xxv} ထိုနည်းတူစွာအောက်တွင်နိုင်ငံ၏သိသာထင်ရှားသောအချက်များကိုဆွေးနွေးခဲ့သောဂျပန်နိုင်ငံသည်၁၉၉၆ခုနှစ်တွင်၁၁.၅ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင်၈ရာခိုင်နှုန်းအထိကျဆင်းခဲ့သည်။^{xxvi} အပတ်အထည်တင်သွင်းမြို့ထိုးဖောက်ခြင်းသည်ယေဘုယျအားဖြင့်အလွန်များပြားသော်လည်းအဓိကသုံးစွဲသရိုသည့်နိုင်ငံများပေါ်မူတည်၍သိသာစွာကွဲပြားသွားသည်။

ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးဖွံ့ဖြိုးဆဲထုတ်လုပ်သူနိုင်ငံများမှာတရုတ်နိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့်တာကီနိုင်ငံတို့ဖြစ်ပါသည်။ ကြီးမားသောတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကာလပြီးနောက်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည်ယနေ့အခါတွင်ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထုတ်လုပ်ခြင်းအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်လာသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းသည်လက်ရှိကာလတွင် GDP ၏ ၂၀ရာခိုင်နှုန်း၊ စုစုပေါင်းပို့ကုန်ရရှိငွေ၏ ၈၀ရာခိုင်နှုန်းနှင့်၄သန်းသောအချိန်ပြည့်အလုပ်များပေးနိုင်ကြောင်းမှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။^{xxvii} ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းသည်နိုင်ငံ၏ GDP တိုးတက်ရေးကိုအဓိကလုပ်ဆောင်သောလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ၂၀၁၀ခုနှစ်အဆင့်များထက်ပင်ငွေနှစ်ဆနှင့် ၂၀၂၀ခုနှစ်တွင်သုံးဆရရှိရန်ခန့်မှန်းထားပါသည်။ တကယ်တမ်းတွင်အာရှတောင်ပိုင်းသည်ထုတ်ကုန်၊ အလုပ်ခန့်ထားမှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုများကိုကူညီထောက်ပံ့ပေးခြင်းအားဖြင့်ဦးဆောင်နေသောထုတ်လုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍများတွင်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အာရှတောင်ပိုင်းနိုင်ငံများအထူးသဖြင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ ပါကစ္စတန်နှင့်သီရိလင်္ကာတို့သည်နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင်အချင်းချင်းပြိုင်ဆိုင်နေကြပါသည်။ အာရှတောင်ပိုင်း၏နိုင်ငံတကာပို့ကုန်များဖြစ်သည့်အထည်အလိပ်များနှင့်အပတ်အစားများသည်လွန်ခဲ့သောဆယ်နှစ်အချိန်ကာလကတည်းကအများအပြားတိုးမြှင့်လာသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းသည်လွန်ခဲ့သောနှစ်သုံးဆယ်ကဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင်ထုတ်လုပ်ခြင်းအများစုကိုသွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီးပင်ငွေနှိမ့်သောနိုင်ငံများသည်လက်ရှိကာလတွင်ကမ္ဘာ့အပတ်အစားတင်ပို့ခြင်း၏လေးပုံသုံးပုံခန့်ရရှိနေပါသည်။^{xxviii}

ဂျပန်နိုင်ငံ: ကမ်းလွန်ရေနံတူးဖော်ခြင်းနှင့်လျှင်မြန်သောဖက်ရှင်ရေစီးကြောင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း

ဂျပန်နိုင်ငံသည်နိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းတွင်အကြီးဆုံးဆောင်ရွက်နိုင်သောလုပ်ငန်းများထဲမှတစ်ခုဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်သွင်းကုန်(သုံးစွဲခြင်း)၏ ၈ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ဈေးကွက်အရွယ်အစားအရည်အချင်းနှင့်အမေရိကန်တို့တွင်သာဥရောပနိုင်ငံနှုန်းသာရရှိသည်။^{xxix} ထို့ပြင်ဂျပန်နိုင်ငံသည်အစဉ်အလာအရအရည်အသွေးကောင်းမွန်သောအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားထုတ်လုပ်ခြင်းအထောက်အပံ့များဖြင့်အဆင့်တစ်ခုကိုသတ်မှတ်ထားပြီးအနောက်နိုင်ငံ၏ဈေးအကြီးဆုံးတံဆိပ်များတွင်ဈေးနှုန်းများကိုအလေးမထားဘဲဂျပန်နိုင်ငံမှအရင်းအမြစ်ကိုယူသောကြောင့်လိုအပ်သောထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးသည်အလွန်မြင့်မားသည်။ သို့သော်လည်းပြည်တွင်းလုပ်ငန်းတွင်အနည်းငယ်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းရှိပြီး၎င်းသည်ယခုအခါအခြားနိုင်ငံများတွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်သောလုပ်ငန်းများအနေဖြင့်လုပ်ဆောင်နေပါသည်။

ထပ်မံဖွံ့ဖြိုးသရုပ်ကံရှုပ်ထွေးရန်ဂျပန်လူမျိုးဖက်ရှင်လုပ်ငန်းသည်အကြမ်းအားဖြင့်အထည်အလိပ်တင်သွင်းခြင်းဥပဒေနှင့်ပေးသောတရုတ်နိုင်ငံတွင်၎င်း၏မြင့်မားသောအရင်းအမြစ်ပါဝင်ခြင်းများကိုလျော့ချခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလက်ရှိကာလတွင်လုပ်ဆောင်နေပါသည်။^{xxx}

၎င်းအပြောင်းအလဲကိုနှိုးဆော်သောအရင်းခံအကြောင်းများမှာအဓိကအားဖြင့်တရုတ်နိုင်ငံတွင်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သောအလုပ်သမားရိတ်မျှတတိုးလာခြင်းနှင့်နယ်ပယ်ဒေသဆိုင်ရာအခြားပွားစရာများကြောင့်ဂျပန်နှင့်တရုတ်ကြားတွင်ပဋိပက္ခဆန်သောဆက်ဆံရေးများထွက်ပေါ်လာကောင်းထွက်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းများပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းတွင်ဒေသဆိုင်ရာထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်လုပ်ဆောင်နေသောထုတ်လုပ်ခြင်းပမာဏပေါ်တွင်အဓိကအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံသည်လက်ရှိတွင်တင်သွင်းခြင်း၏ ၇ရာခိုင်နှုန်းသာရရှိသောအရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများနှင့်စာလျှင်တရုတ်နိုင်ငံပြီးနောက်ကမ္ဘာ့ဒုတိယအကြီးဆုံးအပတ်အစားတင်သွင်းသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဂျပန်၏မဟာဗျူဟာရှိသည့်သုံးသပ်ချက်သည်အာရှအရင်းအမြစ်ဖြစ်သောဥရောပနှင့်အမေရိကန်တင်သွင်းသူများအားဈေးနှုန်းလျော့ပေးခြင်း (price pressure) ဖြင့်လက်ရှိစုစုပေါင်းပို့ကုန်များကိုနှစ်ဆသို့မဟုတ်သုံးဆအလွယ်တကူဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ထပ်မံ၍စဉ်းစားရန်ထိုက်တန်သောအချက်မှာဂျပန်လူမျိုးသုံးစွဲသူ၏အရသာခံမှုများနှင့်နှစ်သက်မှုများသည်ပြောင်းလဲနေပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် Uniqlo ဟုခေါ်သောဦးဆောင်နေသည့်ဂျပန်အပတ်အစားလုပ်ငန်းသည်ယခုအခါအာရှတွင်အကြီးဆုံးအပတ်အထည်လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ Uniqlo သည်ချိုသာသောဈေးနှုန်းဖြင့်ထုတ်ကုန်အနည်းငယ်ရောင်းခြင်းတွင်အာရုံစိုက်ပါသည်။ Uniqlo ၏ဦးဆောင်သူအမှုဆောင်အရာရှိချုပ်ဖြစ်သော Mr. Tadashi Yania သည်မကြာသေးမီကလူတွေ့မေးမြန်းခြင်းတွင်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ " ယေဘုယျအားဖြင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်းသည်အဆက်မပြတ်လုပ်ငန်းတစ်ခုတော့ကောင်းမွန်လာအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသို့မဟုတ်ပြည့်စုံသောဂျင်းအပတ်အထည်များကိုပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ၎င်းသည်ဈေးကွက်ဦးတည်ရာများကိုလိုက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ Uniqlo တွင်ကျွန်ုပ်တို့သည်ကြိုတင်တွေးတောစဉ်းစားနေကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည်ဆန်းသစ်စွာတီထွင်ဖန်တီးထားသောထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကိုမည်ကဲ့သို့ထုတ်လုပ်မည်ဆိုသည့်အကြောင်းအရာများကိုစဉ်းစားနေပါသည်။"^{xxxi} Uniqlo ၏အောင်မြင်မှုသည်ဖက်ရှင်တိုးတက်မှုမြန်ခြင်းနှင့်အရည်အသွေးထိန်းခြင်းကိုလည်းထည့်သွင်းစဉ်းစားသောစိန်ခေါ်မှုကိုသိသာထင်ရှားစေပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံမှသုံးစွဲသူများကိုအရင်ကတည်းကအဓိကအားဖြင့်အရည်အသွေး၊ ဈေးနှုန်းနှင့်ဖက်ရှင်စသောအကြောင်းအရင်းခံတို့ကယခုအခါဆုံးဖြတ်ချက်များကိုလွှမ်းမိုးထားပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံမှသုံးစွဲသူများ၏ ၂၀၁၀ခုနှစ်ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်တွင်မကြာခဏသူတို့ဝယ်ယူသောစတိုးဆိုင်များတွင်ကြိုက်နှစ်သက်သောပုံစံအနေဖြင့်ချိုသာပြီးကောင်းမွန်သောဈေးနှုန်းများကိုညွှန်းဆိုခြင်းသည်၁၉၉၆ခုနှစ်တွင်၃ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ၅ရာခိုင်နှုန်းအထိတက်လာသည်။^{xxxii} လျင်မြန်သောဖက်ရှင်၏နောက်တွင်သူတို့သည်အထည်များနှင့်ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်ခြင်းများကဲ့သို့သောအချက်များကိုကြီးမားသောအတိုင်းအတာအရစဉ်းစားနေကြသည်။ ဝယ်ယူသောနည်းလမ်းမ

(၎င်းမှာအင်တာနက်တွင်ဈေးဝယ်ခြင်းများတိုးတက်လာခြင်း) ပြောင်းလဲခြင်းဖြင့်ပုံမှန်အားဖြင့်တိုးတက်နေသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့်ဝယ်လိုအားမြင့်မားလာစေချင်သောလိုအပ်ဆန္ဒတို့တွင်ပြသခြင်းအပေါ်စိတ်ကြိုက်ဦးစားပေးမှုများပြောင်းလဲခြင်းကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားပါသည်။^{xli}

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ: အလျင်အမြန်တိုးတက်လာသည့်သို့သော်ရေရှည်မထိန်းထားနိုင်ပါ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင်အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းသည်၎င်းလုပ်ငန်းစတင်ခဲ့သော၁၉၈၀ခုနှစ်အလယ်ပိုင်းလောက်ကတည်းကဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင်အဓိကပံ့ပိုးဆောင်ရွက်သူဖြစ်လာခဲ့သောမကနိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းမထင်မရှားဖြစ်နေသည်ကိုလည်းစဉ်ဆက်မပြတ်အသိပေးနေသူဖြစ်ပါသည်။^{xlii} စက်မှုလုပ်ငန်းများသည်အဆမတန်ကြီးထွားလာပြီးလက်ရှိကာလတွင် GDP ၏ ၂၀ရာခိုင်နှုန်း၊စုစုပေါင်းပို့ကုန်ရရှိငွေ၏၈၀ရာခိုင်နှုန်းနှင့်၄၁သန်းသောအချိန်ပြည့်အလုပ်ပေးနိုင်ခြင်းတို့ ရရှိထားပါသည်။ⁱ

ကျွန်ုပ်တို့၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်သို့ပြန်ကြားပြောဆိုသူများသည်၎င်းကောင်းမွန်သောတိုးတက်မှုလမ်းကြောင်းသည်နောက်၁၈လမှ၂၄လထိ၅၂.၉၄ရာခိုင်နှုန်းမျှတိုးတက်သောဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးအရောင်းပမာဏသည်အနည်းဆုံး “တည်ငြိမ်စွာရှိခြင်း” နှင့်ကြိုတင်မျှော်မှန်းထားသော၄၁.၈ရာခိုင်နှုန်း “တိုးလာခြင်း” တို့နှင့်အတူဆက်လက်ရှိနေမည်ဟုခန့်မှန်းကြသည်။ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏အသင့်ဝတ်ရန်ချုပ်ထားသောအဝတ်အစား(RMG)ပို့ကုန်များသည်၂၀၁၂/၂၀၁၃လူလိုင်-ဖွန်ဘူကာရေးနှစ်အတွက်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂၁.၅ဘီလီယံသို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ⁱⁱ Apparel is the main driver of ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ GDP တိုးတက်မှုတွင်အဝတ်အထည်လုပ်ငန်းသည်အဓိကလုပ်ဆောင်သူဖြစ်ပြီး၁၉၉၀ခုနှစ်ကတည်းကတတိယမြောက်အနေဖြင့်ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျှော့ချခြင်းတွင်အရေးပါသောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ⁱⁱⁱ

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည်အာရှတောင်ပိုင်းတွင်တရုတ်နိုင်ငံမှလွဲ၍အကြီးဆုံးထုတ်လုပ်သောလုပ်ငန်းစုအနေဖြင့်ပေါ်ပေါက်လာပြီးဖြစ်သည်။ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည်၅၆၀၀ကျော်သော RMG စက်ရုံများနှင့်စက်ရုံတစ်ခုတွင်ပျမ်းမျှအလုပ်သမား၁၅၀၀မှ၂၀၀၀နှင့်အတူ၎င်း၏ဒေသဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်ဖက်ဖြစ်သော RMG စက်ရုံအရေအတွက်၂၄၀၀ရှိသောအင်ဒိုနီးရှား၊၂၀၀၀ခန့်ရှိသောဗီယက်နမ်နှင့်၂၆၀၀ရှိသောကမ္ဘောဒီးယားတို့ထက်များစွာသာလွန်ပါသည်။ⁱⁱⁱⁱ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံဈေးကွက်အစုသည်အိန္ဒိယနှင့်ပါကင်စတန်နိုင်ငံမှအခြားသောထုတ်လုပ်သူများနှင့်ဆက်စပ်၍သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းတွင်အဆင်ပြေလွယ်ကူအောင်လုပ်ခြင်း၊တစ်ဆင့်ခံကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်အကျိုးအမြတ်များရရှိခြင်းတို့ဖြင့်ပထဝီဝင်အနေအထားအရသေးငယ်သောနေရာမှတဆင့်ချဲ့ထွင်ပါသည်။^{lv} ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိစက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုမှတ်တမ်းနှင့်အလားအလာခန့်မှန်းချက်များသည်၂၀၂၀ခုနှစ်တွင်၂၀၁၀ကထက်သုံးဆင့်ပိုမိုမြင့်မားလာမည်ဟုအထူးသတိမှတ်ခြင်းခံထားရစဉ်တွင်ကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲအနာဂတ်တွင်ဖြစ်နိုင်သည့်မတော်တဆမှုများသည်ကြီးထွားရေးလမ်းကြောင်းတွင်ရှိနေလျှင်တကယ့်ခန့်မှန်းခြေကိုရရှိရန်မှာခက်ခဲလှပါသည်။^{iv} အမှန်တကယ်ပင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏အလားအလာများအပေါ်သုံးသပ်ခြင်းသည်ကျယ်ပြန့်စွာပြောင်းလဲနေပါသည်။ယခင် Goldman Sachs (အမေရိကန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်အဖွဲ့အစည်း)၏စီးပွားရေးပါရဂူအကြီးအကဲဖြစ်သော Jim O'Neill ကဲ့သို့သောလူအချို့သည်လူဦးရေထပ်သိပ်သည်းမှုများပြားပြင်းထန်လာမှုနှင့်ပျံ့နှံ့မှုများသောနိုင်ငံသည်ကမ္ဘာအတက်ကြွဆုံးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်တစ်ခုဖြစ်လာရန်အလားအလာရှိသည်ဟုယုံကြည်ကြသည်။သူသည်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမြင့်မားစွာတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှု၏နောက်ထပ်ရိုက်ခတ်မှုများကိုဦးဆောင်ရန်မျှော်လင့်ထားသော၂၀ရာစုတွင်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန်အလားအလာရှိသည်(၁၁)နိုင်ငံအုပ်စု“Next Eleven”တွင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကိုထည့်သွင်းထားသည်။^{vi}

တစ်ချို့သောသူများကဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအလားအလာကိုနိုင်ငံရေးသဘောထားကွဲလွဲမှုများနှင့်နီရောင်ကြီးပြား၊လာဘ်ပေးလာဘ်ယူခြင်း၊စွမ်းအင်ရေးပါးမှုများ၊လူမှုရေးဆူပူအုံကြွမှုအမြဲရှိနေသောဘေးအန္တရာယ်တို့ဖြင့်တားမြစ်ထားသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောအခြေခံအုတ်မြစ်မခိုင်မာမှုတို့ဖြင့်ပိတ်ဆို့ခြင်းခံထားရသည်ဟုမြင်ကြသည်။လူဦးရေများပြားလာချိန်တွင်အကျိုးဖြစ်ထွန်းသည့်စီးပွားရေးပါမြင့်မားစွာတိုးတက်လာစေရန်အလို့ငှာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏လက်တွေ့နှင့်စိတ်ကူးယဉ်အိမ်မက်ကွာဟချက်ကိုဆက်စပ်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကိုလျော့မပေးသောနည်းလမ်းများဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်း၏လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုကိုနောက်တဆင့်သို့မြှင့်တင်နိုင်ရန်ကောင်းမွန်စွာနေရာချထားမှုတိုင်းတာချက်များကိုလိုအပ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုပြန်ကြားသူတစ်ယောက်က “အကယ်၍(GSP)ဥရောပသို့ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှတင်သွင်းသောသွင်းကုန်များအားအခွန်အခလျော့ပေးရေးအစီအစဉ်မျိုးဖြင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည်နိုင်ငံတကာအကူအညီရရှိခဲ့လျှင်နိုင်ငံသည်တူညီသောတိုးတက်မှုနှုန်းနှင့်နောက်ရက်စွနစ်အတွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၃၀ကိုရနိုင်သောပို့ကုန်နှုန်းတို့ကိုထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည်” ဟုမှတ်ချက်ပေးခဲ့ပါသည်။^{vii}

ထို့ပြင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းသည်ဒေသတွင်းတွင်အတော်လေးယှဉ်ပြိုင်ပြီးနေရာယူထားသည်။မြန်မာကဲ့သို့သောထွက်ကုန်ပေါ်လာသောထုတ်လုပ်ခြင်းအုပ်စုများနှင့်အတူယှဉ်ပြိုင်ခြင်းကျန်ရှိနေစဉ်(အထူးသဖြင့် အခြားနိုင်ငံများတွင်သွားရောက်ထုတ်လုပ်သောထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းတိုးတက်နေသောဂျပန်နှင့်ထိုင်းကဲ့သို့သော)ထုတ်လုပ်ထားသောကုန်ပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးတိုးတက်လာရန်စွမ်းရည်ရှိပါသည်။၎င်းသည်fast fashion တွင်အထူးသဖြင့်ဂရုထားသောမြန်မာသူများအတွက်လုံဆော်ခြင်းကိုဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကိုပြုလုပ်ပေးသင့်ပြီးမြင့်တက်သွားသောဈေးကွက်ကိုရှာဖွေရန်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏လေ့လာသုံးသပ်ချက်တွင်နောက်၁၈-၂၄လတွင်သူတို့၏လုပ်ဆောင်ချက်များကိုအခြားသောတည်နေရာ(၎င်းမှာ- ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှပေးသော)သို့ရွှေ့ရန်စဉ်းစားထား/မထားကိုတုံ့ပြန်ပြန်ကြားသူများအားမေးသောအခါ၃၁.၁ရာခိုင်နှုန်းက “မစဉ်းစားထားပါ” ဟုပြောခဲ့ကြသည်။^{viii} ၎င်းသည်နိုင်ငံအတွက်အလားအလာကောင်းဖြစ်သည်။သို့သော်ဈေးကွက်၏ဆွဲဆောင်မှုနှင့်(ဈေးကွက်ကိုဦးဆောင်သောလုပ်ငန်းများအတွက်အချက်အချာအနေဖြင့်ဆောင်ရွက်ရန်၎င်း၏လုပ်နိုင်စွမ်းရည်)သည်ပိုမိုကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းကဆိုးရွားသောအခြေခံအဆောက်အအုံလိုငွေများ၏ကန့်သတ်ချက်များကိုစစ်ဆေးမေးမြန်းသောမေးခွန်းပေါ်လာသည်။သက်ဆိုင်သည့်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အအုံအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်အတူအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်လူသားအရင်းအနှီးများသည်၎င်းကန့်သတ်ချက်များကိုကျော်လွှားရန်နှင့် Rana Plaza ဖြစ်ရပ်များဖြစ်မှု၏အလားအလာများကိုရှောင်ရှားရန်အဓိကအချက်ဖြစ်သည်။

4 ဝယ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းပုံစံများပြောင်းလဲခြင်း

စက်မှုလုပ်ငန်း၏လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုကိုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းအမှန်တကယ်အလားအလာရှိရန်လိုအပ်သောကုန်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ယှဉ်ပြိုင်မှုများအဆင့်များသတ်မှတ်ခြင်းသည်ဖြစ်နိုင်ကြောင်းသက်သေပြချက်တွင်အကြံပြုထားသည်။ သို့သော်အခက်အခဲများသည်သဘာဝအားဖြင့်အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်ပြီးတုံ့ပြန်ခြင်းလိုအပ်သည့်အပြင်အရည်အသွေးထိန်းသောတန်ဖိုးဖန်တီးခြင်းသည်အဓိကအနေဖြင့်တည်ရှိနေပါသည်။ ဤအပိုင်းသည်ကောင်းမွန်သောစားသုံးသူဈေးကွက်နှင့် fast fashion တို့တိုးလာခြင်းထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ထိရောက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်ဈေးငွေများရရှိနိုင်သောအရင်းအမြစ်အသစ်များလိုအပ်ခြင်းကဲ့သို့သောပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းများနှင့်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မြင်သာမှုကိုထိခိုက်စေမည့်အန္တရာယ်မည်ကဲ့သို့သက်ရောက်မှုရှိခြင်းများအတွက်လိုအပ်သည့်လွှမ်းမိုးနိုင်သောလမ်းကြောင်းများကိုရှာဖွေပေးသည်။

4.1 လျင်မြန်သောဖက်ရှင်နှင့်ကောင်းမွန်သောသုံးစွဲသူများယှဉ်ပြိုင်ချက်

ဈေးတတ်နိုင်သောဖက်ရှင်အသစ်အဆန်းများကိုပထမဆုံးသုံးစွဲလိုသောဆန္ဒကြောင့်၂၀၁၇ခုနှစ်ဧပြီလတွင်လန်ဒန်မြို့အောက်စဖို့လမ်းတွင်ရှိသော Primark စတိုးဆိုင်အသစ်ဖွင့်ပွဲတွင်အားပေးခဲ့ကြသောဝယ်ယူသူပထမကျော်တို့သည်အရောင်းဝန်ထမ်းများအားအကဲဖြတ်ရစေခြင်း၊ဈေးဝယ်သူအချင်းချင်းနှင့်မိမိနှင့်ထွက်လာသောလုံခြုံရေးအစောင့်များကိုမူးမေ့လိစေခြင်းတို့ဖြစ်စေခဲ့သည်။ များစွာသောစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းသောကိစ္စရပ်များကိုအဓိကလမ်းကြောင်းမှလုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်လုပ်ငန်းများကိုပြောင်းလဲနေပါသည်။ အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများတွင်၎င်းကဲ့သို့မဟုတ်ပါ(ယခုအတွက်)။ Patagoniaကဲ့သို့သောလူ့ကျင့်ဝတ်နှင့်ကိုက်ညီသောအဝတ်အစားတံဆိပ်များစွာတို့၏အောင်မြင်မှုသည်လူလမ်းကြောင်းမှမတူညီသောစီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းတစ်ခုကိုပြုလုပ်ပေးသည့်အရာ၏သတိပေးချက်တစ်ခုဖြစ်သလိုစားသုံးသူတောင်းဆိုချက်နှင့်ဂေဟဗေဒနှင့်အဆင်ပြေသောကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်းတို့၏စွမ်းအားကိုသက်သေပြချက်တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။^{ix}

သို့ဖြစ်ပြီးသော်လည်းအရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းစဉ်းစားခြင်းများသည်ပို၍ကျယ်ပြန့်သောလမ်းကြောင်းများကိုရပ်လုံးပေါ်စေသောမကစက်မှုလုပ်ငန်းရှိအကောင်း၊အဆိုးအခြေအနေများကိုပေါ်ထွက်လာရန်စတင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်၌ခွဲခွာသွားသည့်စွဲသူပထမကျော်လေ့လာပြီးနောက်ပြည်သူဆက်ဆံရေးညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ Edelman သည်များများထုတ်၊များများသုံးဝါဒမှတဆင့်အရည်အသွေးထိန်းခြင်းတွင်အကျိုးအမြတ်များထွက်ပေါ်လာခြင်းကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။^{ix} ၂၀၁၈ခုနှစ်ကတည်းကသုံးစွဲသူများ၏ခံစားရခိုင်နှုန်းသည်ကုမ္ပဏီများမှ၎င်းတို့၏အဓိကစီးပွားရေးတာဝန်ဝတ္တရားများကိုပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လူမှုရေးအကျိုးသက်ရောက်မှုကိုတတ်နိုင်သလောက်အလေးထားသင့်ကြောင်းအစီရင်ခံစာပြခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လူအများစုသည်ကြာရှည်ခံအရည်အသွေးထိန်းခြင်းဖြင့်ဝယ်ယူခြင်းတွင်စိတ်ဝင်စားမှုကိုဖော်ပြကြသော်လည်း Deloitte က၂၀၁၈ခုနှစ်သောသူများသာလျှင်အရည်အသွေးထိန်းထားသောထုတ်ကုန်တစ်ခုကိုဝယ်ယူခြင်းကိုအမှန်တကယ်ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။ Deloitte လေ့လာတွေ့ရှိမှုတွင်လူများသည်ကုန်ပစ္စည်းတွင်လိုပသောအရာကိုသူတို့ပြောခြင်းနှင့်သူတို့အမှန်တကယ်ဝယ်ယူသောကုန်ပစ္စည်းကြားရှိအဆက်အသွယ်မရှိခြင်းသည်ကျန်းမာရေးထိန်းသိမ်းခြင်းဘဝနေမှုပုံစံများ(LOHAS)အပိုင်းတွင်သိသာထင်ရှားသောဈေးကွက်တိုးတက်မှုအလားအလာကိုညွှန်ပြကြောင်းနိဂုံးချုပ်သည်။^x ရုပ်ထွေးသောအခြေအနေမျှားဖြင့်တွင်သုံးစွဲသူများစွာသည်ဈေးကြီးဘဏ္ဍာရှည်ခံအရည်အသွေးမြင့်ပစ္စည်းများကိုသုံးစွဲရန်ဆန္ဒရှိကြသည်။

ထိုအလားအလာများသည်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးသောကမ္ဘာကြီးအတွက်အကန့်အသတ်မရှိပါ။ ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုသာလျှင်ညွှန်ပြသောသက်သေအထောက်အထားအချို့ရှိပါသည် : သုတေသနပညာရှင်များ၏အဆိုအရအရပ်ပြည်ထောင်စုတွင်သာမကဘရာဇီး၊တရုတ်၊အိန္ဒိယ၊အင်ဒိုနီးရှား၊မလေးရှားကဲ့သို့သောနိုင်ငံများရှိပင်ဇွေအသင့်အတင့်ရှိသောအလယ်အလတ်အဆင့်စားသုံးသူများသည်သူတို့ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ငံ၏မျိုးတူပစ္စည်းများထက်ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုနှင့်အတူကုမ္ပဏီများနှင့်ကုန်ပစ္စည်းများကိုအများအားဖြင့်တိမ်းညှတ်လေ့ရှိကြသည်။^{xii} ပထမဦးစွာ၎င်းသည်အံ့ဩဖွယ်ရာထင်ရသကဲ့သို့ထွက်ပေါ်လာသောဈေးကွက်ရှိအရည်အသွေးထိန်းထုတ်ကုန်များသုံးစွဲသူများများပြားလာခြင်းသည်

“လျင်မြန်အားကောင်းစွာတိုးတက်လာသောဈေးကွက်(Purpose Bull Markets)”

အနေဖြင့်အမည်ပေးထားခြင်းဖြင့်အလွန်အားကောင်းသည်ထင်မြင်ယူဆပါသည်။ “bull markets” မှစားသုံးသူများသည်ရေရှည်ခံအရည်အသွေးကောင်းမွန်သောကုန်ပစ္စည်းများကိုစိတ်ဝင်စားမှုများကြသည်။ အမှန်တကယ်ပင်နိုင်ငံများစွာတွင် “အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သော” တံဆိပ်တပ်ထားခြင်းသည်အစစ်အမှန်အရည်အသွေးမြင့်သည်ကိုကိုယ်စားပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကိုယ်စားပြုခြင်းများသည်စားသုံးသူကာကွယ်ရေးနှင့်ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းအခြေအနေနှင့်လုံခြုံရေးဥပဒေများအားနည်းသောအခါစားသုံးသူဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက်တန်ဖိုးရှိသောလမ်းညွှန်ချက်များကိုပေးပါသည်။ တံဆိပ်နှင့်အရည်အသွေးပေါ်တွင်အဓိကထားသောစားသုံးသူများ (“bull consumers”)၏ခြေတံဆိပ်နှစ်ရာခိုင်နှုန်းသောစားသုံးသူများသည်အခြားသော၇ရာခိုင်နှုန်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်လစဉ်အရည်အသွေးထိန်းသောပစ္စည်းများဝယ်ယူခြင်းများပြုလုပ်ကြသည်။^{xiii}

အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားလုပ်ငန်းတွင်သုံးစွဲသူများ၏လိုလားချက်များသည်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းရှာဖွေခြင်းအဆင့်ကိုသာအကျိုးသက်ရောက်စေကြောင်းယခုထိဖော်ပြထားခြင်းအနည်းငယ်သာရှိသည်။ ၎င်းသည်စက်မှုလုပ်ငန်းအပြောင်းအလဲ၏အလားအလာကိုစဉ်းစားသကဲ့သို့သတိထားရမည့်အရေးကြီးသောစဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူလူထုအားအသိပညာပေးရန်ချီးကျူးထိုက်သောအားထုတ်မှုများစွာရှိသော်လည်းအရည်အသွေးထိန်းသောအဝတ်အထည်ဖက်ရှင်သည်သေးငယ်သောစီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းဖြစ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။ သုံးစွဲသူအများစုသည်အလုပ်သမားများအတွက်ပိုကောင်းသောလုပ်အားခနှင့်လုံခြုံမှုရှိသောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုတောင်းဆိုခြင်းထက်အပြိုင်အဆိုင်ဈေးနှုန်းများနှင့်မြန်ဆန်သောဖက်ရှင်ကိုဆန္ဒရှိကြသည်။^{xiv} ဝယ်ယူသူများသည်ပြောင်းလဲလွယ်ပြီးမြန်ဆန်သောပုံစံဖြင့်ပေးနိုင်သောရောင်းသူများမှဖက်ရှင်အလေးထားသောထုတ်ကုန်ကိုရယူရန်ရည်ရွယ်ပြီးအခြေခံကုန်ပစ္စည်းများသည်နည်းပါးသောဈေးနှုန်းများဖြင့်နိုင်ငံများမှရရှိနိုင်သည်။ ၎င်းပေါင်းလဲခြင်းများသည်တစ်စုံတစ်ရာကြည့်ခြင်းဖြင့်အကြံပြုထားသည်ထက်ပို၍ရှုပ်ထွေးပြီးလျင်မြန်သောဖက်ရှင်နှင့်မြန်ဆန်သောတုံ့ပြန်ချက်၏အရေးကြီးသောကွာခြားချက်များကိုပေးပါသည်။ လျင်မြန်သောဖက်ရှင်သည်မြန်ဆန်သောတုံ့ပြန်ချက်မှထွက်ပေါ်လာခဲ့သော်လည်း၎င်းတို့သည်ကျွဲပြားသောအယူအဆများဖြစ်သည်။ မြန်ဆန်သောတုံ့ပြန်ချက်သည်အခြေခံကုန်ပစ္စည်းများအတွက်ပြန်လည်ဖြည့်တင်းရန်ဝယ်ယူခြင်းများနှင့်ဆက်စပ်နေပါသည်။ လျင်မြန်သောဖက်ရှင်သည်ကောင်းမွန်သောစတိုင်ပုံစံမျိုးစုံဖြင့်အနည်းငယ်သောပစ္စည်းများကိုမြန်ဆန်သောနှုန်းဖြင့်ပေးပို့ခြင်းပြုလုပ်နေသောရောင်း

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကိုစနစ်တကျဖြင့်- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ် "

တိုးတက်မှုရရှိရန်လိုအပ်သောအခြေအနေတစ်ခုမှာအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးတွင်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးအတွက်ထွက်ပေါ်လာသောစံသတ်မှတ်ချက်(Bluesign)တွင်ဆုံချက်ထားသောဓါတုပစ္စည်းများအသုံးပြုခြင်းကိုလျော့ချရန်သဘာဝအရင်းအမြစ်အသုံးချသော(front-of-pipe)အတွေးအမြင်ကိုမွေးမြူခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင်အထည်အလိပ်နှင့်ဓါတုဗေဒကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များအုပ်စုတည်ထောင်ခဲ့ပြီး SGS မှထိန်းခံမှုထားသောနိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် Bluesign သည်အဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်ပြီး၎င်းသည်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာညစ်ညမ်းမှုနှင့်အလုပ်သမားများကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးပေါ်တွင်ကြီးမားသောထိရောက်မှုရှိသောဓါတုပစ္စည်းထည့်သွင်းထားသောပိုက်ရှေ့တွင်စတင်ခဲ့သောအမှတ်တံဆိပ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ Bluesign သည်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဓိကအားဖြင့်မြင်သာမှုရှိခြင်းကိုဖန်တီးပေးသော - ဓါတုဗေဒစက်မှုလုပ်ငန်း၊ တံဆိပ်များ၊ အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားပေးသွင်းသူများနှင့်ပူးပေါင်းခြင်းဖြင့်- ပြည့်စုံသောလုပ်ငန်းစဉ်ကိုအသုံးပြုပြီးသင့်တော်သောလုပ်ငန်းစဉ်များသတ်မှတ်ခြင်းနှင့်ဓါတုပစ္စည်းများထည့်သွင်းခြင်းတွင်ကာကွယ်ပေးသောနံရံကပ်စင်တစ်ခုအားပေးခြင်းဖြင့်ကူညီပေးပါသည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းစဉ်သည်စုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းများသိသာထင်ရှားစွာတိုးလာရန်အပြောင်းအလဲဖြစ်စေရန်အထောက်အပံ့တစ်ခုဖြစ်နိုင်ပြီးအနာဂတ်တစ်ချိန်ချိန်တွင်သိသာထင်ရှားသောကုန်ကျစရိတ်ကျဆင်းခြင်းများကိုဦးဆောင်နိုင်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုလျော့ချသောအကောင်းဆုံးအသုံးချနိုင်သောကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့်ဓါတုပစ္စည်းများ၏ကြိုတင်ထောက်ခံထားသောအကာအကွယ်တို့ဖြင့်ဆောင်ရွက်နေသောဓါတုပစ္စည်းများအသုံးပြုခြင်းကိုလျော့ချရန်သဘာဝအရင်းအမြစ်အသုံးချသော(front-of-pipe)

နည်းပညာသည်သမ္မတနိုင်ငံအလုပ်ပြီးမည့်အချိန်ဖြင့်သတ်မှတ်ထားသောအမှတ်စဉ်များသည်ထုတ်လုပ်သူကိုထိတွေ့စေသောနေရာတွင်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းအားဖြင့်ထိန်းသိမ်းထားသောလုပ်ငန်းများရှိရန်အတွက်တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းဖြစ်သည်။

Bluesign ၏အဓိကအားသာချက်သည်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဘက်တွင်ကျရောက်နေသည့်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းခွင်တိုးတက်ရေးအဖွဲ့(Fair Wear Foundation) သည်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိအလုပ်သမားများ၏ဘဝများကိုတိုးမြှင့်အောင်ရည်ရွယ်ထားသောအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ်မယူသောစစ်ဆေးခြင်းပကာမခြေလှမ်းဖြစ်သည်။^{xxiv} Fair Wear Foundation သည်ဥရောပခန့်ခွဲနိုင်ငံတွင်အခြေခံပြီးအဖွဲ့ဝင်ကုမ္ပဏီနှင့်အတူအထည်အလိပ်လုပ်သားများအတွက်အလုပ်သမားအခြေအနေတိုးတက်လာရန်ကုမ္ပဏီများနှင့်စက်ရုံများတွင်အလုပ်လုပ်ပြီးသူတို့၏ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်အလုပ်သမားအခြေအနေများရှိတံဆိပ်များနှင့်အတူအလုပ်လုပ်ခြင်းတွင်ရှေ့ပြေးအနေဖြင့်စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည်ဈေးကွက်၌၂၀ကျော်နှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အပါအဝင်အာရှ၊ ဥရောပနှင့်အာဖရိကစသောထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံ၁၅နိုင်ငံမှအထူးအဝတ်အစားနှင့်အားကစားတံဆိပ်များကိုကိုယ်စားပြုပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်ကုန်ပစ္စည်းများသည်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်နိုင်ငံ၈၀ကျော်တွင်ရှိသောလက်လီအရောင်းဆိုင် ၂၀၀၀၀တွင်ရောင်းချကြပါသည်။ သို့သော်အဝယ်များသောသူများသည်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှထွက်သွားလျှင် Fair Wear လုပ်ငန်းစဉ်ရှိအဓိကအချက်များသည်ထပ်မံပြီးခေတ်ရေစီးကြောင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ရှိသည်ကိုမေးခွန်းများပေါ်ထွက်လာပါသည်။ ထို့ပြင်ကျွန်ုပ်တို့၏အွန်လိုင်းမေးခွန်းများတွင်တုံ့ပြန်မှုအများဆုံးမေးခွန်းမှာ Fairwear Foundation, Fair Labor Organization, Bluesign, GOTS, and ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်(ILO)စံသတ်မှတ်ချက်များတွင်

"သင့်ထင်မြင်ယူဆချက်အရလွှမ်းမိုးနိုင်ပြီးအလားအလာအကောင်းဆုံးစံသတ်မှတ်ချက်ကိုဖော်ပြပါ " ဟုဖြစ်ပြီးလေးပုံတစ်ပုံနီးပါးသောပြန်ကြားကားသူများသည်သူတို့မသိပါသို့မဟုတ်နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်လွှမ်းမိုးသောသို့မဟုတ်အလားအလာကောင်းသောစံသတ်မှတ်ချက်များရှိသည်ကိုမယုံကြည်ပါစသည်ဖြင့်အစီရင်ခံပြန်ကြားခဲ့ကြသည်။

အလုပ်သမားအခြေအနေများနှင့်ဘဝနေထိုင်မှုအတွက်လုံလောက်သောလုပ်အားခများကိုဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ရှိ Rana Plaza မတော်တဆဖြစ်ရပ်၏နောက်ဆက်တွဲတွင်ပိုမိုသိသာထင်ရှားသောစေ့စပ်စစ်ဆေးခြင်းတွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ မတော်တဆဖြစ်ရပ်သည်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းရှိလုံခြုံရေးတွင်အရေးယူဆောင်ရွက်ရန်ရှေ့ဆောင်လမ်းပြဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖက်တွင်အဓိကအားဖြင့်ဥရောပဝယ်ယူသူများငွေကြေးထောက်ပံ့ထားသောမီးနှင့်အဆောက်အအုံအညံ့အားလျှော့ချခြင်းအတွက်ထွက်ပေါ်လာသောဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသဘောတူညီမှုအခြားတစ်ဖက်တွင်အမေရိကန်ဝယ်ယူသူများမှဦးဆောင်သောဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအလုပ်သမားလုံခြုံရေးအတွက်ပူးပေါင်းခြင်းအဖွဲ့များအားအပ်နှံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။^{xxv} အဆောက်အအုံနှင့်မီးလုံခြုံရေးနှစ်ခုလုံးသည်လက်ရှိထင်ရှားဆုံးသောပြဿနာကိုအာရုံစိုက်သည်။

လုပ်ငန်းခွင်မြင်သာခြင်းတွင်ရှေ့ဆက်ရန်အတွက်နည်းပညာ

အတတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းရှိအဓိကပြဿနာတစ်ခုမှာအတွင်းရှိလူများက "လိမ်လည်သောစာရင်းစစ်(audit fraud)"ကိုခေါ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။^{lxxvi} စည်းကမ်းချက်တွင်လူမှုရေးနှင့်/သို့မဟုတ်ပန်းကျင်ဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များကိုမလိုက်နာသောအတတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ဆေးခြင်းကိုလက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့်အမြင်အားဖြင့်ထင်ရှားသော်လည်းညီညွတ်စွာကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းများကိုမဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းသာမကအရေးမကြီးသောမလိုက်နာခြင်းကိစ္စရပ်များကိုပင်လွယ်ကူစွာပြင်ဆင်ထားခြင်းကိုမှတ်တမ်းခြင်းများကိုဖော်ပြထားသည်။ဥပမာအားဖြင့်ဗြိတိန်နိုင်ငံအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောဖက်ရှင်ဂျာနယ်ရေးသူ Lucy Siegle သည်အပြောင်အပျက်ခေါ်သောအမည် "Eyewash" ဖြင့်စာရင်းစစ်တစ်ယောက်အကြောင်းကိုရေးသားခဲ့သည်အဘယကြောင့်ဆိုသော်သူသည်ပြင်းထန်သောချိုးဖောက်မှုများကိုလျစ်လျူရှုခဲ့သော်လည်းစက်မှု၏ဆေးသေတ္တာကိုပုံမှန်စစ်ဆေးရာတွင်၎င်းတွင်မျက်စိသန့်စင်ဆေးရည်(eyewash) မရှိသည်ကိုမှတ်တမ်းခဲ့ရသည်။^{lxxvii} အတတ်အထည်စက်မှုများတွင်လက်ရှိလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုမှတ်တမ်းခြင်းသည်ခက်ခဲသောအလုပ်ဖြစ်သော်လည်း-ကျွန်ုပ်တို့အွန်လိုင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များကိုပြန်ကြားသူတစ်ယောက်သည်စက်မှုလုပ်ငန်း၏အဆိုးဆုံးလုပ်ဆောင်ခြင်းများမှတစ်ခုမှာ "Photoshop မှတဆင့်သက်သေခံလက်မှတ်အတုများလုပ်ခြင်းနှင့်အင်တာနက်အသုံးပြုပြီး [ထောက်ခံစာများ] ကူးယူခြင်းတို့ဖြစ်သည်ဟုမှတ်ချက်ပြုခဲ့ပါသည်" -ယခုအခါပိုမိုမြင်သာမှုကိုဖန်တီးရန်အချက်အလက်နည်းပညာ၏စွမ်းအားကိုမြှင့်တင်ရန်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသောအားထုတ်မှုများရှိနေပါသည်။^{lxxviii} ဥပမာ- အမေရိကန်နိုင်ငံကလီဖိုးနီးယားတွင်အခြေစိုက်သောအကျိုးအမြတ်အတွက်ဖွဲ့စည်းထားသောပုဂ္ဂလိကလူမှုရေးအဖွဲ့ LaborVoices သည်၂၀၁၂တွင်ဘန်ကလောရှိအရေအတွက်၃၀၀ကျော်သောအလုပ်သမားများနှင့်အတူအရေအတွက်၂၀၀ကျော်များသောစက်ရုံများတွင်စမ်းသပ်ခြင်းများကိုဆွေးနွေးခြင်းစတင်ခဲ့သည်။^{lxxix} မက်ဆွေချ်များပေးပို့ခြင်းနှင့်လက်ခံခြင်းနှစ်ရပ်လုံးတွင်လုံခြုံစိတ်ချရသောဆက်သွယ်ရေးပလက်ဖောင်းကိုအသုံးပြုပြီးအလုပ်သမားများသည်ဒေသဆိုင်ရာဘာသာစကားများဖြင့်ရေးသားထားသောကွန်ပျူတာအသုံးချပရိုဂရမ်ကိုသုတိအိုမိုတိုင်းဖုန်းများမှတဆင့်အခမဲ့အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာတုံ့ပြန်လက်စားချေခြင်းကိုဆန့်ကျင်လျက်အရံအတားများသုံးပြီးအမည်မသိအလုပ်သမားများကိုကာကွယ်သကဲ့သို့ပြည်တွင်းအလုပ်သမားဥပဒေများ၊လူ့အခွင့်အရေးများ၊အဖွဲ့၏လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်အလုပ်သမားသမဂ္ဂနှင့်အလုပ်ရှင်တို့ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းစသောကိစ္စများတွင်တိုက်ရိုက်အသိပညာပေးအကြောင်းအရာများကိုဆွေးနွေးရန်နှင့်ပြည်တွင်းအသံများကိုမှတ်တမ်းတင်ထားရန်ဖြစ်သည်။ပေးပို့သူအသုံးပြုသောပုံစံသည်ရိုးရှင်းသောအချက်အလက်နှင့်နည်းပညာ(IT)အခြေခံသောပုံစံဖြင့်ပြောင်းလဲသောရှုပ်ထွေးမှုများနှင့်သင့်တော်သောအချက်အလက်များကိုကြည့်ရှုရန်အတွက်အလုပ်သမားများအားအချက်အလက်များကိုပေးပို့ခြင်းသို့မဟုတ်သင်တန်းပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။စက်ရုံရှိအလုပ်သမားများထံမှ ကိုယ်တွေ့အမှန်တကယ်ဖြစ်ပွားခဲ့သောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေအချက်အလက်များကိုစုဆောင်းခြင်းသည်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မြင်သာမှုများတိုးလာရန်အလားအလာအားဖြင့်အလွန်စွမ်းအားရှိပြီးဖန်တီးမှုပြုကွဲစေသောနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ LaborVoices ၏အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်နှင့်တည်ထောင်သူ (CEO and Founder) Kohl Gill သည်လုပ်ငန်း၏အထူးတာဝန်တစ်ခု(mission)ကိုအောက်ပါအတိုင်းဖော်ထုတ်သည် : "LaborVoices မှကျွန်ုပ်တို့သည်စက်ရုံအလုပ်သမား၏တိုက်ရိုက်တုံ့ပြန်ပြောဆိုမှုပေါ်အခြေခံပြီးလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေအရာများကိုစောစောအသိပေးချက်စနစ်မှတဆင့်ပေးခြင်းဖြင့်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိအောင်ကူညီပါမည်။ကျွန်ုပ်တို့သည်ဖောက်သည်များကိုအားကောင်းသောလိုခြုရေးစုံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အလုပ်သမားများကိုသုတိအိုမိုတိုက်ရိုက်အသိပေးခြင်းဖြင့်လုပ်ငန်းခွင်လွှဲအပ်ထားသောကောင်းမွန်သောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုရရှိရန်ကူညီပါမည်။"^{lxxx}

အချက်အလက်များကိုအသေးစိတ်အဆင့်မှစတင်ပြီးမိုတိုင်းဖုန်းအခြေခံသောစက်ကိရိယာများဖြင့်စက်ရုံများ၊ကုန်းမြေမျက်နှာသွင်ပြင်နှင့်လုပ်ငန်းအစိတ်အပိုင်းများကိုဖြတ်၍စုစည်းထားခြင်းသည်အရေးကြီးသောအရာအဝေးသို့ရောက်ရှိခြင်းဖြင့်ရှင်းလင်းသောလုပ်ဆောင်ချက်ပါဝင်မှုများနှင့်အတူစုစည်းထားသောထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်သိမြင်နားလည်ခြင်းမက်ထရစ်အခြေခံသောနည်းလမ်းကိုအခြေခံအားဖြင့်ထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ LaborVoices စီးပွားရေးပုံစံတွင်ဝယ်ယူမှုများအားတိုက်ရိုက်ကမ်းလှမ်းခြင်းများနှင့်သီးခြားအချိန်ကာလများအတွက်စက်ရုံများမှရရှိထားသော၇၄င်းသိမြင်နားလည်ခြင်းများကိုသီးခြားကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းများပါဝင်ပါသည်။သီးခြားဖြစ်ခြင်းသည်အချိန်ကန့်သတ်ချက်ရှိသော်လည်းမည်သည့်ကိစ္စရပ်တွင်မဆိုတိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်သောကြိုတင်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုသို့မဟုတ်မိတ်ပြုတတ်သောအပျက်အစီးများအားထိန်းသိမ်းခြင်းစသောအချက်အလက်များကိုအခြေခံအားဖြင့်ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာကြိုတင်ထုတ်လွှင့်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ LaborVoices သည်သုတိအိုမိုစစ်ဆေးခြင်းတွင်အသံကြားနားခြင်းကိုပြုလုပ်ရန်အမည်မသိခေါ်ထုတ်ခဲ့သောဘန်ကလောစက်ရုံအလုပ်သမားများအတွင်းလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုအသံဖြင့်သက်သေခံချက်များဥပမာပေါ်တွင်အချိန်ပိုလုပ်အားခနှင့်အလုပ်လုပ်ချိန်များပါဝင်သောလုပ်အားနှင့်အလုပ်ချိန်ရေတွက်တိုင်းတာသောမှတ်တမ်းများစုဆောင်းခြင်းများကိုအစီရင်ခံသည်။^{lxxxi} အလုပ်သမားထင်မြင်ချက်များကိုဖော်ပြသောအခြေခံအဆင့်မှစတင်သောနည်းလမ်း (bottom-up) နှင့်အရင်းအမြစ်စုံစမ်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များမှတဆင့်မြင်သာခြင်းကိုတိုးတက်စေရန်အထက်ပိုင်း(top-down)မှစသောအားထုတ်မှုများနှင့်ပေါင်းစပ်ခြင်းတွင်လူမှုရေးဆိုင်ရာစာရင်းစစ်ခြင်းကိုသိသကဲ့သို့ထင်ရှားစွာနှင့်အတူအထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းလမ်းကြောင်းတွင်ရှိသောလုပ်ငန်းခွင်များတွင်ဆွေးနွေးခြင်းအကြောင်းများနှင့်ပိုမိုထိရောက်လိုက်လျောညီထွေရှိရန်အလားအလာများရှိပါသည်။^{lxxxii} စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းတွင်နည်းပညာသည်ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းဖြစ်သည်ကိုယူဆရန်ခိုင်လုံသောအကြောင်းရင်းမရှိသော်လည်းကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင်နေရာတကာတည်ရှိပြီးစရိတ်သက်သာသောအမှန်တကယ်အချက်အလက်များကိုစုစည်းပေးသောကိရိယာကိုအသုံးပြုသောလူအားလုံးသည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေနှင့်တိုက်ရိုက်အလုပ်သမားထင်မြင်ချက်များတွင်မြင်သာမှုနှင့်အတူထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်အပြောင်းအလဲများရရှိရန်အခြားသောအတိုင်းအတာများကိုထောက်ပံ့ပေးရန်စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ဆန်းသစ်သောဖြစ်နိုင်ချေများကိုဖွင့်ထုတ်လိုက်သည်။

မမှန်ကန်သောအချက်အလက်များ၏အမြဲတမ်းနည်းသောကုန်ကျစရိတ်နှင့်ပိုကောင်းသောမြင်သာခြင်းအလားအလာများကြားရှိ de facto အချက်အလက်နည်းပညာယှဉ်ပြိုင်မှုများကိုအပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ရန်နောက်တစ်ဆင့်မှာဖြေရှင်းနည်းပုံစံတွင်မိုတိုင်းဖုန်းအော်ပရေတာများပါဝင်လာရန်ဖြစ်သည်။ကြိုးမဲ့ရေဒီယို၊တယ်လီဖုန်း၊ကြေးနန်း၊တယ်လီဗွီရှင်းစသည်တို့နှင့်ဆက်သွယ်ခြင်းလုပ်ငန်း(mobile telecom industry)သည်ထူးစံအရပြောင်းလဲခြင်းမရှိသောကြိုးဖြင့်ဆက်သွယ်ရေး(fixed-line)နှင့်နည်းပညာများထက်သာလွန်သောကြောင့်အထူးသဖြင့်ဖွံ့ဖြိုးနေသောဈေးကွက်များတွင်နိုင်ငံတကာကုန်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်ပိုမိုမြင့်မားသောလုပ်ဆောင်ချက်များလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းအတွက်အထောက်အကူပြုသောအရာဖြစ်ပါသည်။^{lxxxiii} ယခုအခါရိုးရှင်း၊သက်သာ၊အဆင်

မဲဗွာကြီးမဲ့ကုန်ရက်ဆက်သွယ်ရေးကိုအသုံးပြုနိုင်ခြင်းကိုရရှိနေပြီးပေးလံသောနယ်ပယ်ဒေသများတွင်လည်းဆက်သွယ်ထားသောနေရာတိုင်းတွင် လူတိုင်းအတွက်ကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုနိုင်လိမ့်မည်။

ဆန်းသစ်သောဝန်ဆောင်မှုဆက်သွယ်ရေးများတွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာဘီလီယံခန့်မှန်းထားရာမှတိုးတက်လာသောထုတ်လုပ်ခြင်းများမှတစ်ဆင့် ထပ်မံပြီးအဖွဲ့အစည်းများကိုအကျိုးအမြတ်၁၀.၆ဘီလီယံရလာချိန်တွင်ဆန်းသစ်သောကြီးမားမားဝန်ဆောင်မှုများသည်၂၀၂၀ခုနှစ်တွင်ကမ္ဘာ့အနှံ့အလှုပ် သမားများအားအလားအလာကောင်းသောနှစ်စဉ်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုအကျိုးအမြတ်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၇.၇ဘီလီယံဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဟုသုတေသနကအကြံပြုထားပါသည်။^{boxxiv}

ကြီးမဲဆက်သွယ်ရေးများသည်အလုပ်ခွင်ဘဝကိုသိသာထင်ရှားစွာတိုးတက်စေနိုင်ပြီးအလုပ်အကိုင်သစ်အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်လာသောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ၊အချို့နီသင့်တော်သောသင်တန်းဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်းနှင့်မိုဘိုင်းငွေကြေးလွှဲခြင်းနည်းလမ်းမျှားသုံးပြီးလုပ်အားခပေးခြင်းစသောပေါ်ထွက်လာပြီးပြောင်းလဲနေသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရှိသောအဖွဲ့အစည်းများကိုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ်များကိုပေးနိုင်ကြောင်း

Accenture နှင့် Vodafone

သည်အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြ၍ပြောဆိုထားပါသည်။^{boxxv} အလားအလာများသည်အစစ်အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ထိုကိစ္စတန်သောစဉ်းစားခြင်းသည်လည်း Grameenphone, Robi Axiata, Banglalink, Airtel, Citycell နှင့် Teletalk ကဲ့သို့သောဘဏ်လားအဖွဲ့အစည်းအကြီးဆုံးအော်ပရေတာများ၏လိုအပ်ခြင်းများပေါ်တွင် LaborVoices type solution ကဲ့သို့သောဆက်သွယ်ရေးပရိုဂရမ်၏အလားအလာဖြစ်သည်။လုပ်ငန်းခွင်မြင်သာခြင်းသည်ရှေ့အလားအလာတွင်အမှန်တကယ်ဖြစ်လာသည်သာမကဘဏ်လားအဖွဲ့တွင် 3G ရောက်လာခြင်းနှင့်အတူအချက်အလက်ဝန်ဆောင်မှုများပေးရန်အဆင်သင့်ဖြစ်နေသောအော်ပရေတာများကဲ့သို့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအလားအလာများလည်းရှိပါသည်။^{boxxvi}

ပြောင်းလဲနေသောနည်းလမ်းများကိုအကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်လေ့လာရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့သည်လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သောသူများ၏လေ့ထုံးစံများအပြင်သို့ရောက်ရှိပြီးထုတ်ကုန်မတူသောစက်မှုလုပ်ငန်းများအပြန်အလှန်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းများ(cross-industry collaborations)၏အလားအလာများကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်ပါသည်။^{boxxvii}

4.3 အရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ပုန်းကွယ်နေသောရတနာများ

အရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းစုစုပေါင်းသည်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုကဲ့သို့သောအရင်းအမြစ်များနှင့်ပြင်ပမှသက်ရောက်သောအခြားသောအကြောင်းများအသုံးပြုခြင်းဖြင့်ထုတ်ကုန်၏ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုတိုင်းတာသည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုလုံးတွင်တတ်နိုင်သလောက်အရင်းအမြစ်အနည်းငယ်သာအသုံးပြုခြင်းသည်အလိုအလျောက်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုလျော့နည်း၍ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစေပါသည်။ (၎င်းမှာသိမ်းထားသောငွေကြေးနှင့်ပြင်ပသက်ရောက်မှုများသည်အရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းစုစုပေါင်းကိုတိုးလာရန်လိုအပ်သောရင်းနှီးငွေများကိုဆန့်ကျင်၍အကဲဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။) အတတ်အထည်ကုမ္ပဏီများအခြေအနေတွင်ရေထုတ်လွှတ်ခြင်းများသည်အရည်အသွေးထိန်းသောအစိတ်အပိုင်းများ၊ အကောင်းဆုံးအသုံးချနိုင်သောကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများအသုံးပြုခြင်းနှင့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများပါသောရေကိုအသုံးချရေနည်းပညာများအသုံးပြုခြင်းတို့မှတဆင့်ရှုပ်ရောခိုင်နှုန်းအထိတစ်ခါတစ်ရံတွင်တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ . ဤတွင်ပါဝင်သောအရာမှာရေနေသတ္တဝါများပတ်ဝန်းကျင်ထိရောက်မှုကိုအနည်းဆုံးလျော့ချခြင်းသာမကရေဖြစ်စဉ်(water cycle) သို့သန့်စင်သောရေကိုပြန်လည်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။စွမ်းအင်အသုံးပြုခြင်းသည်၄၀ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းပြီးစတုပစ္စည်းသည်၂၀ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းပါသည်။^{xxviii} စက်မှုလုပ်ငန်းအနာဂတ်တွင်အရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးသို့ပြောင်းလဲခြင်း၏ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများကိုအောက်ပါဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများမီးမောင်းထိုးပြခြင်းတွင်ဆွေးနွေးထားသည်။ သို့သော်လက်တွေ့ဥပမာတစ်ခုကိုပထမဦးစွာကြည့်ပါရစေ။

သီရိလင်္ကာရှိ MAS Holdingsသည်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းမှဆင်းသက်လာသောအလားအလာရှိသောစီးပွားရေးတန်ဖိုးကိုတားမနိုင်ဆီးမရဖြစ်သောဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။^{xxix} MAS Holdings သည်သီရိလင်္ကာတွင်အကြီးဆုံးနှင့်-လူအချို့ထင်သော- အကောင်းဆုံးအပတ်အစားထုတ်လုပ်သူဖြစ်ပါသည်။၎င်းသည်အရည်အသွေးထိန်းခြင်း၊အချိန်ကိုတိုနှင့်အကျိုးများခြင်းနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုလျော့နည်းခြင်းတို့အပေါ်အာရုံစိုက်ပါသည်-ပြီးနောက်၎င်းသည်အကျိုးအမြတ်ရှိပါသည်။အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်အလုပ်သမား၁၃၀၀ရှိပြီးအကျယ်အဝန်းအားဖြင့်၁၀၀၀၀ကိုနှစ်ထပ်ကိန်းတင်သောမိတ်တူရှိသော MAS Intimates Thurulie စက်ရုံသည်စွမ်းအင်နှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဒီဇိုင်းပုံစံများတွင်ဦးဆောင်ခြင်(LEED)ပလက်တီနမ်အသိအမှတ်ပြုဖြစ်သော MAS Holdings ၏ထိပ်ဆုံးစက်ရုံဖြစ်သည်။^{xc}သီရိလင်္ကာတွင်၎င်းစက်ရုံသည်အစဉ်အလာအားဖြင့်တည်ဆောက်သောစက်ရုံများထက်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂.၆မီလီယံသို့မဟုတ်၂၅ရာခိုင်နှုန်းကုန်ကျပါသည်။ Thurulie စက်ရုံတွင်အောက်ပါအသေးစိတ်အချက်များသည်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်အားဖြင့်ဖြစ်နိုင်သောအရာများကိုခံစားသိမြင်နိုင်ခြင်းကိုပေးသည် .^{xc1}

- ◆ ပျမ်းမျှစက်ရုံတစ်ခု၏အအေးစွမ်းအင်၏ ၂၅ရာခိုင်နှုန်းသာသုံးစွဲနေသော်လည်းစွမ်းအင်မရှိသောပုံစံ (Passive design) သည်အပူရှိန်ဝန် (heat loads) ကိုလျော့စေပြီးအသုံးပင်သောအငွေ့ပျံ့ခြင်းနည်းလမ်းသုံးအအေးပေးစက် (evaporative cooling equipment) သည်အခန်းတွင်းအပူချိန်ကို ၂၇ဒီဂရီမှ ၂၉-၅၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (ပျမ်းမျှသီရိလင်္ကာအပတ်အထည်စက်ရုံရှိ၂၅ဒီဂရီမှ၂၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ကိုထိန်းသိမ်းထားသည်။
- ◆ အဆောက်အဦးပတ်လည်တွင်စိုက်ပျိုးထားသောသစ်ပင်များသည်အဆောက်အဦးနှင့်မြေနေရာများကိုအရိပ်ရစေသည်မှာသေချာပြီးအဆောက်အဦးကိုခန့်မှန်းခြေ၁မှ ၂ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထိအေးမြစေသည်။
- ◆ အပူဓာတ်နှင့်ဆိုင်သောခေါင်မိုး(ဝန်သည်အပူရရှိနှင့်ယာဉ်စွန့်တန်းများတွင်အခန်းတွင်းသက်သက်သာသာမရှိခြင်းတို့ကိုအများဆုံးကူညီ၊ ထောက်ပံ့သောအရာဖြစ်ပြီး၎င်းကိုတို့အစိမ်းရောင်အပင်လေးများစိုက်ပျိုးထားသောခေါင်မိုးများ(green roofs)၊နေအပူကိုလျှပ်စစ်ပြောင်းပေးသောခေါင်မိုး (photovoltaic roofs) နှင့် (cool roofs) တို့ပူးပေါင်းပြီးထိန်းချုပ်ထားသည်။ Green ခေါင်မိုးများသည်၁၅၅ကွက်ထပ်ကပ်နီးမီတာရှိသောအဆောက်အဦးတွင်မိုးနိုင်သည်။၎င်းတို့သည်မိမိခန့်ခွဲရေးအဆောက်အဦးတောင်ပိုရှိအကွာအဝေးကျဉ်းသောနေရာများပေါ်၌ရှိကွက်ကရစ်အလွှာများပေါ်တွင်တပ်ဆင်ထားသည်။မြက်ခင်းစသည်ပေါက်ရာအပေါ်ယံမြေလွှာနှင့်အပင်ငယ်လေးများဖုံးအုပ်ထားသော၎င်းခေါင်မိုး၏အပူနှင့်ဆိုင်သောထုထည်သည်အဆောက်အဦးအတွင်းသို့အပူမလွှတ်ဘဲအပူကိုစုပ်ယူထားသည်။အအေးခေါင်မိုးသည်အကွာအဝေးကျယ်သောထုတ်လုပ်ရေးခန်းမကြီးပေါ်တွင်တပ်ဆင်ထားသောပေါ့ပါးသောသတ္တုခေါင်မိုးဖြစ်သည်။နေနှင့်ဆိုင်သောအလင်းပြန်ညွှန်းကိန်း၇၃နှင့်အတူခေါင်မိုးသည်နေစွမ်းအင်၏၈ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးအလင်းပြန်သည်။

- ◆ စွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များသည်အသစ်ဖြစ်စေနိုင်ပြီးကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်မထုတ်လုပ်သောနေအားလျှပ်စစ် (photovoltaic)နှင့်ရေအားလျှပ်စစ် (hydroelectric) စွမ်းအားများဖြစ်သည်။ ၂၅.၆ကီလိုဝပ်အသုံးပြုနိုင်သောခေါင်မိုးထိပ်နေအားလျှပ်စစ် (photovoltaic)စနစ်သည်စက်ရုံစွမ်းအားလိုအပ်ချက်များ၏တစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။ အများစုဆိုင်သောလျှပ်စစ်ကြိုးနှင့်ဆက်ထားသောအသေးစားရေအားလျှပ်စစ် (hydroelectric) စက်ရုံသည်စက်ရုံစွမ်းအား၏အခြားသောကူးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းကိုပေးသည်။
- ◆ စွမ်းအင်ထိရောက်စွာအသုံးပြုမှုအတွက်ပုံစံချထားသောအလင်းရောင်(Smart lighting)ကိုလည်းအသုံးပြုပါသည်။ လုပ်ငန်းခွင်နေရာများသည်-အပ်ချပ်စက်တွင်တပ်ဆင်ထားသောအကျိုးရှိမှုမြင့်မားသော T5 မီးချောင်းများနှင့် LED မီးတိုင်များ-အပ်ထိပ်ဖျားကိုမြင်ရသောမန်ကန်သောအလင်းရောင်ပမာဏကိုအာရုံစိုက်ပြီးအလုပ်အတွက်ပေးသောအလင်းရောင်ဖြင့်ထွန်းလင်းတောက်ပနေသည်။ ၎င်းစနစ်သည်မီးတိုင်ပုံမှန်အရေအတွက်ထက်ပိုမိုခန့်လိုအပ်ပါသည်။ သဘာဝအလင်းရောင်ကိုအကျိုးရှိအောင်သုံးနိုင်သောအင်္ဂါရပ်များကိုပုံစံချပါ။
- ◆ စွမ်းအင်အကျိုးရှိစွာသုံးရန်စက်ရုံချုပ်ခြင်းတွင်စွမ်းအင်သစ္စာပုံစံချခြင်းလျော့ကျနိုင်ပြီးတိုက်ရိုက်မောင်းသောဆာဗိုမော်တာနှင့်အပ်ချပ်စက်များကိုရွေးပါ။
- ◆ လုပ်ငန်းခွင်တွင်ကျနေသောရေအစက်တိုင်းကိုမိုးရေစုဆောင်းသောစနစ်များ(rainwater catch systems)မှတဆင့်ထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ သောက်ရေသုံးစွဲခြင်းသည်စက်ရုံများသုံးစွဲခြင်း၏ထက်ဝက်သာရှိသည်။
- ◆ အားလပ်ရက်များနှင့်စနေ၊ တနင်္ဂနွေများတွင်စက်ရုံများမှအသုံးမပြုသောနေ့မှရသောစွမ်းအင်နှင့်ရေမှရသောစွမ်းအင်များသည်သီရိလင်္ကာ၏အဓိကစွမ်းအင်ကွန်ရက်စနစ်သို့ပြန်လည်ရောင်းချပေးသည်။

အရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးထွက်ပေါ်လာခြင်းမှအဝတ်အထည်စီးပွားရေးပုံစံပြုကွဲခြင်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းသုံးရာကျော်ခန့်ကပင်စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသည်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင်ထပ်မံထည့်သွင်းသောအချက်အလက်များကိုတစ်ချိန်ကအသုံးပြုခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုအနေဖြင့်ကြီးမားလာသောစီးပွားရေးတိုးတက်ခြင်း linear logic ဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ကန့်သတ်ထားသောသဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ကမ္ဘာပေါ်တွင်လူသားလုပ်ဆောင်ချက်များထိရောက်မှုတို့သည်ထိပ်တန်းရှေ့ဆုံးသို့ရောက်လာသောအခါ၎င်းပုံစံသည်၂၀ရာစုအလယ်ပိုင်းထိလူသားမျိုးနွယ်ကိုကောင်းစွာဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သည်။ ကြိုတင်ကြည့်ပြီးခန့်မှန်းချက်များသည်၂၀၁၀မှ၂၀၂၅ထိအစားအစာများကလိုရီသုံးစွဲမှုသည်၂၄ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာပြီးအစားအစာသုံးစွဲခြင်း၅၇ရာခိုင်နှုန်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်း၄၇ရာခိုင်နှုန်း၊ နှင့်ရက်လွန်နေသောအစားအသောက်များသည်၄၁ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာကြသည်ကိုညွှန်ပြကြသည်။^{xci} ၎င်းအဟုန်နှင့်သွားသည့်လမ်းကြောင်းသည်လက်ရှိလူဦးရေတိုးတက်ခြင်းအနာဂတ်ဖြစ်နိုင်ခြေတွင်၂၀၅၀တွင်၉၁လီယံရှိနိုင်သည့်အမိဂျီယံဟုထင်မြင်စိတ်ကူးနိုင်သည်။

ကြီးထွားလာသောအရင်းအမြစ်ကန့်သတ်ချက်များကိုတုံ့ပြန်ပြီးအမျိုးမျိုးသောလုပ်ငန်းများရှိထုတ်လုပ်ခြင်းများသည်ယခုအခါတဖြည်းဖြည်းကိုအရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးပြောင်းလဲလာသည်။ ၎င်းသည်ပစ္စည်းများ၊ ထုတ်ကုန်နှင့်လုပ်ငန်းတီထွင်ဖန်တီးခြင်းနှင့်မလိုအပ်သောစွန့်ပစ်ပစ္စည်း

(စွန့်ပစ်ပစ္စည်းပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့်ထုတ်ကုန်သက်တမ်းတိုးချဲ့ခြင်းကဲ့သို့သောထုပ်ပိုးခြင်းများတွင်)များကိုရှောင်ခြင်းမှတဆင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းအချက်အလက်များကိုစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းပေါ်တွင်အာရုံစိုက်ခြင်းများတိုးလာပါသည်။ အဝတ်အစားတွင်လက်ရှိလုပ်ငန်းပုံစံသည်ရောင်းချခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းနှင့်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းကဲ့သို့ပစ်ပယ်ခြင်းပြုလုပ်မည့်ထုတ်ကုန်များ^{xci} ကိုထုတ်လုပ်ရာတွင်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများကိုအသုံးချရန်အလို့ငှာတူညီစွာတည်ဆောက်ထားပါသည်။ "လျင်မြန်သောဖက်ရှင်" ရောက်လာခြင်းသည်အဝတ်အစားထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များမှတဆင့်အရင်းအမြစ်များ၏ပိုမိုကောင်းမွန်သောထုတ်ကုန်ကိုထုတ်လုပ်ခြင်းကိုဦးဆောင်ပေးသည်။ သုတေသနလုပ်သူများသည်ဖက်ရှင်အပါအဝင်အသင့်သုံးသုံးစွဲကုန် (FMCG) စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်စပရာခိုင်နှုန်းသောသုံးစွဲကုန်များကိုပြန်အသုံးပြုနိုင်သော(ပျက်စီးခြင်းအတွက်ပြန်လည်ရယူသောစရာခိုင်နှုန်းနှင့်ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းအတွက်၂ရာခိုင်နှုန်း) ပုံစံမှမကြာခင်တွင်၅၀ရာခိုင်နှုန်းထိပြန်လည်အသုံးပြုမှုကျဆင်းသွားသောပုံစံအဖြစ်ပြောင်းလဲသွားသည်။^{xci} ဤသုံးသပ်ချက်တွင်အရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးသို့ပြောင်းလဲခြင်းသည်အဝတ်အထည်များ၏၁၀ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သောအမေရိကန်ဒေါ်လာ၅၉၅-

၇၀၅၁လီယံကုန်ကျငွေသက်သာစေခြင်းအခွင့်အလမ်းရှိကြောင်းအဖြေထွက်လာသည်။^{xci} နိုင်ငံအချို့တွင်သုံးစွဲပြီးသားအဝတ်အထည်များ၏အမြင့်ဆုံးစုဆောင်းမှုနှုန်းများ(ဥပမာဗြိတိန်နိုင်ငံတွင်၆၅ရာခိုင်နှုန်း) ရှိကြသည်။^{xci}

ပိုမိုအရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးပုံစံများသို့ပြောင်းလဲခြင်းသည်မည်ကဲ့သို့မြန်ဆန်စွာဖြစ်ပွားသည်ကိုကျွန်ုပ်တို့မသိသော်လည်းအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အစားမျိုးဆက်သည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေအထားနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာများကိုထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးတွင်နားလည်ပြည့်စုံစွာကိုက်တွယ်ရန်သိရှိနားလည်ခြင်းသာမကအစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော(linear)စီးပွားရေးပုံစံမှလည်ပတ်နေသော(circular) ပုံစံသို့ပြောင်းလဲနိုင်ရမည်။ လည်ပတ်နေသော(circular)ပုံစံနစ်သည်လည်ပတ်ခြင်းအစောပိုင်းနေ့များဖြစ်သောလက်ရှိကာလတွင်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်စုဆောင်းခြင်းနှုန်းများနှင့်ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်းများမြှင့်တင်ခြင်းဖြင့်သက်တမ်းကုန်ပစ္စည်းများကိုအကောင်းဆုံးအသုံးပြုခြင်းနှင့်အရင်းအမြစ်ကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဖြင့်အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုခြင်းသည်တတိယဖြစ်နိုင်ချေရှိသောပုံစံအနေဖြင့်လုပ်ဆောင်နိုင်သောပေါင်းဆောင်ရွက်သောသုံးစွဲခြင်းပုံစံများ^{xci}မှတဆင့်ပိုမိုကြာရှည်စွာလည်ပတ်သောအဝတ်အစားများရရှိရန်နည်းလမ်းများရှာခြင်းဖြင့်သီးခြားဖြစ်သောအလားအလာကိုပြသရန်လက္ခဏာရှိပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းဗဟိုဆောင်ဆောင်ရွက်သူအချို့သည်သူတို့၏စီးပွားရေးပုံစံများတွင်လည်ပတ်ခြင်းကိုစုစည်းရန်စီမံခန့်ခွဲကြကတည်းက၎င်းသည်အခြားသောလုပ်ဆောင်သူများကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်တိုက်တွန်းပြီးသိသာသောအကျိုးကျေးဇူးကိုဖန်တီးရန်အလားအလာများနှင့်အတူသူတို့၏ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်စရိတ်များကိုပြောင်းလဲစေသည်မှာအကျိုးအကြောင်းဆီလျော်ပါသည်။ သို့သော်လည်းယင်းကဲ့သို့သောတိုးတက်မှုသည်မကြာခင်မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပွားမည်ကိုခန့်မှန်းရန်ခက်ခဲပါသည်။

5 စက်မှုလုပ်ငန်းပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကိုတွန်းထိုးလှုံ့ဆော်သည့်အကြောင်းအရာများ

အာရှတိုးတက်မှု၊ လျင်မြန်သောဖက်ရှင်နှင့်ထုတ်လုပ်ရေးချဲ့ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ၏မြင်သာမှုတိုးတက်လာခြင်းကဲ့သို့သောအလားအလာများသည်ပိုမိုကောင်းမွန်သောလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်မှုအတွက်တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းကိုစတင်သည်။ လူမှုရေးဆောင်ရွက်ချက်သာမကထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းများကိုတိုးမြှင့်စေသောနှစ်ဖက်အကျိုးရှိခြင်းများ (win-win) တိုး၍ရလာသည်။ ၎င်းသည်သဘာဝအားဖြင့်အခွင့်အလမ်းကိုမည်ကဲ့သို့ဖမ်းယူထားရမည်ဟူသောမေးခွန်းထွက်ပေါ်လာသည်။ ထို့ကြောင့်၎င်းအပိုင်းသည်စက်မှုလုပ်ငန်းအပြောင်းအလဲကိုဖြစ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်အတွက်အပြောင်းအလဲများကိုချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ပြီးအရှိန်ရစေရန်အဓိကအချက်အနည်းငယ်ကိုဖော်ထုတ်ပေးသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏သုတေသနသည်လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများကိုလုံလောက်စွာဆောင်ပြီးအရင်းအမြစ်များနှင့်အားထုတ်ခြင်းများအသုံးပြုခြင်းနှင့်ပတ်သက်သောအချိုးအစားမကျဘဲယုံကြည်မှုရှိသောအထောက်အကူတစ်ခုကိုပြုလုပ်ရန်အလားအလာရှိသောဖိအားပေးရန်လီဗာအစဉ်အတန်းကိုဖော်ထုတ်ပေးသည်။ ထုတ်လုပ်သူ၊ ဝယ်သူသို့မဟုတ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူတစ်ယောက်ယောက်အတွက်လီဗာအားလုံး (all of the levers) ကို “ဆွဲ” ရန်မလိုအပ်သော်လည်း၎င်းတို့အားလုံးကိုဆွဲထားရန်အရေးကြီးပါသည်။ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများကတိထားခြင်းကိုချိတ်ဆက်သည့်အပြင်အောက်ပါလုပ်ဆောင်ချက်များကိုအရေးတကြီးလိုအပ်ပါသည်-

1. စုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မြင်သာမှုတို့ကိုမွေးမြူရန်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်ကိုကြည့်ပါ
2. ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းတည်ဆောက်ခြင်းကိုအဆင့်မြှင့်တင်ပါ
3. ဆန်းသစ်သောရည်မှန်းချက်အဆင့်မြှင့်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုတိုးမြှင့်ပါပြီးနောက်
4. ဦးဆောင်သောထုတ်လုပ်သူများ၏လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများကိုလေ့လာပြီးအတုယူပါ

ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအဆင့်များမှတက်သွားသောနိုင်ငံကဲ့သို့ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောအနာဂတ်များကိုဆုပ်ကိုင်ရန်ထိုင်းနိုင်ငံရှိအောက်တွင်ပြထားသောနိုင်ငံ၏သိသာထင်ရှားသောအချက်များကိုလည်းကြည့်ပါ။

ထိုင်းနိုင်ငံကိုမီးမောင်းထိုးခြင်း-တိုးတက်ခြင်းအဆင့်ဆင့်တက်လှမ်းခြင်း- အာရှသို့လက်လီရောင်းခြင်းဝင်ပေါက်

ထိုင်းနိုင်ငံသည်အဓိကပြည်ပနိုင်ငံများသို့ထုတ်ကုန်များတင်ပို့သူဖြစ်သော်လည်း၎င်းသည်အရှေ့တောင်အာရှတွင်၂၀၁၂တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၄.၇ဘီလီယံရရှိရန်ရရှိခဲ့သည့်နန်းတိုးတက်လာခြင်းဖြင့်ဒုတိယအကြီးဆုံးလက်လီရောင်းကွက်ကိုမြှင့်တင်ပေးသည်။(၎င်းသည်အကြမ်းအားဖြင့် GDP ၏၁၆ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်) သုတေသနလုပ်သူများ၏အဆိုအရထိုင်းနိုင်ငံလက်လီရောင်းသောဈေးကွက်သည်ဆန်းသစ်သောပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပလက်လီတစ်ဆိပ်မျှကူးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကြောင့်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂၁ဘီလီယံရရှိရန်၂၀၁၃တွင်၁၅-၂၀ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်တိုးလာရန်ရည်ရွယ်ခဲ့ပါသည်။^{xviii} ထိုင်းနိုင်ငံသည်အာဆီယံအတွက်ဖြန့်ဝေခြင်းဗဟိုဌာနတစ်ခုဖြစ်လာခြင်းဖြင့်အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများတွင်အရေးပါသောလုပ်ဆောင်သူဖြစ်လာရန်ချိန်ဆသင့်ကြောင်းလက်လီရောင်းခြင်းတိုးတက်မှုအရိပ်အမြွက်များကိုပိုမိုကျယ်ပြန့်သောဈေးကွက်များတွင်အကြံပြုခဲ့ကြသည်။၎င်းပြောင်းလဲခြင်းသည်အောင်မြင်သောဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏အခြေခံဖြစ်ပြီး (၁)ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုများနေရာတွင်အိမ်နီးချင်းပြည်ပနိုင်ငံများသို့ထုတ်လုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်တိုး၍အစားထိုးလာခြင်း၊ (၂)ငယ်ရွယ်သောမျိုးဆက်သစ်များသည်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းကိုသို့သောအလုပ်သမားအဓိကထားပြီးလုပ်အားခနည်းပါးသောလုပ်ငန်းကိုစိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်းကြောင့်အလုပ်သမားရှားပါးလာမှုသည်ဈေးကွက်များကိုတိုး၍မထိန်းထားခြင်းနှင့် (၃)လက်လီရောင်းခြင်းလျှော့မြှင့်စွာတိုးပွားလာခြင်းများရှိသောအဆင့်တစ်ခုတွင်စက်မှုလုပ်ငန်းသည်ရှိနေခြင်းအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ပြောလျှင်ထိုင်းနိုင်ငံသည်ဖွံ့ဖြိုးခြင်းအဆင့်များကိုတက်လှမ်းခြင်းတွင်အောင်မြင်သွားသောအခါမည်သို့ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ကိုကြည့်ရန်ဥပမာကောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

အထည်အလိပ်များနှင့်ရက်ထည်များ၏အမေရိကန်နှင့်ဥရောပသို့တင်ပို့ကုန်များသည်၂၀၁၂တွင်၁၄.၁ရာခိုင်နှုန်းနှင့်၂၄.၃ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီး (ကျဆင်းခဲ့သည်။တစ်ချိန်တစ်မှာပင်အာဆီယံမှလာသော၎င်းတိုးတက်မှုများဖြင့် "အဝတ်အစားနှင့်အထည်အလိပ်တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်းသည်၂၀၁၁ခုနှစ်တူညီသောကာလနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်၁.၆၂ [ရာခိုင်နှုန်း] တိုးတက်မှုအဖြစ်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၃၀၈၆.၂၃ဘီလီယံတန်ဖိုးရခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။"^{xix} ထို့ပြင်အလုပ်သမားနှောက်မျိုးဆက်များသည်စက်မှုလုပ်ငန်းအကျိုးကျေးဇူးများတွင်ပျော်မွေ့နေကြပြီးပျူဌာနနှင့်ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုသမာမကမော်တော်ကားနှင့်လျှပ်စစ်ပစ္စည်းကဲ့သို့သောလုပ်အားခပိုမြင့်သောအဝတ်အစားလုပ်ငန်းမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများသို့ပိုမို၍ဆွဲဆောင်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။၎င်းအလုပ်သမားအကန့်အသတ်ရှိမှု(အထူးသဖြင့်အရည်အချင်းရှိသောအလုပ်သမားများ)သည်၂၀၁၇တွင်အောင်နှစ်မီလီယံချို့သွားရန်မျှော်လင့်ထားသောအလုပ်သမားအင်အားနှင့်အတူကာလတိုတွင်အရေးပါခြင်းမသိသာသော်လည်းအိုမင်းလာသောလူဦးရေများနှင့်နှောက်မျိုးဆက်သစ်များ၏ပြောင်းလဲနေသောနှစ်သက်မှုများသည်ဆယ်စုနှစ်အတွင်းမှာပင်၎င်းအလားအလာကိုထိထိရောက်ရောက်ပြောင်းပြန်ဖြစ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။^{xx}

ထိုင်းနိုင်ငံတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သောအပြောင်းအလဲများတွင်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများစွာရှိသည်။ထိုင်းဒေသရှိမဟာဗျူဟာနေရာတွင်ရှိသောခေါင်းဆောင်များသည်အဝတ်အထည်များကိုတရုတ်၊ဂျပန်နှင့်ကိုရီးယားပြည်ထောင်စုကဲ့သို့သောအာဆီယံအဓိကစားသုံးသူများသို့တင်ပို့ခြင်းအတွက်သဘာဝဖြစ်ပြီးရေးအုပ်စုအနေဖြင့်ပြုလုပ်သည်။လုပ်အားခနည်းသောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနိုင်ငံ၏လက်ရှိစီးပွားရေးပုံစံသည်နိုင်ငံ၏အမှန်တကယ်ဖြစ်ခြင်းပုံစံတွင်ကြာရှည်မရပ်တည်နိုင်သဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းမဟာမိတ်နီးသည်လိုအပ်နေပါသည်။အလားအလာနှစ်ခုသည်အပြောင်းအလဲအတွက်၎င်းလိုအပ်ချက်ကိုပေါ်လွင်စေသည်။ (၁)

ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်ရေးတွင်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားခြင်းဖိအားရှိခြင်းကြောင့်၂၀၁၃ခုနှစ်ဝါရီတွင်သက်ရောက်သောတိုင်းပြည်တစ်ခုလုံးအနည်းဆုံးလုပ်အားခတစ်နေ့တွင်ထိုင်းဘတ်ငွေ၃၀၀ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ၁၀ခန့်)ကိုစတင်ခြင်း၊ (၂)

အာဆီယံအတွင်းလုပ်အားခနည်းသောနိုင်ငံများမှအကောက်ခွန်ခွဲစီးဝင်လာသောအဝတ်အစားများကိုခွင့်ပြုမည့် (၂၀၁၅အတွက်အစီအစဉ်ချထားသော) အာဆီယံဘုံဈေးကွက်ကိုမကြာမီစတင်မည်ဖြစ်ခြင်း၊^{xxi} ပြန်လည်အနေဖြင့်အခြားနိုင်ငံများတွင်ကုန်သွားရောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းကြီးမားသောအပြောင်းအလဲသည်အဓိကအားဖြင့်ထုတ်လုပ်သူများကြားတွင်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေသည်။ထိုင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (TGMA) ၏အဖွဲ့ဝင်၁၀ရာခိုင်နှုန်းသည်သူတို့၏ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်များကိုထပ်မံပြီးပုံစံနှင့်ဖြန့်ဖြူးခြင်းအချက်အချာတစ်ခုအနေဖြင့်သူတို့၏ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းများကိုမြှင့်တင်ပြီးမြန်မာနှင့်အင်ဒိုနီးရှားသောအခြားဈေးကွက်များသို့ပြောင်းရွှေ့နှင့်နေပြီဖြစ်ပါသည်။အရေအတွက်သည်နှစ်နှစ်အတွင်းတွင်၂၅ရာခိုင်နှုန်းသို့တိုးတက်ရန်မျှော်လင့်ထားပါသည်။^{xxii} ထုတ်လုပ်သူအငယ်စားများစွာအတွက်ထုတ်လုပ်ရေးနေရာသစ်များ၏စည်းကမ်းဥပဒေများနှင့်ပတ်သက်သောစည်းကမ်းများကိုနားလည်ရန်အစိုးရနှင့်အခြားသောအဖွဲ့များမှအထူးသဖြင့်လုံလောက်သောအထောက်အပံ့များမရှိဘဲ၎င်းလုပ်ငန်းများသည်အလွန်ခက်ခဲသောစံနှုန်းမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်။

ရှေ့သို့ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေသောထိုင်းနိုင်ငံထုတ်လုပ်သူများကိုပုံစံဒီဇိုင်း၊ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ဖြန့်ဖြူးခြင်းရှိလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်နှင့်ဆက်စပ်သောအရည်အသွေးထိန်းသောစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်ခြင်းများကြားရှိဆက်သွယ်ချက်ကိုအကဲဖြတ်ရန်ကောင်းစွာအကြံပေးခဲ့ကြသည်။၎င်းပြောင်းလဲခြင်းကိုလွယ်ကူစွာအဆင်ပြေစေရန်ကူညီခြင်းသည်ထိုင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (TGMA) နှင့်ရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစင်တာ (OTIC) ဖြစ်သည်။^{xxiii} OTIC သည် "နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်သွားရောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းများကိုအခြေချခြင်းတွင်ထုတ်လုပ်သူများအားကူညီရန်နှင့်မူလကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း (OEM)^{xxiv} ကုမ္ပဏီများကိုမူရင်းဒီဇိုင်းပုံစံဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း (ODM)^{xxv} နှင့်မူရင်းတံဆိပ်အမည်ဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း (OBM)^{xxvi} သို့ရွှေ့ပြောင်းရန်ကူညီရန်တို့အတွက်ရည်ရွယ်ထားပါသည်။"^{xxvii} TGMA

သည်အခြားစွမ်းအင်ထုတ်သောနည်းလမ်းနှင့်အသိဉာဏ်အခြေခံသောစီးပွားရေးပေါ်ပို၍အားထားပြီးတီထွင်ဖန်တီးနိုင်ပြီးတွင်ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးအချက်အချာဖြစ်လာရန်ထိုင်းအဝတ်အစားလုပ်ငန်းစုကိုရွှေ့လျားရန်အလို့ငှာ၊ထိုင်းနိုင်ငံအထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားအခြေခံအဆောက်အအုံအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းကိုကူညီရန်အလို့ငှာလီမာ # 2ကိုဆွဲနေခြင်းသည်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေပါသည်။^{xxviii}

5.1 လီဗာ-ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မှစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်မြင်သာမှုရှိခြင်းကိုမွေးမြူခြင်း

ပိုမိုများပြားသောစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းရရှိခြင်းအတွက်ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုသည်ဘာဖြစ်နိုင်သည်ကိုနားလည်ရန်ဖြစ်သည်။လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများသည်သုံးမျိုးပါသောနည်းလမ်းတစ်ခုကိုဆောင်ရွက်အသုံးပြုနိုင်သည်။၎င်းတို့မှာထုတ်လုပ်သူများအတွက်ပိုမိုမြင့်မားသောဆောင်ရွက်ချက်နှင့်စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိခြင်းတို့၏အတားအဆီးများရင်ဆိုင်ရမှုလျော့နည်းရန်၊ဝယ်ယူသူများကြားတွင်အသိပညာ၊မြင်သာမှုနှင့်စဉ်ဆက်မပြတ်တိုးတက်လာမှုကိုဖြစ်မြောက်စေရန်နှင့်နှုန်းများမြှင့်တင်ရန်အားထုတ်ခြင်းတွင်တိကျသောစံသတ်မှတ်ချက်များ၏တန်ဖိုးတိုးခြင်းအကြောင်းမရောရာခြင်းကိုချေဖျက်ရန်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရန်တို့ဖြစ်ပါသည်။

စေတနာအလျောက်ဖြစ်သောသို့မဟုတ် “ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော” အရည်အသွေးထိန်းခြင်းစံသတ်မှတ်ချက်များသည် (ဤစာအုပ်၏အခြားနေရာတွင်အတိုကောက် “စံသတ်မှတ်ချက်များ” အနေဖြင့်ရည်ညွှန်းကိုးကားသည်) ကြာရှည်သော၊နယ်နိမိတ်ဖြတ်ကျော်သောသို့မဟုတ်ထုံးစံနည်းလမ်းအတိုင်းမဟုတ်သောလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်အထူးသဖြင့်အသုံးဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များကိုစိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းကိုလုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။စံသတ်မှတ်ချက်များသည်ထုတ်လုပ်သူများအားနိုင်ငံတကာဈေးကွက်များတွင်သုံးစွဲသူလိုအပ်ချက်များအကြောင်းလေ့လာရန်နှင့်သူတို့၏စီစဉ်စုစည်းခြင်းနှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းကိုလျော်ညီစွာပြင်ဆင်နိုင်ရန်နည်းလမ်းတစ်ခုကိုပေးသည်။စေတနာအလျောက်ဖြစ်သောအရည်အသွေးထိန်းခြင်းစံသတ်မှတ်ချက်များသည်ပိုမိုကျယ်ပြန့်လာသောစည်းကမ်းဥပဒေသတ်မှတ်ထားသောနည်းလမ်းများကြားတွင်လက်နက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၎င်းတို့၏ရွေးချယ်ခြင်းသည်ထုံးစံအားဖြင့်နည်းပညာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအထောက်အပံ့များလိုအပ်ပါသည်။စေတနာအလျောက်ဖြစ်သောစံသတ်မှတ်ချက်များသည်နောက်ကွယ်တွင်အမြဲတမ်းအဆင့်များစွာရှိရန်ရည်ရွယ်သောရေးရိုးစည်းကမ်းချက်များထက်စက်မှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုပေါ်တွင်တည်ဆောက်ထားသောကြီးမားသောအကျိုးကျေးဇူးရှိပြီး၎င်းကဲ့သို့သောထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်သုံးစွဲခြင်း၏ခေတ်ရှေ့လွန်ခြင်းများသည်ငွေကြေးဆိုင်ရာအကျပ်အတည်းကာလအတွင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောစက်မှုလုပ်ငန်းကိုစွဲရပ်များတွင်ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။စံသတ်မှတ်ချက်များသုံးခြင်းသည်၁၉၉၀ကတည်းကလျင်မြန်စွာချို့ထွင်လာပြီး၎င်းတို့သည်ယခုအခါစက်မှုလုပ်ငန်းများစွာတွင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်မူဝါဒသတ်မှတ်ခြင်းတို့တွင်အကျိုးသက်ရောက်နေပါသည်။ထို့ပြင်လူသုံးကုန်များတွင်ထောက်ခံထားသောကုန်ပစ္စည်းများ၏အရောင်းသည်

(သမားရိုးကျကုန်ပစ္စည်းများ၏အရောင်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်)ဂဏန်းနှစ်လုံးစာတိုးတက်ခြင်းနှုန်းမှတ်တမ်းတစ်ခုသည်စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့်ထောက်ခံချက် (ဥပမာ Organic, Fairtrade, Rainforest Alliance, နှင့် Utz Certified)များအတွက်စီးပွားရေးကိစ္စများကိုအားကောင်းလာစေသည်။^{civiii}

အခြားသောလုပ်ငန်းများမှအတော့အကြိုသည်အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောဝယ်ယူခြင်းများ-ကမ္ဘာ့ Cocoa ဖေါင်ဒေးရှင်းသို့ Mars နှင့် Cadbury ကတိပြုချက်သို့မဟုတ်စိုက်ပျိုးရေးကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအရင်းအမြစ်များတွင် Unilever ၏ကတိထားခြင်း-ကိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောကတိပြုချက်များတွင်ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခုရှိနိုင်သည်ကိုဖော်ပြခဲ့သည်။^{cix}ကမ္ဘာ့ Cocoa ဖေါင်ဒေးရှင်း၏ကိစ္စတွင်Mars သည်အစပြုသူဖြစ်ခဲ့သော်လည်းထုတ်လုပ်သူများသည်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမဟာက (ဥပမာ-

သေးငယ်သောလယ်မြေများတွင်စိုက်ပျိုးသောလယ်သမားများ၏သင်တန်း၊ပိုမိုကောင်းမွန်သောအကြောင်းရင်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်း) တိုးတက်ခြင်းသည်စုစည်းထားသောစီးပွားရေးတိုးတက်မှုကိုအကျိုးကျေးဇူးခံစားရရှိစေကြောင်းရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သောကြောင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကိုစတင်ပြီးဆုံးသောနည်းလမ်းတစ်ခုသည်တင်းကြပ်ခြင်းကိုတိုးတက်လာရန်ကူညီခဲ့သည်။ငယ်နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်များတွင်စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်တိုင်းတာခြင်းနည်းလမ်းများသည်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေး၊ဓန၊စွမ်းအင်၊စွန့်ပစ်ပစ္စည်းသို့မဟုတ်ဓာတုပစ္စည်းများကဲ့သို့သောကွဲပြားသောရှုထောင့်အတိုင်းဝယ်ယူသူတွင်ရှိသောတိုးတက်မှုအလားအလာအကြောင်းမြင်သာမှုရှိရန်အသုံးဝင်နိုင်ပါသည်။အရည်အသွေးထိန်းထားနိုင်သောအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းပူးပေါင်းခြင်းကဲ့သို့သောလုပ်ငန်းများသည်အသုံးဝင်ပါသည်။အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်သူတို့သည်စက်ရုံစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုအကောင်းဆုံးအသုံးချနိုင်သောလုပ်ဆောင်ချက်များဖြင့်ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်နိုင်ရန်ကိရိယာများထားပေးထားသည်။သို့သော်လည်း Fair Wear နှင့်အခြားသတ်မှတ်ချက်များကဲ့သို့ပြင်ပအစီရင်ခံစာနှင့်အတူစာရင်းများကိုထားခြင်းသည်ကိုယ်ကိုယ်ကိုအသိပညာပေးခြင်းနှင့်စမ်းသပ်ခြင်းအဆင့်များတွင်လုပ်ဆောင်ချက်များမကုန်ခဲ့ကြောင်းနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သောလက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းအခြေအနေသည်အချိန်ကြာသောအခါအသစ်ဖြစ်သောဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်များဖြစ်လာကြောင်းကိုသေချာစေရေးအတွက်အရေးကြီးပါသည်။

5.2 လီဗာ၂ -(ထိရောက်သော) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများအခြေခံအဆောက်အအုံအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း

ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းသည်သိသာထင်ရှားသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းများလိုအပ်ပါသည်။သို့သော်လည်းပုံမှန်အားဖြင့်ကာလရှည်ပုံသေအတွေးအခေါ်ရှိခြင်းထက်အပြောင်းအလဲထားသောဝယ်ယူ-ရောင်းချဆက်ဆံရေးရှိပြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းပစ်မှတ်များသည်အပြောင်းအလဲများသောအမှာစာများနှင့်အတူစွန့်စားမှုများထွက်ပေါ်နေသောဈေးကွက်များတွင်တည်ရှိသောစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်ရင်းနှီးငွေများကိုအသုံးပြုခြင်းသည်စိန်ခေါ်နေပါသည်။သိသာထင်ရှားသောငွေကြေးဆိုင်ရာပြန်ရခြင်းများနှင့်အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းအတွက်ထိရောက်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနည်းလမ်းတွင်လုပ်ငန်းစဉ်များ၏လူမှုရေးထိရောက်မှုကိုအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းသို့မဟုတ်ဆွဲဆောင်ခြင်းများအားစဉ်းစားသော်လည်းလုပ်ဆောင်နိုင်ပြီးရှေ့လျှောက်လမ်းကြောင်း၏အဓိကအစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပါသည်။စမ်းသပ်ရင်းနှီးငွေနေရာချထားခြင်းသည်ထင်မြင်ယူဆချက်သက်သေကိုအောင်မြင်ရရှိရန်ကူညီနိုင်သည်။

အခြေခံအကြောင်းကိုကျွန်ုပ်တို့ကွဲပြားစွာပြောခဲ့ပြီ။စက်ရုံများ၏အခြေခံအဆောက်အအုံအစဦးကိုအဆင့်မြှင့်ခြင်းအတွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းငွေအလုံးအရင်းကိုပေးခြင်းသည်လိုက်လျောညီထွေမှုနည်းလမ်း၏အလွန်ကိုရှေ့သွားရန်နည်းလမ်းကိုပေးပါသည်။၎င်းသည်အောက်ခြေတွင်စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းကိုလုပ်ဆောင်ရန်အရေးကြီးသောလီဗာဖြစ်ပါသည်။အခွင့်အလမ်းသည်လွယ်ကူရှင်းလင်းပါသည်-ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းငွေအလုံးအရင်းသည်ဖွံ့ဖြိုးဆဲဈေးကွက်များတွင်ရှားပါးပြီးဈေးကြီးပါသည်။သို့သော်စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ယေဘုယျအားဖြင့်အနည်းအကျဉ်းသောအရင်းအမြစ်များဖြင့်ကုန်ထုတ်လုပ်သောအခါထုတ်လုပ်သူများအားငွေကြေးစုဆောင်းရန်နှင့်/သို့ရင်းနှီးငွေအမြောက်အမြားထည့်ထားသောထုတ်လုပ်ခြင်းထည့်သွင်းခြင်းဖြင့်များပြားသောအမြတ်

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအသက်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးချဲ့ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုဖန်တီးခြင်း- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ်"

ခွင်အခြေအနေများသို့မဟုတ်ထိန်းထားနိုင်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများတွင်တိုးတက်ခြင်းကိုအလိုအလျောက်ဦးဆောင်ခြင်းမလုပ်နိုင်ပါ။ ထိန်းထားနိုင်ပြီးကျယ်ပြန့်သောတိုးတက်ခြင်းကိုအောင်မြင်ရရှိရန်အရင်းအမြစ်များကိုနေရာချထားခြင်းသည်ပိုမိုအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအသက်အစားလုပ်ငန်းကိုဦးဆောင်သောမည်သည့်ယုံကြည်စိတ်ချရသောနောက်မျိုးဆက်များဖြေရှင်းနည်း၏လိုအပ်သောအစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပါသည်။

အဓိကဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းညွှန်ကိန်း(solution vectors) နှစ်ခုရှိပါသည်။ ပထမဦးစွာပြဿနာ၏အခြေခံသည်ကောင်းမွန်သောလုပ်ငန်းခွင်ရှိသောလုပ်ငန်းများနှင့်ယှဉ်ပြိုင်လျက်ရှိသောလုပ်ငန်းများသည်အချင်းချင်းအဆင်မပြေမှုများဖြစ်ပွားနေသောကျယ်ပြန့်သောသိမြင်နားလည်ခြင်းဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများသို့မဟုတ်လိုခြံရေးများတိုးတက်ရန်ရည်မှန်းထားသောလုပ်ဆောင်ချက်များသည်လုပ်ငန်းများအတွက်အမှန်တကယ်ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားပြန်ရခြင်းများရှိသော်လည်းထပ်မံကုန်ကျငွေဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများကိုဖန်တီးသည်ဟုယူဆကြသည်။ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်နှင့်အခြားသောအဖွဲ့များ၏သုတေသနတွင်အလားအလာကောင်းသောအပြန်အလှန်အကျိုးရှိသောစိတ်မှန်းအနာဂတ်ဖြစ်နိုင်ခြေအကြောင်းအရာတစ်ခုကိုအကြံပြုထားသည်။ အလုပ်သမားအသံလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာလွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများမှတစ်ဆင့်တိုးတက်ခြင်းသည်တစ်ချိန်တည်းမှာပင်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများကိုတိုးမြှင့်ရန်နှင့်အချိန်တိုတိုနှင့်အကျိုးများခြင်းဖြင့်တိုးတက်မှုများရရှိရန်နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်တာဝန်ရှိသောလက်တွေ့လုပ်ကိုင်ခြင်းများသည်ကုမ္ပဏီများနှင့်အလုပ်သမားများအတွက်ညီတူညီမျှပေးနိုင်သောအကျိုးကျေးဇူးများသည်မကြာခဏစနစ်တကျလျစ်လျူခြင်းခံရသည်။

Better

Workသည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများနှင့်ကုန်ထုတ်စွမ်းအားများတိုးတက်ရေးကိုရှေးရှုသောနည်းလမ်းဖော်ပြခြင်းအတွက်အလားအလာကောင်းသောစိတ်ကူးတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) နှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်များ (IFC) တို့အကြားစပ်တူလုပ်ငန်းတစ်ခု၊ Better Work သည်အလုပ်သမားစံသတ်မှတ်ချက်များရှိ ILO ၏ကျွမ်းကျင်မှုများကိုပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှုရှိ IFC ၏အမြင်ထက်မြက်မှုနှင့်ပေါင်းစပ်ရန်ရှာဖွေသည်။ Better Workတွင်စက်ရုံရှိအဆင့်အားလုံးအတွက်သင်တန်းပေးခြင်းသည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတွင်အပြောင်းအလဲခြေလှမ်းတစ်ခုကိုရရှိခြင်းတွင်အရေးပါပါသည်။ သင်တန်းသင်ရိုးတွင်လူသားအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်၊ ရာထူးနှင့်ဆိုင်သောကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေး (OSH)

၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ သင်တန်းပေးသူများ၏သင်ကြားခြင်း၊ ကြီးကြပ်ရေးကျွမ်းကျင်မှုများသင်ကြားခြင်း၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်အယုတ်ပေးခြင်းကိုတားမြစ်ခြင်းနှင့်အကြောင်းကြားခြင်းနှင့်အလုပ်သမား၏လုပ်ပိုင်ခွင့်များနှင့်တာဝန်ဝတ္တရားများစသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ Better Workသည် (စုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်စွမ်းအားနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအကျိုးသက်ရောက်မှုများတိုးမြှင့်ရေး၏အမြင်တစ်ခုသာမက) လူမှုရေးဆိုင်ရာစကားပြောကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အလုပ်သမားစံသတ်မှတ်ချက်များ၏လုပ်ငန်းသုံးပရိုဂရမ်များကိုပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံသေအတွေးအခေါ်တို့ဖြင့်ပူးပေါင်းရန်ထိရောက်သောကြားဝင်ခြင်းအတွက်လိုအပ်ချက်ကိုထင်ရှားစေခြင်းဖြင့် ILO နှင့် IFC တို့၏သက်ဆိုင်ရာစွမ်းအားများပေါ်တွင်တည်ဆောက်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်း၏အဓိကစိန်ခေါ်ခြင်းများမှာရေရှည်အတွက်စက်ရုံများတွင်၎င်းကိုစွဲမြဲနေရန်အရင်းအမြစ်လိုအပ်ချက်နှင့်စွမ်းရည်များဖြစ်ပါသည်။ မကြာမီကအခြေခိုင်နေသောအကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင်အပေါ်ပါအလံရှိသည်နှင့်စွန့်လွှတ်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ဆန်းစစ်ချက်တွင်ထွက်ပေါ်လာသောအလားအလာရှိသောလမ်းကြောင်းသည်စက်ရုံအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းကိုစက်ရုံများရှိ (အနည်းစု) ပိုင်ဆိုင်ခြင်းနေရာများယူဆခြင်းနှင့်ပူးပေါင်းခြင်း၏အလားအလာဖြစ်ပါသည်။ အခြေခံအကြောင်းသည်တိုက်ရိုက်ဖြစ်သည်-တစ်ချိန်ကဖြစ်သောအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းသည်-ကိစ္စများစွာတွင်ပရိတ်တဘဏ္ဍာရေးသို့မဟုတ်အများပြည်သူအခန်းကဏ္ဍငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်ထောက်ပံ့ပေးသော-ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းပိတ်ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့သောဘဝနံခံမှုကိုမှီတွယ်ရန်နည်းလမ်းတစ်ခုမှာလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများသို့မဟုတ်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာများကိုသို့သောထုတ်လုပ်ခြင်းအဆင့်တွင်ရှိသောငွေကြေးရေးကျော်လွန်စေသောအကျိုးသက်ရောက်သည့်ကိန်းရှင်များကိုစနစ်ကျစွာအာရုံစိုက်ပြီးလမ်းကြောင်းရှာသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကိုသယ်ဆောင်လာခြင်းမှတစ်ဆင့်ဖြစ်ပါသည်။

လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများနှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်းစွမ်းအားများအားချိတ်ဆက်ပေးသောနှစ်ဦးနှစ်ဖက်ထောက်ကူနေသောနည်းလမ်းနောက်တွင်လိင်အခန်းကဏ္ဍကိုဆုပ်ကိုင်ခြင်းသည်တူညီစွာအရေးပါပါသည်။ အမျိုးသမီးများအဓိကအားဖြင့်ပါဝင်သောလုပ်သားအင်အားရှိသောစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်အလုပ်သမားလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာဆိုသည်မှာအမျိုးသမီးများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာပင်ဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တစ်ခုထဲတွင်ထုတ်လုပ်ခြင်းရုံနှိုင်းလုပ်သားအင်အား၏၉၀ရာခိုင်နှုန်းထက်ပို၍ဖော်ပြထားသောအထည်အလိပ်အလုပ်သမား၄၆မီလီယံ (စုစုပေါင်းလုပ်သားအင်အား၄၇.၃မီလီယံပေါ်တွင်) ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများကို၎င်းလုပ်သားအင်အားတွင်၃.၂မီလီယံသို့မဟုတ်၈၀ရာခိုင်နှုန်းအထက်ခန့်ထားပါသည်။^{cxvi} ၎င်းသည်တစ်နိုင်ငံလုံးတွင်၃၀ရာခိုင်နှုန်းအောက်တွင်သာအမျိုးသမီးလုပ်သားအင်အားပါဝင်ခြင်းနှင့်ယှဉ်ကြည့်သည်။^{cxvii} ထို့ပြင်အဝတ်အစားလုပ်ငန်းတွင်လုပ်ခြင်းသည်မည်သည့်နောက်ပိုင်းအဝတ်အထည်ဖြင့်အသက်မွေးမှုတွင်မဆိုမြင့်မားပြီးစနစ်ကျသောလုပ်နည်းကိုနည်းများနှင့်စေ့စပ်သေချာခြင်း၊ တန်ဖိုးရှိသောကျွမ်းကျင်မှုများလိုအပ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားသည်လူအရေအတွက်၄.၈ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာအကြမ်းဖျင်းအားဖြင့်နိုင်ငံလူဦးရေ၏၁၀ရာခိုင်နှုန်းသောသို့မဟုတ်၁၅.၅မီလီယံသောလူများ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသည်အဝတ်အထည်အခန်းကဏ္ဍတွင်အလုပ်လုပ်သောအမျိုးသမီးများပေါ်တွင်အများအပြားမှီခိုနေသည်။^{cxviii}

အမျိုးသမီးများသည်လိင်အခန်းကဏ္ဍနှင့်လူအချင်းချင်းပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၏ခေတ်နှင့်အမီလိုက်ခြင်းတွင်အရေးကြီးသောအခန်းတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ဥပမာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်လမ်းပေါ်တွင်အဖော်မပါသောအမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏အစဉ်အလာရေးရိုးစွဲတန်ဖိုးများကိုမည်သို့လျှင်သုတို့သည်အဆင်သင့်အဝတ်အထည်အခန်းကဏ္ဍချဲ့ထွင်ခြင်း၏ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သောလူမှုရေးအကျိုးဆက်တစ်ခု၊ မကြာသေးခင်ကပြီးခဲ့သောဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ၏အရေးကြီးသောစီးပွားရေးအထောက်အပံ့ပေးခြင်းကြောင့်သုတို့သည်စက်ရုံများတွင်စွန့်စားခြင်းနှင့်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခင်းတို့အတွက်လွယ်ကူသောပစ်မှတ်များအနေဖြင့်ကျန်ခဲ့ပြီးသုတို့၏လိုအပ်ချက်များကိုစနစ်တကျဖြစ်သောအခြေခံအချက်များတွင်မဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါ။ မကြာခဏလက်မထပ်ရသေးသော၊ ပညာရေးသို့မဟုတ်သင်တန်းမသင်ယူနိုင်သောအမျိုးသမီးများသည်ပျမ်းမျှအသက်ပဉ္စမလောက်တွင်လခ၊ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေနှင့်ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်းရရှိရန်အတွက်မြို့ပြအလုပ်ခန့်ထားခြင်းကိုဝင်ရောက်ကြသည်။ သုတို့ကိုထုံးစံအတိုင်းလုပ်ငန်းတစ်ခုလျက်အိမ်အလုပ်များအပါအဝင်အရည်အချင်းမလိုသော၊ လခနည်းသော၊ မကြာခဏပေါ့ပေါ့ပါးပါးသို့မဟုတ်စည်းမျဉ်းတကျမဟုတ်သောအလုပ်များကိုခန့်ထားခဲ့ကြသည်။ ပြည်ပပို့ကုန်ဦးတည်သောစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အမျိုးသမီးများအလုပ်ခန့်ထားခြင်းသည်တွင်လိင်ကွာဟချက်ကိုကျဉ်းမြောင်းစေသော်လည်းကြီးကြပ်ရေးမှူးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးရာထူးနေရာများတွင်အမျိုးသမီးတော်တော်နည်းနည်းသာရှိခြင်းသည်ကွာဟချက်သည်မြင်သာပြီးကျန်နေသေးသည်။ အလုပ်သမားအများစုသည်ထုံးစံအားဖြင့်အသံမထွက်ကြဘဲလုပ်ငန်းခွင်ကိုလွှမ်းမိုးကြပြီးတစ်ခါတစ်ရံတွင်သုတို့သည်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသို့ဝင်ရန်သို့မဟုတ်စုစည်းရန်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကြံသည်။ တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့်အထည်အလိပ်အလုပ်သမားအားလုံးအတွက်စည်းထားသောကုန်သွယ်ရေးအသင်းများနှင့်အလုပ်သမားအခွင့်အရေးလှုပ်ရှားပြောင်းလဲရေးဝါဒီများ၏အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့ဖြစ်သောအာရှအနိမ့်ဆုံးလုပ်အာ

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအထည်ထုတ်လုပ်ရေးချဲ့ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုဖန်တီးခြင်း- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ်"

းခသတ်မှတ်ပူးပေါင်းရေးအဖွဲ့အစည်း

(AFWA)သည်အာရှတွင်ဘဝနေမှုပုံစံအတွက်အဆင်ပြေသောလုပ်အားခပါဝင်ခြင်းကိုတွက်ချက်ရန်အာရှအနှံ့ဆုံးလုပ်အားခတွက်ချက်ရေးကိုဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။^{CXIX}

များစွာသောထွက်ပေါ်လာသောဈေးကွက်ထုတ်လုပ်ရေးနေရာများတွင်အထည်အလိပ်လုပ်သားအင်အားကိုစီမံခန့်ခွဲသောနည်းလမ်းသည်စက်ရုံများ၊ အိမ်နှင့်အလုပ်သမားအသွားနှင့်အပြန်တို့တွက်လုပ်ဆောင်နိုင်သောဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သောတောင့်တင်းခြင်းများကိုဖန်တီးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ဥပမာစက်ရုံများသည်မကြာခဏသန့်ရှင်းရေးလက်သုတ်ပုံစံမပေးကြပါသို့မဟုတ်ရာသီလာခြင်းနှင့်ဆက်နွယ်သောပျက်ကွက်ကျင့်သည့်ပုံမှန်ဖြစ်သော်လည်းသူတို့၏ကုန်ကျစရိတ်ကိုထောက်ပံ့မပေးကြပါ။မီးဖွားခွင့်၊စက်ရုံရှိကလေးသူငယ်စောင့်ရှောက်ရေးပံ့ပိုးမှုများ၊သို့မဟုတ်နေမကောင်းပျက်ကွက်ခြင်းကိုသို့သောကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောလုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုလျစ်လျူရှုခြင်းသည်ကျယ်ပြန့်လာပါသည်။ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်အထည်အလိပ်အလုပ်သမားများ၏ကြာမြင့်သောအလုပ်လုပ်ချိန်နှင့်ပြည့်နယ်ဆေးရုံများတွင်စောင့်ရှောက်သောကြာမြင့်သောအချိန်တို့ကိုပေါင်းစပ်ခြင်းသည်အထည်အလိပ်အလုပ်သမားအများစုအတွက်ဆေးရုံများသည်လက်တွေ့အားဖြင့်အသုံးပြုခွင့်မလွယ်ကူခြင်းကိုပေးသည်။နိုင်ငံတော်ဥပဒေအရအလုပ်သမားဥပဒေထက်များသောစက်ရုံများတွင်အလုပ်သမားများအတွက်အချိန်ပြည့်ဆရာဝန်တစ်ယောက်ရှိသင့်ပါသည်။စက်ရုံအများစုသည်၎င်းလိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ဆည်းရန်မအောင်မြင်ဘဲအလွန်အခြေခံကျသောဆေးဝါးများဖြင့်ဆေးခန်းတစ်ခုသာလျှင်ပေးနိုင်ပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်လိင်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းသည်ကျွန်ုပ်တို့အွန်လိုင်းတွေ့ရှိချက်များတွင်အထူးသဖြင့်အရေးပါသောကိစ္စရပ်တစ်ခုအနေဖြင့်ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါသည်။ထောက်ခံအတည်ပြုသောသက်သေပြချက်သည်အပြည့်အစုံဖြစ်သည်။ဥပမာအခြားသောလေ့လာခြင်းအတွက်စက်ရုံအလုပ်သမားစုစုပေါင်း၉၈၈ယောက်ကိုလူတွေ့မေးမြန်းရာတွင်အမျိုးသမီးသုံးယောက်သည်လုပ်ငန်းခွင်(၂၉၇နှင့်၂၉၀အသီးသီးဖြင့်)တွင်လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာတိုးပွားလာမှုများနှင့်မသင့်လျော်စွာထိတွေ့ခြင်းများဖြစ်ပွားကြောင်းအစီရင်ခံခဲ့ကြသည်။^{CXX}ထို့ပြင်စားပွဲခုံပေါ်မတ်တတ်ရပ်ခြင်းပြုလုပ်ခိုင်းခြင်းကိုသို့သောအခြားသောအပြစ်ပေးခြင်းပုံစံများကြောင့်အလုပ်သမားများသည်ခြိမ်းခြောက်ခြင်းများကိုအကြောင်းကိစ္စတူးပြီးအစီရင်ခံခဲ့ကြပါသည်။^{CXXI}ထိုလူတွေ့မေးမြန်းပြီးခဲ့ခြင်း၏အများဆုံးလူအရေအတွက်တစ်ဝက်

(၄၈၄)

ယောက်သည်သူတို့၏အလုပ်များကိုဆုံးရှုံးရမည်ဆိုခြင်းဖြင့်ခြိမ်းခြောက်ခံခဲ့ရကြောင်းအစီရင်ခံခဲ့ကြပြီးသုံးပုံတစ်ပုံ(၃၃၃)ယောက်သည်အကျဉ်းထောင်သို့ပို့မည့်ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့်

(၃၂၈)

ယောက်သည်အဝတ်များချွတ်ခိုင်းမည့်ခြိမ်းခြောက်မှုတို့ကိုခံခဲ့ရကြောင်းအစီရင်ခံခဲ့ကြသည်။^{CXXII}စက်မှုလုပ်ငန်းအတွင်းတွင်အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်းနှင့်လိင်အခြေခံသော

အကြမ်းဖက်မှုနှင့်ဆက်စပ်ပြီးကြီးမားသောခြားနားချက်များရှိပါသည်။အကယ်၍ကျွန်ုပ်တို့သည်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်တစ်မိနစ်ကြာမျှအလုပ်လုပ်မည်ဆိုလျှင်နှုတ်ဖြင့်အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်းနှင့်ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်းဆိုင်ရာအလွှဲသုံးမှုတို့သည်ပျံ့နှံ့နေသော်လည်းမုဒိန်းကျင့်ခြင်းသည်အဖြစ်နည်းပြီးအနည်းငယ်သောစက်ရုံများတွင်သာကန့်သတ်ထားကြောင်းမှတ်တမ်းရမည်။အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများကိုစည်းကမ်းရှိရန်နည်းလမ်းတစ်ခုရှိသင့်သော်လည်းရန်လိုခြင်း၊ခြိမ်းခြောက်ခြင်းနှင့်ကာမလက်အာရုံများအတွက်ငွေပေးသောပတ်ဝန်းကျင်ကိုဖန်တီးခြင်းဖြင့်အသုံးများသည်မှာလိင်ပိုင်းဆိုင်ရာစကားလုံးများနှင့်ကိုယ်ခန္ဓာဘာသာစကားများကိုသုံးကြပါသည်။အများဆုံးထိခိုက်လွယ်သောပြည်ပတင်ပို့လုပ်ငန်းများ(EPZ)တွင်မဟုတ်သောစက်ရုံများတွင်အလုပ်လုပ်ခြင်းတွင်ညဘက်အလုပ်သည်လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာလက်ရောက်ကျူးလွန်မှုသို့မဟုတ်မုဒိန်းကျင့်ခြင်းတို့၏ဖြစ်နိုင်ချေများခြင်းနှင့်ပတ်သက်နေပါသည်။

ထိုစေ့စပ်သောချာရွာမှတ်ခြင်းများသည်ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများစွာကိုပေးပါသည်။အခက်အခဲကိုစီမံရန်မရည်ရွယ်ထားသောညှိနှိုင်းခြင်းနည်းလမ်းသည်အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများအတွက်ထွက်ပေါက်အကြောင်းလုံးဝလက်တွေ့ဖြစ်ရန်လိုအပ်ပြီးကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းနှင့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ခြင်းများကိုစီးပွားရေးနှင့်အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုလုံးအတွက်ပြုလုပ်နိုင်သောထောက်ပံ့ပေးသောအချက်များလိုအပ်ပါသည်။၂၀နည်းလမ်းသည်လုပ်ငန်း၏ရေရှည်အကျိုးစီးပွားကိုထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အလိုတူစက်ရုံပြင်ပတွင်အမျိုးသမီးများ၏နေရာအားကောင်းစေရန်ထောက်ပံ့ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။၎င်းသည်နောက်မျိုးဆက်နည်းလမ်းများကိုမည်သည့်ပရိုဂရမ်သည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတွင်အာရုံစိုက်ပြီးအသိပညာပေးခြင်းသည်အမှန်တကယ်လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကိုဖြေရှင်းရန်ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာသောအတိုင်းအတာအရအကဲဖြတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ဆောင်ရွက်သူများသည်လိုအပ်သောနေရာတွင်ထပ်မံအရေးယူဆောင်ရွက်ရန်နှင့်နိုင်ငံရေးလုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာလွှဲပြောင်းခြင်းနှင့်လူအချင်းချင်းပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေထိုင်သောအဆောက်အအုံကိုထိသောကြီးမားသောအပြောင်းအလဲများနှင့်ပတ်သက်သောပြောင်းလဲခြင်းများအားနားလည်ရန်ပြင်ဆင်သင့်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့၏သုတေသနသည်၎င်းသည်လက်ရှိတွင်ပျံ့နှံ့နေသောလုပ်နည်းလုပ်ဟန်မှထွက်ခွာရာတစ်ခုလိုအပ်ကြောင်းအကြံပြုထားပါသည်။ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့မေးမြန်းမှုခံသူများစွာသည်လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအပြောင်းအလဲများကိုပြည့်ဝစွာဆုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့်ဆန့်ကျင်လျက်

"အလုပ်သမား"

သုံးထောင့်ထုချောင်း(လုပ်သား၊အရင်းအနှီး၊စီးပွားရေး)မှတစ်ဆင့်အခက်အခဲကိုကြည့်ရှုသောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများနှင့်အမျိုးသမီးအသုံးများကိုအပြည့်အဝမဖော်ပြသောရေးရိုးအစဉ်အလာကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့၏ဖွဲ့စည်းပုံမှလာသောကန့်သတ်ချက်များကိုဖော်ပြသောလုပ်ငန်းမှကြားဝင်ခြင်းများကိုညွှန်ပြခဲ့ပါသည်။စက်မှုလုပ်ငန်းအပြောင်းအလဲကိုအဘင်မြင်စွာရရှိရန်ရည်မှန်းချက်အဆင့်အသစ်သည်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်ခြင်းအတွက်လိုအပ်ပါသည်။ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားနှင့်လိင်နှစ်ခုလုံးသည်အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။အောင်မြင်သောအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းသည်လုပ်ငန်းကိုပြောင်းလဲခြင်းအတိုင်းအတာအများအပြားပြောင်းလဲခြင်းတွင်ရွေ့လျားမှုကိုတင်ရန်လိုလောက်သောစက်ရုံများတွင်အရည်အသွေးသတ်မှတ်ခြင်းကိုလုပ်ဆောင်ရန်အချိန်ကြာမြင့်စွာတည်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သော၁ပဋိပက္ခဆန်သော

NGOပုဂ္ဂလိကအခန်းကဏ္ဍဆက်သွယ်မှုများကိုကျော်လွန်သွားခြင်းလိုအပ်ပါသည်။ထို့ပြင်အောက်တွင်အလုပ်သမားများကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးတို့အားထိရောက်စေသောအဓိကအချက်ဖြစ်သည့်ဓာတုပစ္စည်းများတွင်ဖြေရှင်းနည်းမီးမောင်းထိုးခြင်းများကိုဖော်ပြထားသော်လည်းလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်ခြင်းသည်ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင်ထည့်သွင်းပေးရသောကုန်ကြမ်းများ၊လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်အခြေခံအဆောက်အအုံများဖြင့်မပတ်သက်နိုင်ပါ။

ဓာတုပစ္စည်းများ: အလုပ်သမားများကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးတို့အားလွှမ်းမိုးသောအပေါ်စီးအချက်အလက်များ

၁

အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည်အရင်းအမြစ်ကိုအလွန်အဓိကထားသည်။ ၎င်းသည်ဓာတုပစ္စည်းများထည့်သွင်းအသုံးပြုခြင်းကိုအသုံးပြုသည်။ Greenpeace အရနိုင်ငံတကာထုတ်လုပ်ခဲ့သောဓာတုပစ္စည်းများ၏ခန့်မှန်းခြေ ၂၅ရာခိုင်နှုန်းသည်အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။^{xxiii} အထည်ဝက်လီဂရမ်ထုတ်လုပ်ရန်ဓာတုပစ္စည်းများ ၁၀၀နှင့် ၁၀၀၀ဂရမ်ကြားကိုအသုံးပြုသည်။^{xxiv} ဓာတုပစ္စည်းများတွင်လူသားများအပေါ်တွင်ထိခိုက်စေသောသက်ရောက်မှုများရှိသည်။ အဝတ်အထည်ထုတ်ကုန်ရရှိဓာတုပစ္စည်းများကိုထိတွေ့ခြင်းသည်ပြင်းထန်သောအဆိပ်ကျွေးနေခြင်းမှကင်းသောသောသောရေရှည်အကျိုးဆက်များအထိတော်တော်ဆိုးဝါးသောကျန်းမာရေးဖြစ်ရပ်များကိုရရှိစေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍အင်ဂျင်နီယာပညာရပ်ဖြစ်သောအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက်နောက်မျိုးဆက်နည်းလမ်းများတွင်ဓာတုပစ္စည်းများအသုံးပြုခြင်းသက်ရောက်မှုနှင့်ယေဘုယျအားဖြင့်အလုပ်သမားကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးရည်ရွယ်ချက်များ၊ သုံးစွဲသူများနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်အတွက်သူတို့၏ထောက်ပံ့ပေးမှုများကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်ပါသည်။^{xxv}

ထို့ပြင်နိုင်ငံတကာဥပဒေသည်လည်းတစ်ဖက်စောင်းနင်းဖြစ်နေသည်။ ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်မိုတင်းကျပ်သောဥပဒေများအားဥပဒေဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာဥပဒေအသစ် REACH (ဓာတုပစ္စည်းများ၏စာရင်းသွင်းခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့်ခွင့်ပြုချက်အထောက်အထား) မှတဆင့်မိတ်ဆက်ခြင်းဖြင့်ဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာထုတ်လုပ်သူများသည်သူတို့၏ထုတ်လုပ်ရေးနေရာများကိုအာရုံသို့ရွှေ့သွားခဲ့သည်။^{xxvi} တရုတ်သည်အစဉ်အမြဲတိုးတက်နေသောအဝတ်အစားနှင့်အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်အစိတ်အပိုင်းများကိုတစ်စုတည်းဖြစ်အောင်ပေါင်းထားသောချည်မျှင်များနှင့်ဝါဂွမ်းများ၏ကြီးမားသောထုတ်လုပ်ရေးတို့တွင်မြင်ရသောအထည်အလိပ်ဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာများတွင်အကြီးဆုံးဈေးကွက်ဖြစ်လာသည်။^{xxvii} တရုတ်၏အထည်အလိပ်စက်မှုလုပ်ငန်းသည်ယခုအခါကမ္ဘာ့အဝတ်အထည်ဓာတုပစ္စည်းများ၏ ၄၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကိုအသုံးပြုနေကြပါသည်။^{xxviii} အမှန်အားဖြင့်လွန်ခဲ့သော ၂၅ နှစ်ကတည်းကစက်မှုလုပ်ငန်းတိုးတက်မှုအများစုသည်ယခုအခါနိုင်ငံတကာဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာအရောင်းအဝယ်များဆုံးထက်ဝက်ကိုလက်ခံရရှိနေသောအာရှတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။^{xxix} REACH ကဲ့သို့ဥပဒေသည်အာရှတွင်ဆွေးနွေးခြင်းများအောက်တွင်မကြာခဏကရောက်ရှိလာပြီးအတိအကျပြောရလျှင်၁၉၇၃ "ဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာအရဝတ္ထုများထိန်းချုပ်ခြင်းဥပဒေ" ကိုမေ၊ ၂၀၀၉ တွင်ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့်ဂျပန်တွင်၊ ၂၀၀၃ "ဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာအရာဝတ္ထုများ၏ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာစီမံခြင်းအတွက်တိုင်းတာချက်များ" ကိုမေ၊ ၂၀၀၉ တွင်ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့်တရုတ်တွင်၊ ၂၀၀၉ ဧပြီတွင်ကြေငြာခဲ့သော "လက်ရှိဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာအရာဝတ္ထုများထားရန်အဆိုပြုခြင်းအတွက်ညွှန်ကြားချက်များနှင့်ဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာသတ်မှတ်ချက်အသစ်" ကိုတိုင်ဝမ်တွင်နှင့် ၂၀၁၂ တွင်စတင်ခဲ့သော "အမျိုးသားရေးနှင့်ဆိုင်သောဓာတုပစ္စည်းအဆိုင်ရာပေါ်လစီ" မူကြမ်း၏ဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းများကိုအိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်ဖြစ်ပါသည်။^{xxx} ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင်ဓာတုပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်ပြီးအချက်အနည်းငယ်သာပြုလုပ်နိုင်သည်။ ပထမဦးစွာလုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကိုအကျိုးရှိရှိပြုလုပ်ခြင်းသည်ထုတ်ကုန်တွင်ထုတ်လုပ်ရန်လိုအပ်သောဓာတုပစ္စည်းပမာဏကိုတစ်ခါတစ်ရံတွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိချွေတာရေးပြုလုပ်နိုင်ရန်လျော့ချနိုင်ပါသည်။^{xxxi} အခြားသောအေးဂျင့်များအတွက်အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများကိုအန္တရာယ်နည်းသောထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်စဉ်တွင်အစားထိုးခြင်းသည်အလားအလာရှိသောနည်းဗျူဟာဖြစ်သည်။ အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက်သုံးသောအမျိုးသောဓာတုပစ္စည်းများကိုတစ်ခုခုပတ်သက်သောပတ်ဝန်းကျင်သို့သူတို့၏ထုတ်လွှတ်ခြင်းကိုပြုလုပ်သောပတ်ကိုယ်ဖြစ်သောအန္တရာယ်ရှိသောပစ္စည်းများရှိသည်ဟုသိခဲ့ကြသည်။ များစွာသောအရေအတွက်ကိုသူတို့၏လုံခြုံရေးအတွက်ဘယ်တော့မှမစစ်ဆေးခဲ့ပါ။^{xxxii}

သင်တန်းပေးခြင်းကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။ ထုတ်လုပ်ခြင်းကိုထွက်ပေါ်လာသောဈေးကွက်များတွင်သွားရောက်ထုတ်လုပ်ပြီးနောက်အထည်အလိပ်အလုပ်သမားများသည်ပုံမှန်အားဖြင့်အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများဖြင့်မည်ကဲ့သို့အလုပ်လုပ်ရမည်ကိုလုံလောက်မှုမရှိစွာသင်ကြားထားပြီး၎င်းအန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများကိုတိုင်တွယ်သောအခါထုံးစံအားဖြင့်လုံလောက်သောကာကွယ်ခြင်းမရှိကြပါ။ fast fashion ရောက်လာပြီးနောက်စက်မှုလုပ်ငန်း၏တန်ဖိုးဖန်တီးခြင်းအတွေးအခေါ်သည်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်အလုပ်သမားကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးကိုအဆင့်မြှင့်ရန်ရှာဖွေသောအခါနားလည်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ fast fashion ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ရှိရင်းစွဲကာလတိုသောအချိန်ကာလ(၎င်းသည် Inditex/Zara ကဲ့သို့သော fast fashion လက်လီရောင်းသူများအတွက်၁၄ ရက်သာလျှင်) သည်နောက်ဆုံးထုတ်ကုန်ကိုစနစ်တကျစစ်ဆေးရန်အချိန်မရှိပါဟုဆိုလိုသည်။ သုတေသနလုပ်သူများသည်ကမ္ဘာ့ဖက်ရှင်တံဆိပ် ၂၀ မှုပြုလုပ်သောအဝတ်အစားများတွင်ပါဝင်သောအန္တရာယ်ရှိသောအမျိုးမျိုးသောဓာတုပစ္စည်းများအကြွင်းအကျန်များကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။^{xxxiii} ထပ်မံ၍ထုတ်လုပ်သောနေရာတွင်စွန့်ထုတ်ခဲ့သောရေများမှတဆင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပြည့်စုံသောထိရောက်မှုဖြစ်စေသော်လည်းထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွင်းတွင်သုံးခဲ့သောဓာတုပစ္စည်းအားလုံးသည်တင်ပို့မည့်ထွက်ကုန်ပစ္စည်းတွင်အကြွင်းအကျန်မကျန်ခဲ့သည်ဟုတပ်ပါ။ ထွက်ကုန်များကိုစစ်ဆေးခြင်းထက်အန္တရာယ်အနည်းဆုံးဓာတုပစ္စည်းကုန်ကြမ်းများကိုရွေးချယ်ခြင်းသည်ရှေ့သို့အလားအလာရှိသောနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဓာတုပစ္စည်းထုတ်ပေးသူများသည်လုံခြုံစိတ်ချရမှုအကြောင်းပြချက်များအတွက်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်သုံးသောဓာတုပစ္စည်းအားလုံး၏ပါဝင်ပစ္စည်းကိုလူသိရှင်ကြားမဖော်ပြသောကြောင့်စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းသည်၎င်းလုပ်ဆောင်သူများ၏ပါဝင်ပတ်သက်မှုမပါဘဲအောင်မြင်ရရှိရန်မှာခက်ခဲလှပါသည်။^{xxxiv} အလုပ်သမားနှင့်သုံးစွဲသူကျန်းမာရေးနှင့်လုံခြုံရေးကိုတိုက်ရိုက်ရည်ရွယ်ထားသောအားထုတ်မှုများထိပ်ပိုင်းတွင်ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သောပထမအဆင့်မှာအသုံးပြုနိုင်သောလုပ်ငန်းများမှရလာသောကုန်ကျစရိတ်ချွေတာခြင်းများကိုစနစ်တကျတိုင်းတာရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းလုပ်ငန်းများသည်ပိုမိုကောင်းမွန်သောလက်တွေ့အသုံးပြုခြင်းများ၏စီးပွားရေးအထက်ပိုင်းကိုဖော်ပြပြီးအန္တရာယ်ကင်းသောဓာတုပစ္စည်းကုန်ကြမ်းများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင်အကာအကွယ်အကြောင်းအချက်အလက်များကိုဖယ်ရှားပေးခြင်းတို့ကိုလုပ်ဆောင်ပါလိမ့်မည်။

5.4 လီဗာဂ-ဦးဆောင်ဆောင်ရွက်သူများ၏အကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများအားကူးယူခြင်း

ဘီးကိုပြန်လည်တီထွင်ရာတွင်အဆက်မပြတ်ပုံစံခွက်ကိုဖြစ်ပေါ်စေခြင်းသည်အတိုင်းအတာရန်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်နှင့်တန်ဖိုးထပ်ထည့်သောဖန်တီးခြင်းတွင်အကောင်းဆုံးလက်တွေ့ အသုံးပြုခြင်းများမှသင်ယူရန်အရာများစွာရှိနေသည်။သင်ယူလေ့လာခြင်းကုန်ကျစရိတ်များကိုထိန်းသိမ်းခြင်းတွင်အဓိပ္ပါယ်ရှိသောနည်းလမ်းသည်အခြားသောသူများမှသင်ခန်းစာများနှင့်လက်တွေ့ များမှဆွဲသုံးနိုင်သောစမ်းသပ်ကာလတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။မီးနှင့်အဆောက်အအုံများလုံခြုံရေးသည်သီးခြားအားဖြင့်ကိစ္စရပ်များ၏အခြေအနေကိုတိုးတက်ရန်လမ်းကြောင်းတွင်ဆွဲလာသောငှားလီဗာရှိသောနေရာဖြစ်ပါသည်။မီးနှင့်လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်ကိုညွှန်းဆိုရန်တံဆိပ်၃၂ခုသည်မကြာသေးခင်က NGOs ခေါင်းဆောင်သောစပ်တူလုပ်ငန်း (ဥပမာ Clean Clothes Campaign and the Workers' Rights Consortium)တွင်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့များအုပ်စု(ဥပမာ Industrial, Global Union နှင့် the UNI Global Union) မှစတင်ခဲ့သောမီးနှင့်အဆောက်အအုံများလုံခြုံရေးသဘောတူညီချက်တွင်တရားဝင်အားဖြင့်စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန်လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည်။CXXVအမေရိကန်လက်လီရေဘင်းသူများနှင့်အဝတ်အထည်တံဆိပ်များသည်နောက်ပိုင်းတွင်အမေရိကန်ဥပဒေဆိုင်ရာစနစ်၏လက်တွေ့ကျခြင်းများနှင့်ပိုမိုလိုက်လျောညီထွေရှိသောတရားဝင်မဟုတ်သောချည်နှောင်သောပုံစံများရှိတူညီသောကိစ္စများကိုဖြေရှင်းရန်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အလုပ်သမားများလုံခြုံရေးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။CXXVIသဘောတူညီခြင်းနှင့်ပူးပေါင်းခြင်းနှစ်မျိုးလုံးသည် Rana Plaza ဖြစ်ရပ်ကိုတိုက်ရိုက်တုံ့ပြန်ချက်များဖြစ်သည်။ကျွန်ုပ်တို့အွန်လိုင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုပြန်ကြားသူတစ်ယောက်သည် "အထည်အလိပ်ကိုချိတ်ဆက်ထားသောကုမ္ပဏီတိုင်းနှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည် Rana Plaza ဘေးအန္တရာယ်မှသက်ရောက်ခြင်းကိုခံခဲ့ရသည်-၎င်းသည်စက်မှုလုပ်ငန်း၏လက္ခဏာရပ်အနေဖြင့်ဖြစ်ပြီးဖြစ်ရပ်တစ်ခုအနေဖြင့်မဟုတ်ပါ။"ဟုမှတ်ချက်ပေးခဲ့ပါသည်။CXXVII

ယခုအခါလိုအပ်သည့်အရာသည်လူမှုရေး၊ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်ချက်ကိုတိုးမြှင့်သောပိုမိုကျယ်ပြန့်သောအမြင်ကိုယူဆောင်သောနောက်မျိုးဆက်အစပိုင်းအဆင့်ဆီသို့ရွေ့လျားမှုဖြစ်ပါသည်။များစွာသောအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းကိုဤစာအုပ်၏ရှေ့ပိုင်းအခန်းများတွင်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးစဉ်းစားရန်ထပ်ပေါင်းထားသောအစပိုင်းအဆင့်များရှိပါသည်။ဥပမာအားဖြင့် UKaid ရှိအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန (DFID) မှပေးသောယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ(RAGS) Challenge Fund နှင့်၎င်း၏အာမခံသောသူများသည်အဆင့်မြှင့်တင်သောလုပ်ဆောင်ချက်များအတွက်ရှာဖွေရန်တန်ဖိုးရှိသောသင်ခန်းစာများကိုပေးနိုင်သည်။^{CXXVIII} RAGS သည်သုံးနှစ်တာကာလ(၂၀၁၀-၂၀၁၃)တွင်သင့်လျော်သောစီမံကိန်းများကိုပေးရန် GBP နှင့်အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။၎င်းသည်အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်အကြီးစားနှင့်အငယ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊အလုပ်သမား၊တရားမျှတသောကုန်သွယ်ရေးနှင့်အခြားသောအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်သောကျယ်ပြန့်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏အလုပ်ကိုအထောက်အပံ့ပေးသည်။ဥရောပဈေးကွက်ကိုထောက်ပံ့ပေးသောအာရှနှင့်ဆာဟာရသစ်ကန္တာရနှင့်ဆက်စပ်သောအာဖရိကရှိဝင်ငွေနှုန်းသောနိုင်ငံများရှိအသင့်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးအလုပ်သမားများအတွက်ပိုမိုကောင်းမွန်သောလုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေကိုသိသာစွာပြောင်းလဲရန်ဘုံပိုင်းခြေသည်အားထုတ်မှုဖြစ်သည်။ RAGS မှသင်ယူခဲ့သောသင်ခန်းစာများသည်အောက်ပါသိသာထင်ရှားသောနည်းလမ်းများမီးမောင်းထိုးခြင်းတွင်ဆွေးနွေးထားပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးအေဂျင်စီနှင့်ဦးဆောင်သောအကျိုးအမြတ်မယူသောအဖွဲ့ကြားတွင်ပူးပေါင်းခြင်းသည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစက်မှုလုပ်ငန်းမှစက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းလုပ်ဆောင်ချက်အတွက်သူတို့ကိုယ်တိုင်ပြည့်စုံစွာကိုယ်နိုင်ရန်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွင်း၎င်းစီမံခန့်ခွဲခြင်းများကိုချန်ထားရန်မဟုတ်ဘဲယူဆောင်နိုင်သောတန်ဖိုးကိုဖော်ပြသည်။၎င်းအခြေအနေသည်လူသားအရင်းအမြစ်ကာဟချက်ကိုညွှန်းဆိုရန်အတွက်အထူးမှန်ကန်ပါသည်။နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘဲပိုမိုမြင့်မားသောတန်ဖိုးများထည့်သွင်းသောထုတ်လုပ်ရေးများကိုထည့်သွင်းရန်နှင့်ထုတ်လုပ်ရေးကိုမြှင့်တင်ရန်လုပ်နိုင်စွမ်းသည်အခက်အခဲများကိုရရှိစေသည်။စီမံခန့်ခွဲခြင်းကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘဲပဋိပက္ခဆန်သောအလုပ်သမားဆက်သွယ်ရေးများသည်အဖွဲ့အားလုံးကိုအပြုအမူများ၏အကျိုးမဖြစ်ထွန်းသောပုံစံများနှင့်အနည်းငယ်သာစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းဆီတွင်သော့ခတ်ထားသောသို့ဖြစ်သည်။၎င်းသည်မြင့်မားသောလုပ်အားခများကိုပေးရန်လုပ်နိုင်စွမ်းကိုလျော့ချသည်။နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းကိုတိုးတက်နေဆဲကမ္ဘာသို့ပြောင်းခြင်းသည်သမိုင်းကြောင်းအကြီးမားသောအသိပညာနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုတို့ပျောက်ဆုံးခြင်းအဓိပ္ပါယ်ရခဲ့သည်။သို့သော်လည်းအရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောနိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းသည်- ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်စဉ်အစပိုင်းတွင်ဓာတုပစ္စည်းများရွေးချယ်ခြင်းနှင့်အသုံးပြုခြင်း၊မီဒီယံနှင့်အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်းကဲ့သို့သောပြည်တွင်းတွင်ထုတ်လုပ်ရေးကြိုတင်နှင့်နောက်ပိုင်းဝန်ဆောင်မှုများစသောအဆင့်အားလုံးတွင်ပိုမိုမြင့်မားသောကျွမ်းကျင်မှုလိုအပ်ပါလိမ့်မည်။၎င်းသည်လူသားအရင်းအမြစ်ကိုများစွာသောအတိုင်းအတာပေါ်တွင်လိုအပ်ပါသည်။

စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းတည်ဆောက်သောအတိုင်းအတာများ-RAGS Challenge

Fundမှသင်ယူခဲ့သောသင်ခန်းစာများ

စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းတွင်ကြုံတွေ့ရသောအဓိကမေးခွန်းသည်တုံ့ဖန်တီးမှုအားဖြင့်လူမှုရေးသို့မဟုတ်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဆောင်ရွက်ချက်များနှစ်ခုလုံးတွင်အာရုံထားပြီးတိကျသောစီမံကိန်းများမှအကောင်းဆုံးလက်တွေ့လုပ်ဆောင်ခြင်းများသည်သူတို့၏ခြေရာကိုတဖြည်းဖြည်းချ်လာပြီးအချိန်တန်လျှင်ပုံမှန်အသစ်ဖြစ်လာသောကိုယ်တိုင်စုစည်းပြီးအတိုင်းအတာသတ်မှတ်ထားသောပုံစံသို့မည်ကဲ့သို့ရွေ့လျားမည်နှင့်ပတ်သက်သည်။ ၎င်းကိုရရှိရန်အရေးကြီးသောဖြစ်သန်းရမည့်လိုအပ်ချက်များသည်ပိုမိုမြင်သာလာပြီးယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ (RAGS) Challenge Fund ၏စီမံခန့်ခွဲခြင်းများနှင့်အထောက်အပံ့ပေးခြင်းများသည်အတိုချုံးလျက်စဉ်းစားရန်အကျိုးရှိပါသည်။ ၂၀၁၀-၂၀၁၃Maxwell Stamp PLC မှစီမံခန့်ခွဲပြီးဥရောပအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနမှထောက်ပံ့ပေးသောရန်ပုံငွေသည်ယခုအခါပြီးသွားပြီဖြစ်သည်။ RAGS

သည်အများဆုံး GBP (RMG) ဥပဒေနှင့်အတူတကွလားဒွေရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ လီဆိုသိုနှင့်နီပေါတို့ရှိဥရောပဈေးကွက်တွင်ထောက်ပံ့ပေးသောအဆင်သင့်အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍရှိထိခိုက်နာကျင်နိုင်စေသောအလုပ်သမားများ၏အခြေအနေတိုးတက်လာရန်ရည်ရွယ်သောစီမံကိန်းသစ်ကိုငွေကြေးထောက်ပံ့ရန်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ CXXIX၊ စီမံကိန်းများ၏ကြားဝင်ခြင်းများသည်ဤစာအုပ်တွင်ဖော်ထုတ်ထားသောလီဗာများကိုအောက်ပါတို့တွင်ပါဝင်ခဲ့သောတိုးတက်ရန်အဓိကလိုအပ်ချက်များအနေဖြင့်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အရည်အသွေးစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့်လူသားအရင်းအမြစ်များ၏မန်နေဂျာများအတွက်သင်တန်းပေးခြင်း (၎င်းမှာထုတ်လုပ်ခြင်းတိုးလာပြီးလုပ်အားခများလာ၍အလုပ်ချိန်လျော့ကျရန်ကူညီသည့်အချိန်တိုတိုနှင့်အကျိုးများပြီးထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနည်းလမ်းများ)၊ လိင်နှင့်ပတ်သက်သောကြိုတင်ဖြေရှင်းနိုင်သောထင်မြင်ယူဆချက်များကိုယူပြီးအမျိုးသမီးများကိုပိုကောင်းသောကိုယ်တိုင်စုစည်းနိုင်ရန်နှင့်သူတို့၏များကိုဖော်ပြရန်တတ်နိုင်ခြင်းနှင့်မြင်သာမှုတိုးမြှင့်လာခြင်းအားဖြင့်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်အချိန်တိုစေခြင်း (၎င်းမှာပုံမှန်အလုပ်မလုပ်သောအိမ်မှအလုပ်သမားများ၏အဆင့်အတန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီးပုံမှန်အားဖြင့်အလယ်အလတ်လူ၏သနားကြင်နာခြင်းနှင့်အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှဝယ်ယူမှုများနှင့်သူတို့၏စစ်ဆေးသောအဖွဲ့များအားမမြင်နိုင်အောင်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။) တို့ဖြစ်ပါသည်။ CXI

RAGS ၏အောင်မြင်ရရှိမှုကို ၂၀၁၃ခုနှစ်ဘာ ၂၈တွင်လန်ဒန်ရှိရည်ရွယ်ထားသောဖြစ်ရပ်တွင်တင်ပြခဲ့ပြီးတော်တော်လေးအထင်ကြီးခြင်းကိုသိမှတ်ခဲ့ရသည်။ ၂၀၁၃ ၂၃သောအလုပ်သမားများသည်ရည်ရွယ်ထားသောလုပ်ငန်းခွင်များရှိအဖွဲ့အစည်း၊ ဆွေးနွေးပွဲများနှင့်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာဆက်သွယ်ခြင်းများ၏လွတ်လပ်ခြင်းမှအကျိုးကျေးဇူးရခဲ့သည်။ ၉၇၇၇၇သောအလုပ်သမားများသည်အကျိုးရှိသောအမြတ်အစွန်းများမှပိုမိုမြင်သောဝင်ငွေများရရှိလာသည်။ ၂၅၇၉ယောက်သောကလေးအလုပ်သမားများအားကယ်ဆယ်ခြင်းသို့မဟုတ်လက်ရှိစက်ရုံ/လုပ်ငန်းခွင်များမှဆွဲထုတ်ခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၈၉၃ယောက်သောစက်ရုံမန်နေဂျာများနှင့်ကြီးကြပ်ရေးမှူးများကိုလိင်သိမြင်နားလည်မှုနှင့်အိမ်မှအလုပ်လုပ်သောအလုပ်သမားများစီမံခန့်ခွဲခြင်းကိုသင်တန်းပေးခဲ့သည်။ ပြီးနောက်

Peer Education အုပ်စုများ ၂၀၅၈၃၇ကိုဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ CXII လုပ်ငန်းခွင်တစ်ခုတွင်တာဝန်ရှိသောအလုပ်သမားများလက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများတိုးတက်ရေးသို့မဟုတ်ချဲ့ထွင်ရေးကိုရည်မှန်းပြီး RAGS သည်အလုပ်သမားများနှင့်မန်နေဂျာများကိုသင်တန်းပေးခြင်း

း (ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့်ပမာဏများတည်ဆောက်ခြင်း)၊ စာရင်းစစ်အချက်အလက်များနှင့်အထောက်အကူများကိုကောင်းစွာအသုံးပြုခြင်းနှင့်အခြားသောအရည်အချင်းများကြားတွင်အလုပ်သမားများ၏လုပ်ပိုင်ခွင့်များအကြောင်းသိရှိနားလည်ခြင်းမြှင့်တင်နိုင်ခြင်းတို့ကိုပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ RAGS ငွေကြေးမန်နေဂျာ၊ Dave Runganaikalo ၏အဆိုအရ "RAGS Challenge Fund သည် RMG ထုတ်လုပ်ရေးအခန်းကဏ္ဍတွင်လုပ်ငန်းခွင်အခြေခံအနေများတိုးတက်ရေးအတွက်တီထွင်အားကောင်းသောလက်တွေ့ဖြစ်ပြီးပြုလုပ်နိုင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောဖြေရှင်းနည်းများဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့အတွက်အထောက်အကူပြုသောအရာအနေဖြင့်လုပ်ဆောင်ရန်ထူထောင်ခဲ့သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်း

(သူတို့၏သက်ဆိုင်ရာထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင်လက်လီရောင်းသူများနှင့်လုပ်ဆောင်သူများ) နှင့်အစိုးရ

(၎င်းအခြေအနေများကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန်ငွေကြေးအထောက်အပံ့လိုအပ်သောအသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများတို့ကိုတွန်းနှိုးဆော်ရန်)

သည် RMG တန်ဖိုးပြောင်းလဲခြင်းများ post-

RAGSတွင်ပြောင်းလဲနေသောထိန်းထားနိုင်သောအပြောင်းအလဲများကိုဦးဆောင်နိုင်လောက်အောင်၎င်းအတွက်အကြံပြုပွားယူနိုင်ပြီးချဲ့နိုင်သောပုံစံများကိုပုံသေနည်းထုတ်နိုင်သည်။ RAGS

သည်၎င်း၏နောက်ဆုံးအဆင့်ကိုထည့်သွင်းထားသကဲ့သို့၎င်းကိုယခုစစ်ဆေးခြင်းတွင်ထားရှိပြီးအခန်းကဏ္ဍတွင်တာဝန်ရှိသောစီးပွားရေးအတွက်လိုအပ်ချက်သည်စွမ်းဆောင်နိုင်ဆုံးသောဆက်စပ်ပတ်သက်မှု၏လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။" CXIII

သို့သော်လည်းပိုမိုနီးကပ်သောကြည့်ပုံကြည့်နည်းသည်ဖော်ထုတ်ရမည့်နောက်မျိုးဆက်စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းပုံစံ၏စီမံခန့်ခွဲမှုများကိုဖော်ပြသည်။ RAGS သည်အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောရေရှည်ငွေကြေးဆိုင်ရာပုံစံမဟုတ်ဘဲထင်ရှားကျပြားသောစီမံချက်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းပုံမှန်အားဖြင့်အလုပ်လုပ်သောနည်းလမ်းမျှသာဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း RAGS သည် standalone ပုံစံများတွင်ငွေကြေးအားဖြင့်မရှိလျှင်တောင်ငွေကြေးဆိုင်ရာနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာထိန်းနိုင်သောအစီအစဉ်များသည်ငွေထောက်ပံ့ရေးသဘောတူညီမှုလုပ်ဆောင်ခြင်းကိုလုပ်ကိုင်ပြီးငွေထောက်ပံ့မှုအတွက်အခြားသောနေရာနှင့်/သို့သူတို့ဘာသာဖြင့်ငွေကြေးနှင့်သက်ဆိုင်သောဆက်လက်တည်ရှိခြင်းအတွက်ထောက်ပံ့ပေးသောစီမံချက်များတွင် post-RAGS တိုင်းတာချက်များရှိပါသည်။ CXIII RAGS

သည်များစွာသောအလုပ်သမားများအတွက်အားကျဖွယ်ကောင်းပြီးအကောင်းမြင်သောအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုသယ်ဆောင်လာသော်လည်းထိုအောင်မြင်ရရှိခြင်းများသည်ထောက်ပံ့ငွေရပ်နားသည်နှင့်ရှင်းလင်းမှုနည်းလမ်းသည်။ ထိုပြင်စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အလုပ်သမားနှုန်းကိုစက်ရုံအဆင့်တွင်တစ်လျှင်ငွေရရှိနိုင်မှုမှစတင်၍သို့လျော့ချခြင်းသည်အဓိကအောင်မြင်မှုအနေဖြင့်စဉ်းစားပြီးမရှောင်လွှဲနိုင်သောအချက်သည်ပျမ်းမျှအားဖြင့်ဆင်ခြင်ထိုက်သောစရိတ်များတွင်လျော့ကျထားသောလူတိုင်းသည်လပေါင်း ၂၀အတွင်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာပတ်ဝန်းကျင်အသစ်တွင်အလုပ်လုပ်ကိုင်လိုခြင်းများလိမ့်မည်။ RAGSသည်ဥရောပ၏ထိန်းထားနိုင်သောအတတ်အစားစီမံချက်တွင်အရေးကြီးသောအပိုင်းတွင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး၎င်းသည်အ

ဖြန့်ဝေ

Maximilian Martin အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး၊ ၂၀၁၃ "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကိုဖန်တီးခြင်း- စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းမိတ်ဆက်စာအုပ်"

ဝတ်အထည်၏ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့်လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်များတိုးတက်ရန်ပတ်ဝန်းကျင်အစားအသောက်နှင့်ကျေးလက်တောရွာနှင့်ဆိုင်သောကိစ္စများအတွက်ဌာန (Defra)မှတည်ထောင်စီမံပြီးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့်အရင်းအမြစ်ဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ် (WRAP), Defra's delivery body မှအကောင်အထည်ဖော်သည့်စေတနာအလျောက်အဝတ်အစားလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူများဖြစ်သည်။^{cxlii}ဥရောပ၏ထိန်းထားနိုင်သောအဝတ်အစားစီမံချက်သည်ယခုအခါထိန်းထားနိုင်သောအဝတ်အစားဆောင်ရွက်မှုစီမံချက်(S CAP)တွင်အခြားသောလုပ်ဆောင်သူများအတွက်အလုပ်သမားနှင့်ဓာတုဗေဒနှင့်ပတ်သက်သောကိစ္စရပ်များကိုထားခဲ့ပြီးအဝတ်အစားထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်မှကာဗွန်၊ရေ၊စွန့်ပစ်ပစ္စည်းကိုအာရုံစိုက်ခြင်းနှင့်အတူပါဝင်ပါသည်။^{cxlii}သို့သော် RAGS သည်အရေးပါသောကိစ္စ(သူတို့၏ကုန်ကျစရိတ်စီမံခြင်းပါဝင်သော)ကိုရရှိရန်နှင့်ကျန်ရှိနေသောအချိန်တွင်သူတို့ကြုံရသည့်စရိတ်မည်သို့လုပ်မည်ကိုဆုံးဖြတ်ရန်မည်သည့်ကြားဝင်ခြင်းအမျိုးအစားကိုရည်ရွယ်ထားပြီးဆောင်ရွက်မည်ဆိုသည့်အဓိကမေးခွန်းဖြစ်ပါသည်။ကျွန်ုပ်တို့၏ဆန်းစစ်ခြင်းသည် RAGS ကဲ့သို့သောကြားဝင်ခြင်းများကိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းအတွေးအခေါ်များနှင့်ပေါင်းစပ်ခြင်းသည်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိတိုးတက်ခြင်းကိုပြုလုပ်နိုင်သောလက်နက်ဖြစ်သည်။စက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းအားထုတ်မှု၏နောက်မျိုးဆက်သည် RAGS ပေါ်တွင်တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်သည်။သို့သော်မြင့်မားသောလူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်သည်တိုးလာသောအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်စုဆောင်းခြင်းမှတစ်ဆင့်ဝင်ငွေဖန်တီးခြင်းကိုမည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကြားတွင်ချိတ်ဆက်မှုကိုပြုလုပ်ရမည်။ကျွန်ုပ်တို့သည်ပုဂ္ဂလိကဉာဏ်မျှတရေးရင်းနှီးမှုမှတစ်ဆင့်စက်ရုံများရှိပိုင်ဆိုင်မှုများ၏ထိန်းချုပ်ခြင်းသည်တစ်ခါအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းပြီးတိုင်းလုပ်ဆောင်ချက်လိုအပ်ချက်များကိုအခြေချနိုင်ပြီးအလုပ်သမားများသည်အလုပ်ရှင်သစ်များဆီသို့ရွှေ့ပြောင်းသွားကြခြင်းကိုမည်သို့ယူဆရမည်ကိုငြင်းခုံခြင်းကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ထုတ်လုပ်အားကောင်းသောကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုများ၏အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်ထိရောက်ခြင်းကိုဦးတည်သောစီမံခန့်ခွဲမှုဆီသို့အပြောင်းအလဲတစ်ခုကိုဖြစ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသည်ထောက်ပံ့ကြေးများမှတစ်ဆင့်ရင်းနှီးထားသောငွေလုံးငွေရင်းကို (ထိရောက်သော) အသုံးချခြင်းဖြင့်နောက်မျိုးဆက်ပုံစံများကိုပွားဖက်ရန်ပါဝင်ဆောင်ရွက်သောသူများကိုတိုက်တွန်းခြင်းကိုစဉ်းစားမည်ဖြစ်ပြီးသို့သော်အခြားသောလုပ်ဆောင်သူများမှရင်းနှီးငွေအသုံးချခြင်းကိုလွယ်ကူအောင်လုပ်ဆောင်ပေးမည်သို့မဟုတ်ထုတ်လုပ်သောနေရာများတွင်ငွေကြေးကိုတစ်ခါတစ်ရံသယ်ဆောင်နိုင်သောရေအသုံးပြုခြင်းကဲ့သို့သောပတ်ဝန်းကျင်မှထုတ်ကုန်များကိုစက်ရုံအတွင်းတွင်အသုံးပြုခြင်းအတွက်ငွေကြေးထောက်ပံ့တိုက်တွန်းခြင်းမပြုပေးပါသည်။

6 နိဂုံး-ရှေ့လမ်းကြောင်းကဘာလဲ။

နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်စက်မှုလုပ်ငန်းသည်လယ်ယာဥယျာဉ်ခြံမြေဆိုင်ရာကာလမှအကြီးစားစက်မှုခေတ်ကိုကျော်လွန်ပြီးသောအချိန်ကာလထိရာ စုစပ်များများစွာတွင်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင်အခြေခံကျသောလူလိုအပ်ချက်များကိုပေးနေသောကျွန်ုပ်တို့၏အရသာခံနိုင်စွမ်းများနှင့်စွဲလမ်းခြင်းများသည်ပြောင်းလဲနေပြီးများစွာသောဆန်းသစ်သောစိတ်ကူးများနှင့်နည်းပညာများကိုတွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်းယနေ့တွင်ပြောင်းလဲနေပြီးမကြာခဏမခန့်မှန်းနိုင်သောရာသီဥတုအလိုက်သုံးစွဲသူတောင်းဆိုချက်များ၊ အမျိုးမျိုးဖြစ်သောဈေးကွက်အလားအလာများ၊ ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်စဉ်ကာလတိုခြင်းနှင့်ဝင်ရောက်ရန်အတားအဆီးများနည်းခြင်းတို့သည်စက်မှုလုပ်ငန်းကိုပိုမိုပြီးယှဉ်ပြိုင်စေပါသည်။^{cxli} လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာလိုက်လျောညီထွေရှိသောအဝတ်အစားအတွက်တောင်းဆိုချက်များသည်တဖြည်းဖြည်းတိုးလာပြီးအလားအလာကောင်းသောထုတ်လုပ်စွမ်းအားအကျိုးအမြတ်မတ်များ

(စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ) ၏အတိုင်းအတာမရှိသောအိတ်ကပ်များသည်လည်းများသောအားဖြင့်ထုတ်မသုံးရသေးဘဲကျန်ရှိနေသည်။

အထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်အပြောင်းအလဲအတွက်အခြေအနေများသည်နေရာသို့ရောက်ရှိလာသည်။ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေး၏ပြောင်းလဲခြင်းသည်ပြောင်းလဲနေဆဲဖြစ်ပြီးရရှိလာသောစုဆောင်းမှုများအလားအလာသည်စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်ယင်းကဲ့သို့သောအနည်းငယ်သောစုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်အတူစဉ်းစားဆင်ခြင်စရာဖြစ်လာသည်။ ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်မြင်သာခြင်းအတွက်စီမံချက်များသည်မရှိသေးပါ။ သို့သော်အရေးကြီးသောအခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သောအလုပ်သည်လုပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနှင့်အကျိုးသက်ရောက်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းကိုလူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းနှင့်ရေရှည်စိတ်ကူးသောတာဝန်ရှိသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းငွေလုံးငွေရင်းတို့တွင်တီထွင်ဖန်တီးခြင်းခေတ်ကာလတွင်ပြုပြီးသော်လည်းလူမှုရေးကိုစွဲရပ်များကိုဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများသည်ခက်ခဲပါသည်။ ထို့နောက်တွင်အချက်အလက်များကြီးကျယ်စွာပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းသည်အမြဲတမ်းကောင်းမွန်သောမြင်သာမှုရှိခြင်းကိုမွေးမြူသကဲ့သို့သုံးစွဲခြင်းတွင်ထိန်းထားနိုင်သောပုံစံများကိုနောက်ဆုံးတွင်ရရှိသွားကြသည်။ ဖရိုဖရဲပြုကြခြင်းသည်၎င်း၏ပုံစံများစွာဖြင့်မကြာခင်ဖြစ်ပွားတော့မည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏အွန်လိုင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်ပြန်ကြားသုတေသနယောက်သည်မှတ်ချက်ပေးခဲ့ပါသည်။

"နှစ်ပေါင်း၁၀-

၂၀နှစ်များကာလအတွင်းတွင်အလုပ်သမားစံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင်ဖောက်သည်များသိရှိနားလည်မှုမြင့်မားလာခြင်း၊ စက်ရုပ်များ၊ 3-D printing နှင့်ပစ္စည်းအသစ်များကဲ့သို့သောထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းလမ်းများနှင့်ပိုမိုမြင့်သောကုန်ကြမ်းပစ္စည်းဈေးနှုန်းများကြောင့်ကုန်ကျစရိတ်များတိုးလာခြင်းတို့ဖြင့်စက်မှုလုပ်ငန်းများသည်ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပြောင်းလဲလိမ့်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့ထင်ပါသည်။"^{cxlii} ၎င်းတွင်အမှန်တကယ်ဖြစ်လာမည့်အလားအလာများရှိသည်။ (သို့သော်ဖရိုဖရဲပြုကြခြင်းသည်၎င်းကိုကြိုတင်၍သိမြင်နိုင်သောနှင့်သိမြင်မနိုင်သောဘေးအန္တရာယ်များနှင့်အတူခေါ်ဆောင်လာသည်)

စားသုံးသူများစွာသည်ဂရုမထားခြင်းသို့မဟုတ်မှားယွင်းစွာယူဆနေကြသော်လည်းဖိခံပစ္စည်းဆိုသည်မှာထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်စဉ်တလျှောက်လုံးတွင်အရည်အသွေးကိုကိန်းအဆင့်များတက်ခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်စေကာမူကောင်းမွန်သောအတွေးအခေါ်ဖြစ်ပါသည်။ အခြေအနေသည်စုစုပေါင်းအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်းစွမ်းအားနှင့်နာမည်သတင်းကျော်ကြားခြင်းစွန့်စားပေါ်တွင်အဓိကအားဖြင့်ဆက်လက်ရှိစေသည်။ အွန်လိုင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များတွင်ပြောဆိုခဲ့သောပြန်ကြားသူ၏အမြင်ကဲ့သို့သောအမြင်များ "လူမှုရေးဆိုင်ရာလိုက်လျောခြင်းသည်စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရာတွင်သတ်မှတ်အဆင့်လိုအပ်ချက်ဖြစ်လာသည်။ သင်သည်၎င်းမပါဘဲမပြည့်စုံသာရှိလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်အကောင်းဆုံးအခြေအနေရောက်အောင်အတိုးအလျှော့အပေးအယူလုပ်ခြင်းမရှိပါ- လူမှုရေးဆိုင်ရာလိုက်လျောခြင်းသည်အောင်မြင်ရန်လိုအပ်ပါသည်"

သည်ပုံမှန်အသစ်ဖြစ်သေးပါ။ သို့သော်မျှော်လင့်ထားသောလမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်လာလိမ့်မည်။^{cxliii}

ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များမြင်သာခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများလုံလောက်ခြင်းနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခြေအနေများကိုအကောင်းဆုံးအသုံးချရန်အလိုက်နိုင်ငံတကာအထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းပြောင်းလဲခြင်းသည်များစွာသောအိမ်စာများလုပ်ခြင်းနှင့်အပြောင်းအလဲအတွက်ပူးပေါင်းခြင်းတည်ဆောက်ခြင်းများလိုအပ်ပါသည်။ အဝတ်အထည်ကိစ္စရပ်နောက်တွင်ရှုပ်ထွေးမှုနှင့်ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုများအရှိန်မြှင့်တက်ခြင်းကိုဖြေရှင်းရန်လာမည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများကို ၂၀၁၄ ဇန်နဝါရီတွင်ပြုလုပ်မည့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည်မရေမရာဖြစ်နေတုန်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်စက်မှုလုပ်ငန်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားခြင်းသည်တရုတ်၊ ဂျပန်၊ မြန်မာနှင့်ထိုင်းကဲ့သို့သောနေရာများတွင်လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေသည်။ ၂၀၅၀ တွင်ကမ္ဘာကြီးသည်မည်ကဲ့သို့ပုံရိပ်မည်ကဲ့သို့ကျွန်ုပ်တို့မသိကြပါ။ သို့သော်ကျွန်ုပ်တို့သိသည်မှာလူတွေ့ရှိနေသမျှအဝတ်အထည်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက်ဝယ်လိုအားတွေရှိနေမည်ကိုဖြစ်ပါသည်။ လူပေါင်း၉.၁ ဘီလီယံသည်အဝတ်အစားဝတ်နေစဉ်တွင်ကြည့်ကောင်းကြောင်းထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းမလုပ်လျှင်လည်းသူတို့ဘာသူတို့အဝတ်အစားဝတ်ကြသည်။ သို့သော်လည်းအောက်စဖို့လမ်းတွင်အုပ်စုလိုက်ပြေးသောဈေးဝယ်သူတို့မှဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ရှိကုန်ကုန်ဆန္ဒပြသူများ၏ရန်ရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်စေခြင်းအထိယနေ့အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းသည်အရည်အသွေးထိန်းနိုင်ပြီးအကျိုးဖြစ်ထွန်းသောဖက်ရှင်ဖြင့်အနာဂတ်၏တောင်းဆိုမှုများကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သောလုပ်ငန်းဆောင်တာအထိမရောက်ရှိသေးပါ။ ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာသုံးသပ်ချက်ကိုတုံ့ပြန်သုတေသနယောက်သည်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအထည်အလိပ်နှင့်အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်း၏အနာဂတ်အတွက်သူ၏အဆိုဆုံးကြောက်လန့်မှုမှာ၎င်းသည်

ခေတ်ဆန်သောကျေးကျွန်များအတွက်ပေါက်ဖွားသောနေရာတစ်ခုဖြစ်လာမည်"

^{cxliii} ကိုဖြစ်ကြောင်းညွှန်ပြသောအခါထူးခြားကောင်းမွန်သောဖက်ရှင်တွင်၎င်းစိတ်ကူးယဉ်တတ်လွန်းခြင်းကိုပုံတင်ထပ်ဟန်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့မတိုင်ခင်ကရှိနေသောဉာဏ်စမ်းပဟေဠိသည်ရှုပ်ထွေးပါသည်။ အပိုင်းများသည်လိုနေပြီးအစုပါဝင်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထည့်ငွေများသည်မြင့်ပါသည်။ ယခုတင်လျှင်အလုပ်ဖြစ်သည်များနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီးအလုပ်မဖြစ်သည်များမှသင်ယူနိုင်ကာစဉ်ဆက်မပြတ်ခရီးဆက်နိုင်မည်ဖြစ်နိုင်ချေအနာဂတ်တစ်ခုကိုစမ်းသပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုတင်ပြထားသည့်စစ်တမ်းကအဓိကအကျိုးတော်ဆောင်များကယုံကြည်ချက်ခိုင်မာမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ လုပ်ဆောင်ရန်သတ္တိရှိမှုတို့ရှိပါကစနစ်ကျနသည့်ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်နိုင်ကြောင်းဖော်ပြပါသည်။ အပြောင်းအလဲသည်တစ်ခါတရံခေါင်းဆောင်တစ်ဦးသို့မဟုတ်ဆန်းသစ်တီထွင်ပြောင်းလဲသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ကိုယ်ပိုင်ကြံဆလုပ်ဆောင်မှုများကစတင်လာနိုင်သော်လည်းထိုအပြောင်းအလဲအတွက်လူအများစုစည်းကြီးပမ်းမှုမရှိဘဲခေတ်ပြောင်းစနစ်ပြောင်းဖြစ်ဖို့ရန်မှာမူမဖြစ်နိုင်ပါ။ အောင်မြင်မှုရန်မှာကြုံတွေ့ထားသည့်ပြောင်းလဲမှုများကအခြားဖြေရှင်းနည်းများထက်

"ပိုကောင်း"

နေရန်နှင့်မလုံလောက်ပါ။ ရှေ့တွင်ဆွေးနွေးခဲ့သည့်အမျိုးမျိုးသောအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုကိုယ်စားပြုသည့်ကျောထောက်နောက်ခံပြုသူအလုံးအရင်းကိုလည်းဆွဲဆောင်နိုင်ဖို့လိုပါသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အတွက်ဆိုလျှင်အွန်လိုင်းစစ်တမ်းအရစဉ်ဆက်မပြတ်ခရီးဆက်နိုင်မည့်ကဏ္ဍလုံးခြံဖြေရှင်းနည်းတ

စုံထုတ်ပေါ်လာရေးအတွက်စွမ်းဆောင်နိုင်ချေအရှိဆုံးဇာတ်ကောင်များမှာ - ၃၅.၂၉ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရဌာနများ"၊ ၂၆.၄၇ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများ၊ နိုင်ငံတကာကော်ပိုရေးရှင်းများ"၊ ၂၂.၉၄ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဖောင်ဒေးရှင်းများ"၊ ၁၅.၈၈ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအင်္ဂါအိုများ (NGO)"၊ ၁၆.၈၂ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "ဒေသခံကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းရှင်များ"၊ ၂၂.၉၄ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "ဒေသခံသွင်းအားစုများ"၊ ၂၂.၉၄ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "ကဏ္ဍစုံဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်သူများ (ဥပမာ-ကမ္ဘာ့ဘဏ်)"၊ ၁၆.၈၂ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် "အလုပ်သမားများ"၊ နှင့်အခြား ၅.၈၈ရာခိုင်နှုန်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ရှေ့ပိုင်းအခန်းများတွင်အသက်အထည်နှင့်အထည်အလိပ်ကဏ္ဍစဉ်ဆက်မပြတ်ပြောင်းလဲဖွံ့ဖြိုးရေးအောင်မြင်ရန်အတွက်နည်းလမ်းများကိုချမှတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်းအကြောင်းအရာများမှာရေရှည်ဈေးကွက်အပြောင်းအလဲများဖြစ်ပေါ်အောင်မောင်းနှင်ပေးမည့်အများပါဝင်နိုင်သောလုပ်ငန်းမူဘောင်ပါဝင်ပါသည်။ လုပ်ဆောင်သည့်နည်းစဉ်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ကစဉ်ဆက်မပြတ်လည်ပတ်နိုင်မှုရှိမှုသာဈေးကွက်ချဲ့ထွင်ခြင်းနှင့်ပြည်ပတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းမှာယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသောလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းအရာကော်တွင်မီးမောင်းထိုးပြထားသကဲ့သို့ရေတိုတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုရမည့်နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ်သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရာနာပမာဏအတော်တခါဖြစ်ရပ်နှင့်အခြားသောဖြစ်ရပ်များကသနားညှာတာဖွယ်၊ သည်းခံခွင့်လွှတ်ဖွယ်မကောင်းလောက်အောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနောက်အသင်းအသန်လိုက်ခြင်းကမိမိတို့လုပ်ငန်းခရီးဆက်ရေးအတွက်အလွန်အန္တရာယ်များကြောင်းသက်သေပြနေပါသည်။

သို့သော်ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့်များစွာသောတန်ဖိုးမြှင့်တင်ရေးအခွင့်အလမ်းများကစောင့်ဆိုင်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းပြောင်းလဲရေးအတွက်စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးအခြေခံကောင်းများဖန်တီးပေးနိုင်စေမည့်အခွင့်အရေးများဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါအချက်များကလုပ်ငန်းအောင်မြင်နိုင်ချေအပေါ်သိသာထင်ရှားစွာအကျိုးသက်ရောက်စေမည်ဖြစ်ကြောင်းကျွန်တော်တို့ရဲ့ဆန်းစစ်ချက်တွေကဖော်ပြနေပါသည်-

1. အာရုံစိုက်မှုအလိုအပ်ပါသည်။ ပြဿနာများစွာရှိသော်လည်းအားလုံးကထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းပိုင်းမှာသာစုနေသည်။ ဖြေရှင်းရန်မှာအာရုံစိုက်မှုနှင့်ရည်မှန်းအားထုတ်မှုများလိုအပ်ပါသည်။ ဤစာစုတွင်ဖော်ပြထားသောပြဿနာများအပေါ်နည်းလမ်းချမှတ်ခြင်း၊ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများပြုရပါမည်။
2. ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွေးအမြင်များကရင်းမြစ်များပြုစုပျိုးထောင်ရန်နှင့်သွင်းအားစုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံးတွင်ထင်သာမြင်သာရှိမှုများလေ့ကျင့်ပေးခြင်းအခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့်လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက်အဓိကကျသောလိုအပ်ချက်များဖြစ်ပါသည်။ ရေရှည်အားဖြင့်ထုတ်လုပ်သူနှင့်သုံးစွဲသူတို့အားအပြန်အလှန်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသောဆက်ဆံရေးမျိုးမထူထောင်ဘဲစက်ရုံများသို့စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများအကြိမ်ကြိမ် လွှတ်နေခြင်းကတော့ရှည်ခံသည့်ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများသယ်ဆောင်လာရန်မှာလုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါ။
3. ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့်လေ့လာသင့်သည့်အကောင်းဆုံးဥပမာများစွာရှိနေပြီး၎င်းတို့အနက်မှအချို့ကိုဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။ သို့နှင့်တိုင်၎င်းတို့မှာစက်မှုကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိုအထောက်အကူပြုနိုင်သေးပါ။ စကေးကိုက်စက်မှုလုပ်ငန်းအခြေအနေများနှင့်ဆက်သွယ်ရေး၊ ကျန်းမာရေးတို့ကဲ့သို့သောအခြားဆက်စပ်လုပ်ငန်းများ၏ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရရှိပါကအကောင်းဆုံးနမူနာများသည်ပင်အမှန်တကယ်ဈေးကွက်ပြောင်းအနေအထားရောက်ရှိရန်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။
4. ဂျပ်ထွေးနက်နဲသည့်စိန်ခေါ်မှုများအတွက်ပူးတွဲဆောင်ရွက်သူများက၎င်းတို့အားသာချက်ရှိသည့်အပိုင်းများတွင်ဝင်ရောက်ကိုင်တွယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ရှေးဦးကုမ္ပဏီများမှာအကောင်းဆုံးအမူအကျင့်များအတွက်နမူနာကောင်းများဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးကအများပြည်သူသိရှိနားလည်မှုနှင့်ယုံကြည်မှုများရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အစိုးရကလည်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုပြန်လည်သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။ အခြားနယ်ပယ်များမှာကဲ့သို့ပင်အကြပ်အတည်းစိမ်ခန့်ခွဲမှုထက်ပိုသည့်ကဏ္ဍလုံးခြုံငုံပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများရရှိရေးအတွက်ရည်မှန်းချက်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့်ဘက်ပေါင်းစုံအမြင်များထည့်သွင်းကာအကျိုးသက်ဆိုင်သူများအားလုံးအတွက်မူဘောင်များချမှတ်ခြင်းတို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လူသားချင်းစာနာထောက်ထားသည့်ဖောင်ဒေးရှင်းများကဲ့သို့သောပလေယာများ၏အထောက်အပံ့များလိုအပ်ပါသည်။

တောင်ပုံရာပုံအခွင့်အရေးများကမျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်နေပါပြီ။ အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ပေါင်းရင်းမြစ်အပေါ်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း၊ LOHAS စားသုံးသူများဦးမော့လာမှုနှင့်BOPများတွင်တက်နိုင်သောထုတ်ကုန်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများဝယ်ယူအားမြှင့်မားလာမှုတို့ကအားလုံးပါဝင်သည့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုမောင်းနှင်ထိန်းကြောင်းရန်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာကုန်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက်ကိုစေ့ဆော်နေသည့်ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကိုဖန်တီးနေသည်။ သို့သော်မသေချာမှုများကြောင့်အခွင့်အလမ်းများမှာမမှန်နိုင်ပါ။ ရှေ့တွင်ဆွေးနွေးခဲ့သည့်အတိုင်းကော်ပိုရိတ်အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်များမှာစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်နည်းလမ်းရှာရာမှာကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မိမိတို့မိမိတို့ကြောင်းတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်ပုံစံနှင့်စနစ်တို့တွင်မြေလှန်ပြောင်းလဲကာပိုမိုပြတ်သားသည့်လမ်းကြောင်းတစ်ခုချမှတ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဤအခန်းငယ်သည်ခရီးလမ်းအတွက်လိုအပ်သောအရာများကိုတုံ့တောင်းသော်လည်းအရှိတရားနှင့်ညီညွတ်စွာတင်ပြရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။ တောင်ထွင့်ဖျားဆီမှာပြောင်းလဲမှုတွေကိုတွေ့နေရပါပြီ။ ဖြစ်ပျက်မှုအခွင့်အရေးသည်အားလုံးမမျှော်မှန်းနိုင်လောက်အောင်ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။

မြန်မာ-အဆင်တန်ဆာထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အာရှ၏စစ်မျက်နှာသစ်တစ်ခု

မြန်မာနိုင်ငံ(ဘားမား)တွင်ဖြစ်ပေါ်နေသည့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလှုပ်ရှားမှုများအသစ်ဖြစ်သောအထည်ထုတ်လုပ်ရေးဌာနတစ်ခုဖြစ်လာရေးအခွင့်အလမ်းများပွင့်လန်းလာစေသည်။ လူမှုရေးဆိုင်ရာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာညှိဖွင်းသောစွမ်းဆောင်ရည်များနှင့်အဆင့်မြင့်တန်ဖိုးမြှင့်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်မှုကိုဖြစ်ပေါ်စေသည့်အခြားသောအထည်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များထက်ပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်ချေရှိပါသည်။

။ကဏ္ဍတစ်ရပ်လုံးကိုခြုံငုံသုံးသပ်ပါကမြန်မာနိုင်ငံ၏အသင့်ချုပ်ပြီးအထည်ထုတ်လုပ်ငန်းမှာသေးငယ်နေပြီး၊ ၂၀၁၁တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာဂရုဂဿန်းမှ ၂၀၁၁-၂၀၁၂တွင်၉၁ဂဿန်းသို့တိုးတက်လာရာ၎င်းကို အနှုတ်ပိုကုန်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၄၈သန်းမှာဂျပန်သို့တင်ပို့ခြင်းဖြစ်ကာ၁၃၈သန်းမှာတောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့တင်ပို့သည်။^{cl}မြန်မာနိုင်ငံအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဒေါက်တာအောင်ဝင်း၏အဆိုအရအထည်ချုပ်စက်ရုံ၅၀ခန့်နိုင်ငံအတွင်းလည်ပတ်နေပြီး၎င်းတို့မှာတောင်အာရှ၏အဓိကထုတ်လုပ်သူများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါကအလွန်သေးငယ်လှပါသည်။^{clii}စက်ရုံများသည်မြတ်တောက်၊ချုပ်လုပ်၊ထုတ်ပိုး (CMT)စနစ်ဖြင့်လည်ပတ်နေကြသည်။^{cliii}အချိန်ကာလအတိုင်းအတာတစ်ခုအတွင်းမြန်မာသည်တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်ရန်၎င်း၏စာချုပ်စနစ်ဖြင့်ထုတ်လုပ်နေသည့်စနစ်(တစ်နိုင်ငံလုံးစက်ရုံများ၏ဥပဒေနှင့်နှိုင်းကျော်) ကိုပင်ရင်းထုတ်လုပ်သူ(OEM) နှင့်မူလအမှတ်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်(OBM) အဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ရန်ရည်မှန်းချက်ထားရှိပါသည်။အပြောင်းအလဲကိုကျားကန်ပေးဖို့လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သည့်ဥပဒေမူဘောင်တစ်ခုလိုအပ်မှာဖြစ်ပြီး၎င်းမှာလည်းပြင်းပြသည့်နိုင်ငံရေးဆန္ဒရှိမှုအပေါ်မူတည်နေပြန်သည်။ပို့ကန်ခန့်မှန်းခြေမှာအဆင့်မြှင့်တင်ထုတ်လုပ်မှုများမလုပ်လျှင်ပင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၅-၆ဘီလီယံခန့်ရှိနေသည်။^{cliv}

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပထဝီအနေအထားအရအထိုက်အလျောက်ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည်။ (ဥပမာ- ဂျာမနီနှင့်အီတလီနှစ်နိုင်ငံပေါင်းစာမျှ)လူဦးရေ၆၁သန်းအပြင်အသစ်ဝင်ရောက်လာသူများဖြင့်၂၀၁၁သည်သိသာထင်ရှားသည့်ဈေးကွက်သစ်တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်ချေရှိနေသည်။^{clv}ဤတိုင်းပြည်သည်ဆယ်စုနှစ်များစွာတံခါးပိတ်နေထိုင်ခဲ့ရာမှာယခုအခါပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း၊တခါတရံအငြင်းပွားဖွယ်လမ်းဖွင့်မှုမျိုးစတင်နေပြီဖြစ်သည်။၁၉၉၃ခုနှစ်တွင်လက်နက်တင်သွင်းခြင်းပိတ်ပင်မှုဖြင့်စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၃တွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအားလုံးနှင့်မြန်မာနိုင်ငံမှပို့ကန်အားလုံးကိုပိတ်ပင်သည်အထိကျယ်ပြန့်လာခဲ့သည့်အမေရိကန်၏စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုကအထည်ချုပ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ပို့ကန်ပမာဏကိုထိခိုက်စေခဲ့သည်။^{clvi} ၂၀၁၄-၁၅မှ ၂၀၁၈-၁၉အထိဂျီဒီပီတိုးနှုန်းမှာတစ်နှစ်လျှင် ၆.၉ရာခိုင်နှုန်းရှိမည်ဟုခန့်မှန်းထားပြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးပွားနှုန်းမှာတစ်နှစ်ပျမ်းမျှ၁၄.၃ရာခိုင်နှုန်း (၂၀၀၀-၀၁တွင်၁၂ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှတက်လာခဲ့)

ရှိလာနိုင်ပြီးလက်ရှိအတိုးနှုန်းမှာ၁၃ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။^{clvii}နိုင်ငံတော်အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအများဆုံးမှာတရုတ်၊ဂျပန်နှင့်ကိုရီးယားတို့ဖြစ်ကြပါသည်။မကြာသေးမီကပင်မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်ကနိုင်ငံ၏အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများတွင်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုစတင်ခွင့်ပြုပေးနေပြီဖြစ်သည်။^{clviii}ဤသည်ကပင်နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက်အာရှကျစရာဖြစ်လာခဲ့သည်။နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပေါ်လစီအပြောင်းအလဲများအပြင်မြန်မာနိုင်ငံ၏အဝတ်အထည်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုကိုမီးထိုးပေးသည့်အခြားအရေးကြီးသည့်အချက်များမှာလူသားရင်းမြစ်နှင့်စက်ပစ္စည်းရင်းမြစ်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာသည်အခြားဈေးကွက်များတွင်အလွယ်တကူ (သို့မဟုတ်သင့်လျော်သောဈေးနှုန်းဖြင့်) မဖြည့်ဆည်းနိုင်သည့်လိုအပ်သောစက်ပစ္စည်းကရိယာများထုတ်လုပ်ရေးအတွက်ဖြည့်စွမ်းနိုင်အောင်ကြောင်းကျိုးညီညွတ်စွာပြင်ဆင်ထားပါသည်။သို့သော်ဈေးကွက်ခြေခံအထည်ချုပ်အလုပ်ရုံအစုအဝေးများဖြစ်ပေါ်လာကာအိမ်နီးချင်းဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏အထည်အလုပ်လုပ်ငန်းတွင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သောအလွဲသုံးမှုများ၊အငြင်းပွားဖွယ်ပြဿနာများထပ်တူပေါ်ပေါက်လာနိုင်ချေရှိသည်ဟူသောခြိမ်းခြောက်မှုမှာလည်းအမှန်တရားတစ်ရပ်ဖြစ်နေပါသည်။အွန်လိုင်းစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သူတစ်ဦးကသူ့အကြောက်ဆုံးကိုစွဲမှာ "ဒေသခံအင်ဂျင်နီယာများ၊အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများမပါဘဲစက်မှုလုပ်ငန်းများမြန်မာနိုင်ငံသို့ရွှေ့ပြောင်းလာကာအလုပ်သမားများကိုခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း"။^{clix}ဟုဆိုပါသည်။မြန်မာနိုင်ငံသည်၂၀၁၄တွင်အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌရာထူးရယူပြီး ၂၀၁၅တွင်အရေးကြီးသည့်ရွေးကောက်ပွဲတစ်ခုနှင့်ကြုံရမည်ဖြစ်သည်။

။^{clx}အခြေခံအလုပ်သမားပြဿနာနှင့်စက်ရုံဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှုန်းစံများ၊စံချိန်စံညွှန်းနှင့်အနိမ့်ဆုံးလုပ်ခကဲ့သို့သောပြဿနာများကိုထိရောက်မှန်ကန်စွာဖြေရှင်းကာအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများအောင်မြင်အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါက - ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခရီးရောက်လာသည်နှင့်အမျှအထည်ချုပ်လုပ်ငန်း၏ပို့ကန်တန်ဖိုးမှာအမေရိကန်ဒေါ်လာဘီလီယံကျော်သည်အထိတိုးတက်ကြီးထွားလာနိုင်ချေရှိနေပါသည်။စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုသည်လူမှုဝန်းကျင်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုအတွက်အရေးကြီးပြီး၎င်းကနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုဆွဲဆောင်နိုင်ကာအီးယူ၏အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ကိုလည်းရရှိစေနိုင်မည်ဖြစ်ကာခန့်ပုံကျော်လွှားတိုးတက်မှုအတွက်၎င်းတို့အားလုံးကိုလိုအပ်ပါသည်။^{clxi}

7 ဆက်လက်လေ့လာရန်အကြံပြုလိုသည်များ

7.1 စာအုပ်များ

5. Marsha Dickson, *Social Responsibility in the Global Apparel Industry* (၂၀၀၉), Fairchild Books.
6. Miguel Angel Gardetti and Ana Laura Torres, *Sustainability in Fashion and Textiles* (၂၀၁၃), Greenleaf Publishing.
7. Janet Hethorn and Connie Ulasewicz, *Sustainable Fashion: Why Now? A Conversation Exploring Issues, Practices, and Possibilities* (၂၀၀၈), Fairchild Publications.
8. Kunz, Grace and Garner, Myrna. *Going Global: The Textile and Apparel Industry* (၂၀၁၁), Fairchild Publications, 2nd edition.
9. Lucy Siegle, *To Die For: Is Fashion Wearing Out the World?* (၂၀၁၁), Fourth Estate.

7.2 ဖေ့ဘာဘေ့ခ်များ

1. Economist Intelligence Unit, URL: <http://www.eiu.com/default.aspx>
2. Euromonitor International, URL: <http://www.eiu.com/default.aspx>
3. Eurostat, URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>
4. Organization for Economic Co-operation and Development, URL : <http://www.oecd.org/statistics/>
5. World Trade Organization, URL: <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language=>

7.3 အစီရင်ခံစာများ

1. Business for Social Responsibility, “Shared Mindset and Supplier Ownership: A Beyond Monitoring Trends Report” (၂၀၀၈), URL: http://www.bsr.org/reports/BSR_Supplier_Ownership_Trends_Report.pdf
2. CDC Group “Ananta Apparels, Bangladesh” (၂၀၁၃), URL: http://www.cdcgroup.com/Global/Case%20Studies/Documents/Final%20CDC-4Page_Ananta_210513.pdf
3. Clean Clothes Campaign, “Breathless for Blue Jeans” (၂၀၁၃), URL: <http://www.cleanclothes.org/resources/publications/Breathless>
4. Clean Clothes Campaign, “Deadly Denim: Sandblasting in the Bangladesh Garment Industry” (၂၀၁၂), URL: <http://www.cleanclothes.org/resources/publications/cc-c-deadly-denim.pdf/view>
5. Clean Clothes Campaign, “Hazardous Workplaces: Making the Bangladesh Garment Industry Safe” (၂၀၁၂), URL: <http://www.cleanclothes.org/resources/publications/2012-11-hazardousworkplaces.pdf>
6. Department for Environment Food and Rural Affairs, “Sustainable Clothing Roadmap” (၂၀၁၁), URL: <https://www.gov.uk/government/publications/sustainable-clothing-roadmap-progress-report-2011>
7. Economist Intelligence Unit, “Asia Key Issues” (၂၀၁၃), URL: <http://country.eiu.com/Bangladesh>

8. Fair Wear Foundation and Alternative Movement for Resources and Freedom Society, “Minimum Wage Implementation in Bangladesh’s Garment Sector” (၂၀၁၂), URL: <http://www.fairwear.org/ul/cms/fck-uploaded/documents/countrystudies/bangladesh/MinimumWageImplementationBangladesh.pdf>
9. Karina Fernandez-Stark et al, “The Apparel Global Value Chain,” *Duke Center on Globalization, Governance & Competitiveness* (၂၀၁၁), URL: http://www.cggc.duke.edu/pdfs/2011-11-11_CGGC_Apparel-Global-Value-Chain.pdf
10. Amy Galland and Patricia Jurewicz, “Best Current Practices in Purchasing: the Apparel Industry,” *As You Sow* (၂၀၁၀), URL: http://www.asyousow.org/publications/2010%20articles/Apparel_Report.pdf
11. Gary Gereffi and Olga Memedovic, “The Global Apparel Value Chain,” *United Nations Industrial Development Organization* (၂၀၀၃), URL: http://www.unido.org/fileadmin/media/documents/pdf/Services_Modules/Apparel_Value_Chain.pdf
12. Greenpeace, “Dirty Laundry: Unraveling the Corporate Connections to Toxic Water Pollution in China” (၂၀၁၁), URL: <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/toxics/Water%202011/dirty-laundry-12pages.pdf>
13. Greenpeace, “Toxic Threads: The Big Fashion Stitch-Up” (၂၀၁၃), URL: <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/toxics/Water%202012/ToxicThreads01.pdf>
14. Linda Greer et al, “10 Best Practices for Textile Mills to Save Money and Reduce Pollution – A Practical Guide for Responsible Sourcing,” *Natural Resources Defense Council* (၂၀၁၃), URL: <http://www.nrdc.org/international/cleanbydesign/files/rsifullguide.pdf>
15. Green Choice Apparel Supply Chain Investigation, “Cleaning up the Fashion Industry” (၂၀၁၂), URL: <http://www.ipe.org.cn/Upload/Report-Textiles-One-EN.pdf>
16. Rosey Hurst et al, “Finding the Sweet Spot: Smarter Ethical Trade that Delivers More for All,” *Impactt 15th Anniversary Report* (၂၀၁၁), URL: http://www.impacttlimited.com/wp-content/uploads/2012/01/Impactt-15th-anniversary-report_finding-the-sweet-spot.pdf
17. International Labour Organization, “The Relationship Between Improved Working Conditions and Firm-Level Outcomes in SMEs” (၂၀၁၃), URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-ifp_seed/documents/meetingdocument/wcms_212842.pdf
18. International Labour Organization, “World of Work Report” (၂၀၁၃), URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-dgreports/-dcomm/documents/publication/wcms_214476.pdf
19. Naila Kaaber and Luisa Natali, “Gender Equality and Economic Growth: Is there a Win-Win?,” *Institute of Development Studies* (၂၀၁၃), URL: <http://www.ids.ac.uk/files/dmfile/Wp417.pdf>
20. Corinna Kester, “The Sustainable Apparel Coalition: A Case Study of a Successful Industry Collaboration,” *Center for Responsible Business* (၂၀၁၂), URL: http://responsiblebusiness.haas.berkeley.edu/CRB_SustainableApparelCaseStudy_FINAL.pdf

21. McKinsey& Company, "Bangladesh's Ready-Made Garments Landscape: The Challenge of Growth" (၂၀၁၂), URL: http://www.mckinsey.de/sites/mck_files/files/2011_McKinsey_Bangladesh.pdf
22. Jeroen Merk, "A Decent Wage across Borders," *Asia Floor Wage* (၂၀၀၉), URL: <http://www.asiafloorwage.org/documents/Stitching%20a%20Decent%20Wage%20Across%20Borders.pdf>
23. Swedwatch, "A Lost Revolution? Empowered but Trapped in Poverty. Women in the Garment Industry in Bangladesh Want More" (၂၀၁၂), URL: http://www.swedwatch.org/sites/default/files/a_lost_revolution_sw_2.pdf
24. Textiles Intelligence, "Strategies for Sustainability in the Global Apparel Industry" (၂၀၁၂), URL: <http://www.textilesintelligence.com/tisgam/index.cfm?pageid=3&repid=TISGAM&issueid=16&artid=1754>
25. United Nations Conference on Trade and Development, "Potential Supply Chains in Textiles and Clothing Sector in South Asia" (၂၀၁၁), URL: http://unctad.org/en/Docs/ditctncd2011d3_en.pdf
26. Working Together for a World Without Waste, "Valuing our Clothes – The True Cost of How we Design, Use and Dispose of Clothing in the UK" (၂၀၁၂), URL: <http://www.wrap.org.uk/sites/files/wrap/VoC%20FINAL%20online%202012%2007%2011.pdf>

7.4 ပညာရပ်ဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ

1. Mohammed Ali Rashid, "Rise of Readymade Garments Industry in Bangladesh," World Bank (၂၀၀၆), URL: <http://notunprojonmo.com/wp-content/uploads/2011/06/READYMADE-GARMENTS-INDUSTRY.pdf>
2. Mohammad Ali and Habib Mamum "Supply Chain Management of Textile Industry: A Case Study on Bangladesh," International Journal of Supply Chain Management, Vol. 1, No.2 (၂၀၁၂), URL: <http://www.ajbms.org/articlepdf/7ajbms2012282716.pdf>
3. Matthew Amengual et al, "Virtue out of Necessity? Compliance, Commitment, and the Improvement of Labor Conditions in Global Supply Chains," Politics Society (၂၀၀၉), URL: <http://pas.sagepub.com/cgi/content/abstract/37/3/319>
4. Zafar Alam Bhuiyan, "Present Status of Garment Workers in Bangladesh: An Analysis," IOSR Journal of Business and Management, Vol. 3 ((၂၀၁၂), URL: <http://iosrjournals.org/iosr-jbm/papers/vol3-issue5/F0353844.pdf>
5. Esteban Bowles and Sanjay Srikanth, "Stop the Roller Coaster in Apparel Sourcing," A.T. Kearney Insights (၂၀၁၁), URL: http://www.atkearney.com/paper/-/asset_publisher/dVxv4Hz2h8bS/content/stop-the-roller-coaster-in-apparel-sourcing/10192
6. Yvon Chouinard et al., "The Sustainable Economy," Harvard Business Review (၂၀၁၁), URL: <http://hbr.org/2011/10/the-sustainable-economy/>
7. Megha Gupta, "Corporate Social Responsibility in the Global Apparel Industry: An Exploration of Indian Manufacturers" (၂၀၁၂), URL: http://libres.uncg.edu/ir/uncg/f/Gupta_uncg_0154D_11000.pdf

8. Shamimul Hasan et al, "Corporate Governance and Financial Disclosures Bangladesh Perspective," Research Journal of Finance and Accounting, Vol. 4, No. 1 (၂၀၁၃), URL: <http://www.iiste.org/Journals/index.php/RJFA/article/view/4040/4176>
9. Mazedul Islam et al, "Textile Industries in Bangladesh and Challenges of Growth," Research Journal of Engineering Sciences (၂၀၁၃), URL: <http://www.iiste.org/Journals/index.php/RJFA/article/view/4040/4176>
10. Doug Miller, "Towards sustainable labour costing in UK fashion retail," University of Northumbria (၂၀၁၃), URL: <http://www.northumbria.ac.uk/static/5007/despdf/designres/dougproject.pdf>
11. Maximilian Martin, "CSR's New Deal: A Blueprint for Your First Hundred Days in the World of Impact Economy," Impact Economy Working Paper Series 3 (၂၀၁၃), URL: http://www.impacteconomy.com/CSR_new_deal_russian
12. Maximilian Martin, "Making Impact Investible," Impact Economy Working Paper Series 4 (၂၀၁၃), URL: http://www.impacteconomy.com/making_impact_investible
13. Mohammad Yunus and Tatsufumi Yamagata, "The Garment Industry in Bangladesh" (၂၀၁၂), URL: http://www.ide.go.jp/Japanese/Publish/Download/Report/2011/pdf/410_ch6.pdf

8 ကျေးဇူးတင်စကား၊ စာရေးသူ၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ၊ တာဝန်မရှိကြောင်းကြေငြာချက်

ကျေးဇူးတင်စကား

လွန်ခဲ့သည့်၆လကာလအတွင်းအကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)အွန်လိုင်းစစ်တမ်းသို့ မဟုတ်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အင်တာဗျူးများတွင်အချိန်နှင့်အတွေးအမြင်များရက်ရောစွာပါဝင်ပံ့ပိုးခဲ့ကြသူများကိုစာရေးသူကကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်စာရေးသူအားစောဒကတက်ဖွယ်အချက်များကိုမှန်ကန်ခိုင်မာစေခဲ့ပြီးပိုမိုရှင်းလင်းစေရန်သတင်းအချက်အလက်များဖြည့်ဆည်းနိုင်စေရန်အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များကနောက်ဆုံးမူကြမ်းအပေါ်၎င်းတို့၏အမြင်များကိုမျှဝေခဲ့ကြပါသည်။ မာရီယာဘိုဘင်ရီသ်၊ အယ်လီနာဘူထရီမိုဗာ၊ မာတင်ဘတ်တယ်၊ တက်ဒီဗန်ဒါပတ်၊ အန်ဒရယ်ဗီနိုမန်းနှင့်ဝီတာဝေဘာ။ အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)၏သုတေသနအဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သည့်မြောက်အမေရိကရုံးခွဲ၏မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာဝီလီယမ်ဘာကွာ၊ ဆွစ်ရှင်းခွဲဆိုင်လီဗီဖိုရီရာနှင့်နစ်ကိုလတ်နီကယ်ဝစ်တို့ကလည်းပြောပြကြသည့်သုတေသနအထောက်အကူပြုမှုနှင့်အွန်လိုင်းစစ်တမ်းအပေါ် စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးခဲ့ပါသည်။

စာရေးသူ၏ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ

ဒေါက်တာမက်ဇီမီလန်မာတင်သည်အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး (အင်ပက်အီကိုနိုမီ) ၏တည်ထောင်သူနှင့်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ၊ အင်ပက်ပလက်ရှိဖောင်ဒေးရှင်း၏တည်ထောင်သူနှင့်ဘုတ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပါသည်။

သူသည် UBS Philanthropy Services ၏တည်ထောင်သူနှင့်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ၊ McKinsey & Company ၏အကြီးတန်းအကြံပေး၊ ဟားဗတ်စီးပွားရေးဌာန၏နည်းပြ၊ ဟားဗတ်ကနေဒီကျောင်း၏ပြည်သူ့ခေါင်းဆောင်မှုစင်တာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဒေါက်တာမာတင်သည်အာရှ၊ ဥရောပနှင့်အမေရိကမှကမ္ဘာ့အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့်ဥရောပဘဏ်တစ်ခုအတွက်ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးလူသားချင်းစာနာထောက်ထားသည့်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်သက်ရောက်မှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကိုအကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး (အင်ပက်အီကိုနိုမီ)အမည်ဖြင့်တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

သူသည်အနာဂတ်ကိုကြိုတွေးရန်အမြဲစိတ်အားထက်သန်နေတတ်ပြီးသက်ရောက်မှုနယ်ပယ်ဆိုင်ရာပရောဂျက်များစွာကိုဦးဆောင်ကာပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကာပြည်သူ့အကျိုးဆိုင်ရာပညာရပ်နယ်ပယ်တွင်အဓိကတီထွင်ဆန်းသစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည့် Social Impact Bond (SIB) အတွက်အခြေခံမော်ဒယ်တစ်ခုဖြစ်သည့် contingent returns model ကိုပူးတွဲဖန်တီးခဲ့သည်။ သူ၏ဆောင်းပါးနှင့်စာတမ်းတစ်ရာကျော်သည်ဈေးကွက်အခြေပြုခြင်းနှင့်နည်းနည်းနည်းကုမ္ပဏီများစီးပွားရေးနှင့်လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများဆိုင်ရာပညာရပ်နယ်ပယ်ကိုလမ်းကြောင်းဖော်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဒေါက်တာမာတင်သည်မကြာသေးမီကပင်သက်ရောက်မှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအဖွဲ့ကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုအဖြစ်

“လူမှုရေးသက်ရောက်မှုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းဈေးကွက်၏အခြေအနေ”အကြောင်းကိုဒေါ်လာပင်ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိသည့်ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ဤကဏ္ဍခွဲအတွက်အနာဂတ်အလားအလာနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေများကိုစဉ်းစားကြမည့် မူဝါဒချမှတ်သူများကွန်ဖရင့်အတွက်ရေးသားပေးရန်ဖိတ်ကြားခြင်းခံရပါသည်။ G8

သူသည်အင်ဒီယားနားတက္ကသိုလ်မှမနုဿဗေဒမဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှပြည်သူ့စီမံခန့်ခွဲရေးမဟာဘွဲ့ (MPA)၊ နှင့်ဟမ်းဘတ်တက္ကသိုလ်မှမနုဿဘောဂဗေဒဘာသာရပ်ဖြင့်ပါရဂူဘွဲ့များရရှိခဲ့ပါသည်။ ဒေါက်တာမာတင်သည်လူမှုစွန့်ဦးတီထွင်သင်ခန်းစာကိုဥရောပ၏ပထမဆုံးတက္ကသိုလ်သင်ရိုးအဖြစ်ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပြီးစိန်ဂါလင်တက္ကသိုလ်၊ Social Investment and Entrepreneurship ကထိကတစ်ယောက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ Ashoka U's Faculty Institutesတွင်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။

တာဝန်မရှိကြောင်းကြေငြာချက်

ဤစာတမ်းသည်သတင်းအချက်အလက်သက်သက်သာဖြစ်ပြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသို့မဟုတ်ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုရောင်းရန်သို့မဟုတ်ဝယ်ရန်အတွက်ကမ်းလှမ်းချက်သို့မဟုတ်ကမ်းလှမ်းရန်အဆိုပြုချက်မဟုတ်ပါ။ သတင်းအချက်အလက်နှင့်သဘောထားအမြင်အားလုံးသည်စိတ်ချယုံကြည်ဖွယ်ရင်းမြစ်များမှရယူထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း၎င်းတို့၏တိကျမှန်ကန်မှုနှင့်ပြည့်စုံမှုကိုမူကိုယ်စားပြုသူမဟုတ်အာမခံမှုလုံးဝမပြုပါရေးသားဖော်ပြထားသည့်သဘောထားအမြင်များမှာစာရေးသူ၏အာဘော်သာဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူ၏ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲဤအချက်အလက်ကိုဖြန့်ဝေခြင်း၊ ကူးယူခြင်းပြုခွင့်မရှိပါ။ ဤအချက်အလက်ကိုအသုံးပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်မည်သည့်တတိယအဖွဲ့အစည်း၏ဖြစ်တင်ခံရမှု၊ တရားစွဲဆိုခံရမှုဖြစ်စေစာရေးသူနှင့်သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။ ဤအချက်အလက်ကိုတည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီသာဖြန့်ဝေခြင်းပြုရမည်။

9 နိဂုံးမှတ်စုများ

- ⁱ MarketLine, “ကမ္ဘာ့အထည်အလိပ်အဝတ်အစားနှင့်ဖိမ်ခံစွမ်းများ” (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://store.marketline.com/Product/global_textiles_apparel_luxury_goods?productid=MLIP0468-0001
- ⁱⁱ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင်သုံးလတ်ကြမ်းစီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သောပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.adb.org/sites/default/files/pub/2013/ban-qeu-2013-03.pdf> // also BGMEA has data: 79.63 percent of total exports; ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအချက်အလက်များ (၂၀၁၂/၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgH9sZLOFRs> ; BOI ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.boi.gov.bd/index.php/potential-sector/garments-and-textiles>
- ⁱⁱⁱ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအချက်အလက်များ (၂၀၁၂/၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgJ_mZLOFRs ; အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းခွင်တိုးတက်ရေးအဖွဲ့၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏နိုင်ငံတော်စီမံချက် ၂၀၁၃” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.fairwear.org/ul/cms/fck-uploaded/documents/countrystudies/bangladesh/countryplanBangladesh2013.pdf>; McKinsey & Company, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ Ready-Made အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများ၏အခြေ: ကြီးပွားတိုးတက်မှု၏စိန်ခေါ်ခြင်း” (၂၀၁၂)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.mckinsey.de/sites/mck_files/files/2011_McKinsey_Bangladesh.pdf
- ^{iv} McKinsey & Company, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ Ready-Made အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများ၏အခြေ: ကြီးပွားတိုးတက်မှု၏စိန်ခေါ်ခြင်း” (၂၀၁၂)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.mckinsey.de/sites/mck_files/files/2011_McKinsey_Bangladesh.pdf
- ^v တူညီသောစာအုပ်/စာပိုဒ်တွင်ညွှန်းဆိုခြင်း
- ^{vi} MarketLine, “ကမ္ဘာ့အထည်အလိပ်အဝတ်အစားနှင့်ဖိမ်ခံစွမ်းများ” (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://store.marketline.com/Product/global_textiles_apparel_luxury_goods?productid=MLIP0468-0001
- ^{vii} Karina Fernandez-Stark et al, “နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်တန်ဖိုးထားမှုလုပ်ငန်းစဉ်၊” Duke Center ရှိ ကမ္ဘာ့အနုပညာ၊ ဖြစ်စဉ်၊ အုပ်ချုပ်ခြင်းအမူအကျင့်နှင့်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း (၂၀၁၁) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.cggc.duke.edu/pdfs/2011-11-11_CGGC_Apparel-Global-Value-Chain.pdf ; Gary Gereffi နှင့် Olga Memedovic, “နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၊” ကုလသမဂ္ဂစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့ (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.unido.org/fileadmin/media/documents/pdf/Services_Modules/Apparel_Value_Chain.pdf; Mazedul Islam et al, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု၏စိန်ခေါ်ခြင်းများ၊” အင်ဂျင်နီယာသိပ္ပံပညာသုတေသနဂျာနယ် (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.isca.in/IJES/Archive/v2i2/7.ISCA-RJEngS-2013-002.pdf>
- ^{viii} “ဒါကာစက်ရုံပြိုကျခြင်း : DNA ဖော်ပြခြင်းမရှိဘဲလျော်ကြေးမပေးပါ။” ဗြိတိန်နိုင်ငံအသံလွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်း (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.bbc.co.uk/news/magazine-24080579>
- ^{ix} Vertica Bhardwaj နှင့် Ann Fairhurst, “Fast fashion : ဖက်ရှင်လုပ်ငန်း၏ပြောင်းလဲခြင်းများကိုတုံ့ပြန်သည်။” လက်လီရောင်းခြင်း၊ ဖြန့်ဝေခြင်းနှင့်အသုံးပြုသူသုတေသန၏အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပြန်လည်ဆန်းစစ်ချက် (၂၀၁၀) Vol. ၂၀ Issue ၁၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/09593960903498300>
- ^x Retail-Assembly.org, “ဒီဇိုင်းဖန်တီးသူပူးတွဲဆောင်ရွက်ခြင်းများ၏ H&M သမိုင်းကြောင်း” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://retail-assembly.org/blog/hms-history-of-designer-collaborations>
- ^{xi} CLSA, “ရွှေရည်စိမ်ခြင်း : တရုတ်နိုင်ငံရှိစည်းစိမ်ရရှိနေသောလူနေမှုပုံစံများ” (၂၀၁၁) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <https://www.clsa.com/about-clsa/media-centre/2011-media-releases/china-to-become-the-worlds-largest-market-for-luxury-goods.php>
- ^{xii} အချက်အလက်များပိုမိုရရှိအတွက်ကြည့်ပါ : “မီးနှင့်အဆောက်အဦးလုံခြုံရေးအတွက်ထွက်ပေါ်လာသောဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသဘောတူညီမှု,” Industrial (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.industrialunion.org/bangladesh-accord-on-fire-and-building-safety-released> ; “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအလုပ်သမားလုံခြုံရေးအတွက်ပူးပေါင်းခြင်း,” ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.bangladeshworkersafety.org>

^{xiii} ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းတွင်အခြားကုန်ပစ္စည်းများနှင့်ယှဉ်လျက်အဝတ်အထည်များသည်များစွာသောဥရောပနိုင်ငံများတွင်ရာရှင်ဖြင့်ခွဲဝေသုံးစွဲရသည် (၎င်းတို့မှာဥရောပ၊နယ်သာလန်) (အရင်းအမြစ် : သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သောယောက်ျားလေးအဝတ်အထည်၊ “ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ရာရှင်ခွဲဝေခြင်း၊” ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://histclo.com/mat/rat/rat-ww2.html>)

^{xiv} Wendy Koch, “ဝယ်လိုအားတိုးလာသကဲ့သို့အဝတ်အထည်ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်းသည်တွင်ကျယ်လာသည်,” ယနေ့အမေရိကန်(၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.usatoday.com/story/news/nation/2013/04/20/recycling-clothes-expands-curbside/2092351/> ; ထုတ်လုပ်ခြင်းအတွက် Cambridge အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်၊ “ကောင်းစွာဝတ်စားထားလား? ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင်အဝတ်အထည်နှင့်ရက်ထည်လုပ်ငန်းများလက်ရှိနှင့်အနာဂတ်အရည်အသွေးထိန်းနိုင်မှု” (၂၀၁၆), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.ifm.eng.cam.ac.uk/uploads/Resources/Other Reports/UK textiles.pdf>

^{xv} အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ

^{xvi} ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာသက်ရောက်မှု-Accenture, “အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်း၏ခေတ်သစ် - ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာသက်ရောက်မှု - Accenture အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်လေ့လာချက် ၂၀၁၀” (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.unglobalcompact.org/docs/news_events/8.1/UNGC Accenture CEO Study 2010.pdf

^{xvii} ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာသက်ရောက်မှု-Accenture, “ အရည်အသွေးထိန်းထားခြင်းတွင်ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာသက်ရောက်မှု-Accenture အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်လေ့လာချက် ၂၀၁၃” (2013), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.accenture.com/Microsites/ungc-ceo-study/Documents/pdf/13-1739 UNGC%20report Final FSC3.pdf>

^{xviii} Maximilian Martin, “CSR ၏အသစ်မိတ်ဆက်ခြင်း : အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေးလောကတွင်သစ်ဖန်တီးမှုဆုံးသောရက်သတ္တပတ်အတွက်အသေးစိတ်စီမံချက်၊” အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ခြင်းစာစောင်အတွဲ (၂၀၁၃)၊၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.impacteconomy.com/CSR_new_deal_russian

^{xix} ဤစာအုပ်တွင်တင်ပြထားသောနိုင်ငံနှင့်သိသာထင်ရှားသောအချက်များသည်နိုင်ငံအကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများ၏အခြေအနေအဆင်အတန်းကိုသော်လည်းကောင်းဖော်ပြရန်မရည်ရွယ်ဘဲကျွန်ုပ်တို့၏အဓိကအဆိုပြုချက်များကိုဖော်ပြရန်အလို့ငှာအဓိကကျသောအချက်များကိုထင်ရှားရန်ရည်ရွယ်ပါသည်။

^{xx} ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့၊ SITC Code 84 မှကိုယ်စားပြုသောအဝတ်အထည်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language> ; Eurostat, ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

^{xxi} ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီ/အကြံပေးအဖွဲ့, “Vision ၂၀၅၀: စီးပွားရေးအတွက်အစီအစဉ်အသစ်” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.wbcsd.org/pages/edocument/edocumentdetails.aspx?id=219>.

^{xxii} Russell Flannery, “တရုတ်နိုင်ငံ၏ကြီးပွားတိုးတက်လာခြင်းသည်ဘယ်မှာလဲ? အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းသည်ရက်ကန်းရက်ခြင်းကိုတိုးချဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။” အမေရိကန်စီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း (Forbes) (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။<http://www.forbes.com/sites/russellflannery/2013/08/28/wheres-chinas-growth-check-out-textiles-texhong-and-hong-tianzhu/>

^{xxiii} Yuval Atsmon et al, “တရုတ်နိုင်ငံ၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းဈေးကွက်ကိုဖွင့်လှစ်ခြင်း၊” McKinsey & Company (၂၀၁၀) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.mckinsey.com/insights/marketing_sales/tapping_chinas_luxury_goods_market

^{xxiv} KPMG, “တရုတ်နိုင်ငံ၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းများနိုင်ငံတကာရောက်ရှိမှု” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <https://www.kpmg.com/CN/en/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/Global-Reach-China-Luxury-201301.pdf>

^{xxv} Yuval Atsmon et al, “တရုတ်နိုင်ငံ၏ဖိမ့်ခံပစ္စည်းဈေးကွက်ကိုဖွင့်လှစ်ခြင်း၊” McKinsey & Company (၂၀၁၀) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.mckinsey.com/insights/marketing_sales/tapping_chinas_luxury_goods_market

^{xxvi} Ibid.

^{xxvii} “တရုတ်နိုင်ငံအဝတ်အထည်အခန်းကဏ္ဍသည် “နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်မြှုပ်နှံရန်တိုက်တွန်းခြင်း (Going Out)” နည်းလမ်းကိုဆွေးနွေးကြသည်။” အဝတ်အထည်တင်အကောင်းဆုံး B2B ဈေးကွက်(Fibre2Fashion) (၂၀၁၃)၊၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.fibre2fashion.com/news/textile-news/newsdetails.aspx?news_id=148034

^{xxviii} “တရုတ်နိုင်ငံအပတ်အဝန်းကဏ္ဍသည် “နိုင်ငံခြားတွင်မြှုပ်နှံရန်တိုက်တွန်းခြင်း (Going Out)” နည်းလမ်းကိုဆွေးနွေးကြသည်။” အပတ်အဝန်းကဏ္ဍအစီအစဉ် B2B ဈေးကွက် (Fibre2Fashion) (၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.fibre2fashion.com/news/textile-news/newsdetails.aspx?news_id=148034

^{xxix} Werner Stengg, “ဥရောပရှိအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်း” *Enterprise Papers* (၂၀၀၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.viva-systems.com/english/enterprise_paper_02_2001.pdf

^{xxx} *Ibid.*

^{xxxi} Gary Gereffi နှင့် Olga Memedovic တို့ဆီမှလိုက်လျောညီထွေရှိအောင်ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ “နိုင်ငံတကာအပတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်” ကုလသမဂ္ဂစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့ (၂၀၀၃)။ Mohammed Haider, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားလုပ်ငန်း-ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့်ဆိုင်သောအပြောင်းအလဲများနှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာယှဉ်ပြိုင်မှု” ၂၀၀၉, *VDM Verlag Dr. Müller*.

^{xxxii} ဥရောပနိုင်ငံများတွင်တရုတ်နှင့်ဟောင်ကောင်မှလွဲ၍အပတ်အစားရောင်းချခြင်းဦးဆောင်သူအားလုံးသည်ဝင်ငွေခွန်အခမဲ့ (သို့) သွင်းကုန်တင်သွင်းသောနိုင်ငံမှသဘောတူညီနှိုင်းထားသောအခွန်အကောက်များပေးဆောင်ရခြင်းတို့ကိုလက်ခံရသည်။ See Gary Gereffi and Olga Memedovic, “နိုင်ငံတကာအပတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်” ကုလသမဂ္ဂစက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့ (၂၀၀၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.unido.org/fileadmin/media/documents/pdf/Services_Modules/Apparel_Value_Chain.pdf

^{xxxiii} ကျွန်ုပ်တို့သည်နားလည်ရလွယ်ကူရန်၍တွင်အပတ်အစားအကြောင်းအရာကိုအနည်းငယ်သာအာရုံစိုက်သည်။

^{xxxiv} ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့၊ SITC Code 84 မှကိုယ်စားပြုသောအပတ်အထည်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language=>

^{xxxv} အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်သုံးလတစ်ကြိမ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပြင်ဆင်ခြင်း” (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.adb.org/sites/default/files/pub/2013/ban-qeu-2013-03.pdf> // also BGMEA has data: 79.63 percent of total exports; ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အပတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကုန်သွယ်ရေးအချက်အလက် (၂၀၁၂/၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgH9sZLOFRs> ; BOI ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.boi.gov.bd/index.php/potential-sector/garments-and-textiles>

^{xxxvi} *Ibid.*; ကမ္ဘာ့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့၊ SITC Code 84 မှကိုယ်စားပြုသောအပတ်အထည်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://stat.wto.org/Home/WSDBHome.aspx?Language=>

^{xxxvii} UNCTAD, “အာရှတောင်ပိုင်းရှိအထည်အလိပ်နှင့်အပတ်အစားအခန်းကဏ္ဍတွင်အလားအလာရှိသောထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ” (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://unctad.org/en/Docs/ditctncd2011d3_en.pdf

^{xxxviii} “တရုတ်နိုင်ငံ၏တင်းမာခြင်းများလျော့လာသကဲ့သို့ဂျပန်သည် “ကမ္ဘာ့အလုပ်ရုံမှထွက်ခွာသွားသည်” ၊ *Reuters* (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၃ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.reuters.com/article/2012/10/23/us-japan-china-firms-idUSBRE89M1GS20121023>

^{xxxix} Greg Petro, “ဖက်ရှင်အပတ်အစားများလက်လီရောင်းချခြင်း၏အနာဂတ်: Part 1 – Uniqlo,” *Forbes* (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): http://www.forbes.com/fdc/welcome_mjx.shtml

^{xl} “အမြင်များ: ပြောင်းလဲနေသောဂျပန်နိုင်ငံမှအပတ်အစားသုံးစွဲသူများ၊ “ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ပေါင်းစပ်ထားသောချည်ထည် (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.cottoninc.com/corporate/Market-Data/SupplyChainInsights/The-Shifting-Japanese-Apparel-Consumer/Japanese-Consumer-10-10.pdf>

^{xli} *Ibid.*

^{xlii} Mazedul Islam et al, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း၏စိန်ခေါ်မှုများ” အင်ဂျင်နီယာသိပ္ပံပညာများအသံသရာသုတေသနဂျာနယ် (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://www.isca.in/IJES/Archive/v2i2/7.ISCA-RJEngS-2013-002.pdf>

^{xliii} အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက် (online survey)

^{xliv} “ဒါကာမြို့အဆောက်အဦးမပြိုကျခင်ကပင်အချို့သောစက်ရုံများသည်ဘေးအန္တရာယ်များကိုရှောင်ရှားခဲ့သည်။” *Wall Street Journal* (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၄ တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ (URL): <http://online.wsj.com/article/SB10001424127887324766604578458802423873488.html>

^{xlv} အလုပ်ခွင်ရှိအခြေခံဥပဒေများနှင့်အခွင့်အရေးများအတွက်ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်သည်အဓိကကျသောအလုပ်သမားစံသတ်မှတ်ချက်လေးချက်ကိုစာရင်းပြုစုထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ : (၁) အဖွဲ့၏လွတ်လပ်ခွင့်နှင့်အလုပ်သမားသမဂ္ဂနှင့်အလုပ်ရှင်တို့ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်းတွင်လုပ်ပိုင်ခွင့်၏ “ထိရောက်သောအသိအမှတ်ပြုမှု” (၂) အလုပ်သမားများမတရားစေခိုင်းခြင်းဖယ်ရှားရေး၊ (၃) ကလေးအလုပ်သမားများအတွက်ထိရောက်သောဖျက်သိမ်းရေးနှင့် (၄) အလုပ်ခန့်ထားခြင်းများတွင်ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများဖယ်ရှားရေး

^{xlvi} Arun Devnath “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည်ဆူပူအုံကြွမှုပြီးနောက်အထည်အလိပ်လုပ်သားများအတွက်အနည်းဆုံးလုပ်အားခကိုတိုးမြှင့်ပေးသည်” *Bloomberg* (၂၀၁၃), နိုဝင်ဘာ၁၄၊ ၂၀၁၃၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ၁၄တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.bloomberg.com/news/2013-11-13/bangladesh-garment-factories-to-stay-shut-amid-worker-protests.html>

^{xlvii} ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံလုပ်ငန်းခွင်ကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်စီစဉ်ပေးခြင်း ၂၀၁၂-၂၀၁၅” (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.ilo.org/public/english/bureau/program/dwcp/download/bangladesh.pdf> ; Mazedul Islam et al, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု၏စိန်ခေါ်ခြင်းများ” အင်ဂျင်နီယာသိပ္ပံပညာသုတေသနဂျာနယ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀၁၂၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.isca.in/IJES/Archive/v2i2/7.ISCA-RJEngS-2013-002.pdf>

^{xlviii} အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)

^{xlix} Mohammad Yunus and Tatsufumi Yamagata, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း” (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.ide.go.jp/Japanese/Publish/Download/Report/2011/pdf/410_ch6.pdf

ⁱ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင်သုံးလတစ်ကြိမ်စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်သောပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း” (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.adb.org/sites/default/files/pub/2013/ban-qeu-2013-03.pdf> // also BGMEA has data: 79.63 percent of total exports; ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအချက်အလက်များ (၂၀၁၂/၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgH9sZLOFRs> ; BOI ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.boi.gov.bd/index.php/potential-sector/garments-and-textiles>

ⁱⁱ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအချက်အလက်များ (၂၀၁၂/၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgJ_mZLOFRs

ⁱⁱⁱ Mazedul Islam et al, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း၏စိန်ခေါ်မှုများ” အင်ဂျင်နီယာသိပ္ပံပညာများ၏သုတေသနဂျာနယ် (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.isca.in/IJES/Archive/v2i2/7.ISCA-RJEngS-2013-002.pdf>

ⁱⁱⁱⁱ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပြည်ပတင်ပို့သူများအဖွဲ့အစည်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအချက်အလက်များ (၂၀၁၂/၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://bgmea.com.bd/home/pages/TradeInformation#.UgJ_mZLOFRs ; အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းခွင်တိုးတက်ရေးအဖွဲ့၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတော်စီမံချက် ၂၀၁၃” (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://www.fairwear.org/ul/cms/fck-uploaded/documents/countrystudies/bangladesh/countryplanBangladesh2013.pdf> ; McKinsey & Company, “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ Ready-Made အဝတ်အစားလုပ်ငန်းများ၏အမြင်: ကြီးပွားတိုးတက်မှု၏စိန်ခေါ်ခြင်း” (၂၀၁၂)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။ အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.mckinsey.de/sites/mck_files/files/2011_McKinsey_Bangladesh.pdf

^{liv} *Ibid.*

^{lv} *Ibid.*

^{lvi} Goldman Sachs (အမေရိကန်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်အဖွဲ့အစည်း)သည် G7(ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများဖြစ်သောအမေရိကန်၊ ဂျပန်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ဗြိတိန်၊ ကနေဒါနိုင်ငံများ၏ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးများအဖွဲ့) ကိုယှဉ်ပြိုင်နိုင်သော BRIC (ဘရာဇီး၊ ရုရှ၊ အိန္ဒိယ၊ တရုတ်) ကဲ့သို့သောထိရောက်မှုရှိသော ၂၁ရာစုတွင်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရန်အလားအလာရှိသော (၁၁) နိုင်ငံအုပ်စု (N-11) တွင်ပါဝင်သောနိုင်ငံအနေဖြင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကိုဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ (Source: Goldman Sachs “BRIC's နှင့်အလွန်မှာ” (2007), URL: <http://www.goldmansachs.com/our-thinking/archive/archive-pdfs/brics-book/brics-full-book.pdf>); ထိုနည်းတူစွာ JPMorgan သည် “ဟိုချီမင်းသည်မက်ဆီကိုနောက်သို့လိုက်နေသည်” တွင် “ကူဝိတ်၊ ကာတာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ အာရပ်၊ အာရှတိုင်းနားငါးနိုင်ငံ(Frontier Five)” သင့်တင့်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်သေးငယ်သောဈေးကွက်(Frontier Market) တွင်ပါဝင်သောနိုင်ငံအနေဖြင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကိုဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ (၂၀၀၇), URL: <http://at-capital.com/at/JP%20Morgan%20Frontier%20Five.pdf>

- lvii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- lviii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- lviii "Primark ၏ တိုက်ပွဲ : ဈေးဝယ် 3.000 တို့က စတိုးဆိုင်သစ်ထဲကို တိုးဝေ့ ဝင်နေကြခြင်း" *Daily Mail* (၂၀၀၇), ၂၀၁၃ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁ ရက်နေ့မှာ ရယူခဲ့သည်။ 2013, URL: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-446932/The-battle-Primark-3-000-customers-force-way-new-store.html>
- lix Yvon Chouinard et al, "အရည်အသွေးထိန်းနိုင်သောစီးပွားရေး," *Harvard Business Review* (၂၀၁၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာ ၂၅တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://hbr.org/2011/10/the-sustainable-economy/>
- ix Edelman, "စာသုံးသူသဘောထားရှာဖွေသောသုတေသန(Goodpurpose ၂၀၁၂)" (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): <http://purpose.edelman.com>
- lxi "ယနေ့ဈေးဝယ်သူများတွင်အတွေ့ကြုံမရှိသေးသောဝယ်သူများတွေ့ရှိခြင်း(Finding the green in today's shoppers)" *Deloitte*, ၂၀၀၉၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။အင်တာနက်လိပ်စာ(URL): http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Lebanon/Local%20Assets/Documents/Consumer%20Business/DeloitteGreenShopperStudy_2009.pdf
- lxii Edelman, "Goodpurpose 2012" (၂၀၁၂), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။<http://purpose.edelman.com>
- lxiii *Ibid.*
- lxiv Gary Gereffi and Stacey Frederick, "နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၊ကုန်သွယ်ရေးနှင့်အခက်အခဲများ" ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://econ.worldbank.org/external/default/main?pagePK=64165259&theSitePK=477894&piPK=64165421&menuPK=64166093&entityID=000158349_20100427111841
- lxv ဦးဆောင်သောလုပ်ငန်းများတွင်လက်လီရောင်းချမှုများနှင့်တံဆိပ်ပိုင်ရှင်များပါဝင်ပြီးအတိအကျပြောရလျှင်ဥရောပ၊ဂျပန်နှင့်အမေရိကန်ရှိဦးဆောင်သောဈေးကွက်များတွင်ဌာနချုပ်ရုံးစိုက်ထားသည်။၎င်းလုပ်ငန်းများသည်အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အတိအကျပြောလျှင်ဒီဇိုင်း၊ တံဆိပ်တပ်ခြင်းနှင့်ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများဈေးရောင်းဝယ်ခြင်းတို့တွင်တန်ဖိုးအရှိဆုံးလှုပ်ရှားမှုများကိုလုပ်ဆောင်ရန်ရည်ရွယ်သည်။
- lxvi Gary Gereffi and Stacey Frederick, "နိုင်ငံတကာအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်၊ကုန်သွယ်ရေးနှင့်အခက်အခဲများ" ကမ္ဘာ့ဘဏ် (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://econ.worldbank.org/external/default/main?pagePK=64165259&theSitePK=477894&piPK=64165421&menuPK=64166093&entityID=000158349_20100427111841
- lxvii *Ibid.*
- lxviii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- lxix အစီအစဉ်မှအချက်အလက်များအတွက်ကုမ္ပဏီဝက်ဘ်ဆိုက်(website) ကိုကြည့်ပါ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ Nike, URL: <http://www.nikeresponsibility.com/report/> ; Patagonia, URL: <http://www.patagonia.com/us/environmentalism> ; H&M, URL: <http://about.hm.com/en/About/Sustainability.html>
- lxx "ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းခွဲများအက်ဥပဒေဒီကလီဖိုးနီးယား၏ခြင်သာမှု : New Legislation Requires Disclosures on Corporate Efforts to Eliminate Slavery and Human Trafficking," *CSR and the Law* (၂၀၁၀), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.csrandthelaw.com/2010/10/the-california-transparency-in-supply-chains-act-new-legislation-requires-disclosures-on-corporate-efforts-to-eliminate-slavery-and-human-trafficking/>
- lxxi "U.S. ကုန်သွယ်ရေးကိုယ်စားလှယ် Froman သည် Generalized System of Preferences Review ၏အဖြေကိုကြေငြာခဲ့သည်," *Office of the United States Trade Representative* (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.ustr.gov/about-us/press-office/press-releases/2013/june/gsp-review-outcome> ; Kim Elliot, "အပြစ်ပေးခံရသောဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သည်ဘာကြောင့်အဖြေမရှိသနည်း," *Businessweek* (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.businessweek.com/articles/2013-06-28/why-penalizing-bangladesh-isn-t-the-answer>
- lxxii Peter Spiegel et al, "ဥရောပသည်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကိုကုန်သွယ်ရေးကန့်သတ်ခြင်းများစဉ်းစားသည်" *Financial Time* (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.ft.com/cms/s/0/7f6d9cb0-b24d-11e2-8540-00144feabdc0.html#slide0>
- lxxiii အချက်အလက်ပိုမိုရရှိရန်အဖွဲ့အစည်းဝက်ဘ်ဆိုက်(website) ကိုကြည့်ပါ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.apparelcoalition.org/>

- ^{lxiv} အချက်အလက်ပိုမိုရရှိရန်အဖွဲ့အစည်းဝက်ဘ်ဆိုက်(website) ကိုကြည့်ပါ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.fairwear.org/>
- ^{lxv} အချက်အလက်ပိုမိုရရှိရန်အဖွဲ့အစည်းဝက်ဘ်ဆိုက်(website) ကိုကြည့်ပါ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.laborrights.org/creating-a-sweatfree-world/resources/bangladesh-fire-and-building-safety-agreement> ; and Alliance for Bangladesh Worker Safety, URL: <http://www.bangladeshworkersafety.org/>
- ^{lxvi} အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့မေးမြန်းခြင်းများ
- ^{lxvii} Lucy Siegle, “To Die For: Is Fashion Wearing out the World?”, 2011, Fourth Estate, page 78.
- ^{lxviii} အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- ^{lxix} LaborVoices, “ဘန်ကလောအထည်အလိပ်အလုပ်သမားစမ်းသပ်အစီရင်ခံစာ” (၂၀၁၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <https://s3.amazonaws.com/lv-press-releases/LaborVoices+Bangalore+Pilot.pdf>
- ^{lxx} စာရေးသူသို့အီးမေးလ်ဆက်သွယ်ခြင်း၊ဒီဇင်ဘာ၁၀၊၂၀၁၃
- ^{lxxi} LaborVoices, “ဘန်ကလောအထည်အလိပ်အလုပ်သမားစမ်းသပ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ” (၂၀၁၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <https://s3.amazonaws.com/lv-press-releases/LaborVoices+Bangalore+Pilot.pdf>
- ^{lxxii} Clean Clothes Campaign, “အလျင်အမြန်ပြုပြင်ခြင်းအတွက်ရှာဖွေခြင်း : လုပ်အားခအနည်းငယ်သာရသောလုပ်ငန်းခွင်များတွင်အားနည်းသောလူမှုရေးဆိုင်ရာစာရင်းစစ်ခြင်းများသည်မည်ကဲ့သို့အလုပ်သမားများထိန်းရမည်” (၂၀၀၅), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.cleanclothes.org/resources/publications/05-quick-fix.pdf/view>
- ^{lxxiii} Accenture and Vodafone, “ဆက်သွယ်ထားသောစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး : ရေထွက်နှင့်လယ်ယာထွက်ကုန်များထုတ်လုပ်ရောင်းချရေးလုပ်ငန်းစဉ်ရှိကြီးမားသောသွယ်ယူရေး၏ထိရောက်မှုရှိပြီးအရည်အသွေးထိန်းသောအခန်းကဏ္ဍ” (၂၀၁၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၅ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.accenture.com/SiteCollectionDocuments/PDF/Accenture-Connected-Agriculture.pdf>
- ^{lxxiv} Accenture နှင့် Vodafone, “ဆက်သွယ်ထားသောအလုပ်သမား: ထွက်ပေါ်လာသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ငန်းခွင်ဘဝကိုကြီးမားစွာပညာ(mobile technology) မည်ကဲ့သို့တက်စေနိုင်သနည်း” (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၅ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://www.vodafone.com/content/dam/sustainability/pdfs/vodafone_connected_worker.pdf
- ^{lxxv} Ibid.
- ^{lxxvi} Mary Lennighan, “လိုင်စင်များအတွက်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၏မီဒီယံအော်ပရေတာများသည်ဆက်သွယ်ရေးစတင်ခဲ့သည်။” *Total Telecom* (၂၀၁၃), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၅ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.totaltele.com/view.aspx?ID=482790>
- ^{lxxvii} ထုတ်ကုန်မတူသောစက်မှုလုပ်ငန်းများအပြန်အလှန်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းများ(cross-industry collaborations) ကဲ့သို့သောအလားအလာကောင်းသောနည်းလမ်းများကိုဖော်ပြရန်အခြားသောဥပမာဖြစ်သောရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကိုဖြေရှင်းရန်ဆေးဘက်ဆိုင်ရာစက်မှုလုပ်ငန်းအခန်းကဏ္ဍကိုစဉ်းစားပါ။ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ကျန်းမာရေးတွင်အကျိုးသက်ရောက်မှုသည်ရေရှည်တွင်ဆေးဘက်ဆိုင်ရာစက်မှုလုပ်ငန်းကိုပြောင်းလဲနေသော်လည်းလာမည့်အနာဂတ်တွင်စီးပွားရေး(သို့)လုပ်ဆောင်ခြင်းပုံစံများတွင်မူအရှိန်ပြင်းစွာပြောင်းလဲနေပါသည်။စက်မှုလုပ်ငန်းရှိကုမ္ပဏီများသည်ပါဝင်သောကိစ္စရပ်များကိုနားလည်ရန်နှင့်ပြောင်းလဲလာသောပတ်ဝန်းကျင်အားများကိုလိုက်လျောညီထွေတုံ့ပြန်နိုင်ရန်ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။စက်မှုလုပ်ငန်းများသည်လုပ်ငန်းတွင်ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများအားစေ့စပ်ခြင်း၊ခံနိုင်ရည်များတည်ဆောက်ခြင်း၊သိပ္ပံပညာနှင့်တီထွင်ဆန်းသစ်ချက်များကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းစသောရေရှည်အတွက်စီမံချက်များထားခြင်းဖြင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေးကိုအနာဂတ်နည်းလမ်းများတွင်ပေါင်းစပ်နိုင်ပါသည်။Accenture နှင့် GlaxoSmithKline ကြည့်ပါ၊ “ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ကျန်းမာရေး : ကိစ္စများဘောင်ခတ်ခြင်း” (၂၀၁၁), ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၅ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.gsk.com/content/dam/gsk/globals/documents/pdf/climate-change.pdf>
- ^{lxxviii} Bluesign, “ရေထုတ်လွှတ်ခြင်း- သဘာဝလည်ပတ်ခြင်း၏တိုးတက်လာသောကာကွယ်ခြင်း,” ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.bluesign.com/industry/bluesign-system/principles/water-emission#.UoTo1eJRHwG>
- ^{lxxix} အချက်အလက်များပိုမိုရရှိရန်အတွက်ကုမ္ပဏီဝက်ဘ်ဆိုက်(website) ကိုကြည့်ပါ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.masholdings.com/>
- ^{xc} LEED အဆင့်သတ်မှတ်သောစနစ်များသည် LEED အသိအမှတ်ပြုခြင်းကိုရရှိရန်လိုအပ်သောစီမံကိန်းများအတွက်လိုအပ်ချက်များအစုအဝေးဖြစ်ပါသည်။အုပ်စုတစ်ခုစီသည်စီမံကိန်းတစ်ခု (သို့) အဆောက်အဦအမျိုးအစားတစ်ခု၏မတူညီသောလိုအပ်ချက်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေရှိစေသည်။Hansjürg Leibundgut et al တွင်ကြည့်ပါ၊ “သီရိလင်္ကာရှိအပတ်အစားစက်ရုံ” အရည်အသွေးထိန်းသောဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် *Holcim Foundation* (၂၀၀၉)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၁၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://download.holcimfoundation.org/1/docs/Book_MAS_SriLanka.pdf
- ^{xci} Ibid.

^{xcii} Ellen MacArthur Foundation, “အရည်အသွေးမြင့်စွာလည်ပတ်နိုင်သောစီးပွားရေးအစီရင်ခံစာ” (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.ellenmacarthurfoundation.org/business/reports>

^{xciii} *Ibid.*, page 15.

^{xciv} *Ibid.*, page 86.

^{xcv} *Ibid.*, page 56.

^{xcvi} *Ibid.*, page 56.

^{xcvii} *Ibid.*, page 54.

^{xcviii} “ထိုင်းနိုင်ငံသည်အာဆီယံဖက်ရှင်အချက်အချာကိုရှာဖွေသည်” *Fibre2Fashion* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.fibre2fashion.com/industry-article/48/4752/thailand-seeks-to-be-aseans-fashion-hub1.asp>

^{xcix} *Ibid.*

^c “ထိုင်းနိုင်ငံခန့်မှန်းချက်များ၊” *Economist Intelligence Unit* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၃ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://country.eiu.com/Thailand>

^d “အာဆီယံတစ်လျှောက်အနည်းဆုံးလုပ်အားခအဆင့်” *Asean Briefing* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.aseanbriefing.com/news/2013/04/16/minimum-wage-levels-across-asean.html>

^{ci} အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ

^{cii} Jonathan Dyson, “ထိုင်းအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍသည်ပြည်ပတင်ပို့သောဈေးကွက်ကိုခွဲထုတ်ရန်ခန့်မှန်းနေသည်” *just-style* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၃ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://www.just-style.com/analysis/thai-garment-sector-looks-to-diversify-export-markets_id116500.aspx

^{civ} မူလကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း (OEM)

သည်စီးပွားရေးဆိုင်ရာတစ်ဆင့်ခံကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်သည်။ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်ပေးသောစက်ရုံသည်ဝယ်ယူသူ၏ပုံစံဒီဇိုင်းအရထုတ်ကုန်ကိုထုတ်လုပ်သည်။ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းသည်ဝယ်ယူသူ၏တံဆိပ်အမည်ဖြင့်သာရောင်းချသည်။ ထုတ်ပေးသောသူနှင့်ဝယ်ယူသူသည်ကွဲပြားသောလုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ ပြီးနောက်ထုတ်ပေးသောသူသည်ကုန်ဖြန့်ဖြူးခြင်းတွင်ထိန်းချုပ်ခြင်းမရှိရပါ။

^c အလယ်အလတ်အဆင့်သည်ထုတ်ပေးသောသူသည်ဝယ်ယူသူ၏အသေးစိတ်သတ်မှတ်ချက်များအရကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သော်လည်းတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့်ကုန်ပစ္စည်းကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ပေးသောနေရာတွင်မူရင်းဒီဇိုင်းပုံစံဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း (ODM) ဖြစ်ပါသည်။

^{cvi} မူရင်းတံဆိပ်အမည်ဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း (OBM) သည်ပထမပုံစံဒီဇိုင်းနှင့်သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်တံဆိပ်ထုတ်ကုန်ကိုမူလကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ခြင်း (OEM) ၏ထုတ်လုပ်ခြင်းကျွမ်းကျင်မှုများဖြင့်ထုတ်လုပ်သူများမှအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ “ထိုင်းနိုင်ငံသည်အာဆီယံဖက်ရှင်အချက်အချာကိုရှာဖွေသည်” *Fibre2Fashion* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.fibre2fashion.com/industry-article/48/4752/thailand-seeks-to-be-aseans-fashion-hub1.asp>

^{cvi} ထိုင်းအထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့်ထိုင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဇာရီ “လမ်းညွှန် ၂၀၁၃-၂၀၁၄” ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.thaigarment.org/index.php/en/tgma-menu/234-tgma-directory-2013-2014>

^{cvi} ဥပမာ Fairtrade သည်၂၀၀၉ငွေကြေးအကျပ်အတည်းကာလအတွင်းတွင်၄င်း၏နိုင်ငံတကာလက်လီရောင်းတန်ဖိုးကို၂၀၀၉တွင်၁၅ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်တိုးတက်လာပြီးကြီးထွားရန်ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီးစံသတ်မှတ်ချက်များသည်သိသာသောအတိုင်းအတာဖြင့်ပြည်သူလူထုဝယ်ယူခြင်းကိုလွှမ်းမိုးရန်စတင်နေပါသည်။ ဥပမာ-ဥရောပကော်မရှင်သည်ဥရောပပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များအတွက်၂၀၁၃အကုန်တွင် ‘green public procurement’ ၏ရှေ့ဆောင်ရန်ကိုပုံစံသတ်မှတ်ထားခဲ့ကြသည်။ (မူရင်း : EC Communication, ဇူလိုင် ၂၀၀၈)။

^{cix} အချက်အလက်များပိုမိုရရှိရန်အတွက်ကုမ္ပဏီဝက်ဘ်ဆိုက်(website)ကိုကြည့်ပါ။ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://worldcocoafoundation.org> ; <http://www.unilever.com/aboutus/supplier/sustainablesourcing/index.aspx>
^c အချက်အလက်များပိုမိုရရှိရန်အတွက်ကုမ္ပဏီဝက်ဘ်ဆိုက်(website)ကိုကြည့်ပါ။ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://worldcocoafoundation.org>

^{cx} အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ

^{cxii} Maximilian Martin, “လူမှုရေးဆိုင်ရာထိရောက်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဈေးကွက်အခြေအနေ” *UK Cabinet Office* (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <https://www.gov.uk/government/publications/status-of-the-social-impact-investing-market>

^{cxiii} CDC Group, “Ananta Apparels, Bangladesh” (၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၉ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.cdcgroup.com/Global/Case%20Studies/Documents/Final%20CDC-4Page%20Ananta%20210513.pdf>

- cxiv “Rags in the ruins,” *The Economist* (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊မေလ၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.economist.com/news/asia/21577124-tragedy-shows-need-radical-improvement-building-standards-rags-ruins>
- cxv အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- cxvi “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်စာရင်းအင်းဆိုင်ရာရုံး၊ “ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အချက်အလက်စာရွက်ချက်” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာလ၁ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.bbs.gov.bd/WebTestApplication/userfiles/Image/SubjectMatterDataIndex/datasheet.xls>
- cxvii အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားရုံး၊ “Decent Work Country Profile Bangladesh” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---integration/documents/publication/wcms_216901.pdf
- cxviii ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်စာရင်းအင်းဆိုင်ရာရုံး၊ “အိမ်ထောင်စီးပွားနှင့်နေထိုင်သူများ၏လိင်အားဖြင့်ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုအရွယ်အစား” ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၄ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://www.bbs.gov.bd/RptHIES_2_1.aspx?page=/PageReportLists.aspx?PARENTKEY=73
- cxix Jeroen Merk, “နယ်ခြားတလျှောက်ထိုက်တန်သောလုပ်အားခ,” အာရှအနိမ့်ဆုံးလုပ်အားခ (၂၀၀၉) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၇ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.asiafloorwage.org/documents/Stitching%20a%20Decent%20Wage%20Across%20Borders.pdf>
- cxx War on Want “Stitched Up: ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍရှိအမျိုးသမီးအလုပ်သမားများ” (၂၀၁၁)၊ URL: <http://www.waronwant.org/attachments/Stitched%20Up.pdf>
- xxxi *Ibid.*
- xxxi *Ibid.*
- xxxiii Greenpeace “အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ဓာတုပစ္စည်းများအစားထိုးခြင်း-အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ဓာတုပစ္စည်းပေါ်လစီများအားအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.greenpeace.org/china/Global/china/publications/others/2013/20130325-GP-ENG.pdf>
- xxxiv Lacasse and Baumann, “အဝတ်အထည်ဓာတုပစ္စည်းများပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအချက်အလက်နှင့်အမှန်တရားများ” ဂျာမနီပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာကာကွယ်ရေးအေဂျင်စီ၊ Springer၊ New York၊ ၂၀၀၄၊စာမျက်နှာ၆၀၉တွင်ဖော်ပြထားသော- “အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင်အသုံးပြုသောဓာတုပစ္စည်းများ” *Ecotextiles* (၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://oecotextiles.wordpress.com/2013/01/10/chemicals-used-in-textile-processing/>
- xxxv အထည်အလိပ်ထုတ်လုပ်ခြင်းအပြင်အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းမှဓာတုပစ္စည်းများသည်သုံးစွဲသူများအတွက်ဆိုးဝါးသောကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုများကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။အန္တရာယ်ရှိသောအရာဝတ္ထုများသည်အဝတ်လျှော်နေစဉ်အတွင်းအထည်များမှထုတ်လွှတ်ပြီးစွန့်ပစ်ရေအသုံးပြုခြင်း၏အကျိုးရှိမှုပေါ်မူတည်ပြီး၎င်းအရာဝတ္ထုများ (သို့) သူတို့၏မအောင်မြင်သောထုတ်ကုန်များသည်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရေထဲသို့စွန့်ပစ်ကြသည်။အထည်အလိပ်ထုတ်ကုန်များ၏သုံးစွဲသူများသည်အန္တရာယ်ရှိသောအရာဝတ္ထုများမှဖြစ်ပွားလာသောဆိုးဝါးသောကျန်းမာရေးဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုကိုအချေပြားထိတွေ့မှုမှတစ်ဆင့်ခံစားရပြီးကလေးများသည်အထူးသဖြင့်သူတို့၏ဖြစ်နိုင်ချေအရပါးစပ်ထဲသို့ပစ္စည်းများထည့်သောကြောင့်ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားနိုင်သည်။ဆွီဒင်ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာအေဂျင်စီကိုလည်းကြည့်ပါ “အထည်အလိပ်များတွင်အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများ” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.kemi.se/Documents/Publikationer/Trycksaker/Rapporter/Rapport-3-13-textiles.pdf>
- xxxvi ဥရောပဓာတုဗေဒဆိုင်ရာဥပဒေအသစ် REACH (ဓာတုပစ္စည်းများ၏စာရင်းသွင်းခြင်း၊အကဲဖြတ်ခြင်းနှင့်ခွင့်ပြုချက်အထောက်အထား)သည်လူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကာကွယ်ရေးတွင်တိုးတက်လာရေးကိုရည်ရွယ်ပြီး၂၀၀၇ခုနှစ်လ၁ရက်တွင်စတင်ခဲ့သည်။
- xxxvii IHS Chemical, “အထည်အလိပ်ဓာတုပစ္စည်းများ” (၂၀၁၀) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.ihs.com/products/chemical/planning/scup/textile.aspx>
- xxxviii Greenpeace “အဝတ်အစားစက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ဓာတုပစ္စည်းများအစားထိုးခြင်း-အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရေးချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ဓာတုပစ္စည်းပေါ်လစီများအားအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း” (၂၀၁၃) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.greenpeace.org/china/Global/china/publications/others/2013/20130325-GP-ENG.pdf>
- xxxix AT Kearney, “ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာစက်မှုလုပ်ငန်းအမြင်၂၀၁၃-ဥရောပထင်မြင်ယူဆချက်၊” (၂၀၁၂) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.atkearney.com/documents/10192/536196/Chemical+Industry+Vision+2030+A+European+Perspective.pdf/7178b150-22d9-4b50-9125-1f1b3a9361ef>
- xxxix “Reach-ကဲ့သို့သောဥပဒေများကမ္ဘာ့အနှံ့ပြန့်သတ်မှတ်သည့်ဥပဒေကမ္ဘာလှည့်လည်ခြင်း” *ICIS* (၂၀၁၀) ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ၅ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.icis.com/Articles/2010/05/31/9362538/reach-like-regulations-enacted-globally.html>
- xxxix အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့မေးမြန်းခြင်းများ

- xxxii အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများ၏ပိုင်ဆိုင်မှုများတွင်ဆက်တိုက်ဖြစ်ခြင်း (ပတ်ဝန်းကျင်တွင်အသင့်မထုတ်လွှတ်နိုင်ပါ)၊ bioaccumulative(ဇီဝရုပ်များစုပုံရန်တတ်နိုင်သော) နှင့် carcinogenic(ကင်ဆာဖြစ်စေသောဓာတုပစ္စည်းများ)၊ mutagenic (ပြောင်းလဲပြောင်းလဲနည်းများနှင့်မျိုးဗီဇထိခိုက်ခြင်းတို့ကိုယူလာနိုင်သောဓာတုပစ္စည်းပမာဏ) ပါဝင်သောအဆိပ်၊အဆိပ်အတောက်မှပြန်၍ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း(ပြန်ဖြစ်လာသောစနစ်ကိုထိခိုက်စေနိုင်သည့်ဓာတုပစ္စည်းများ) (သို့) အာရုံကြောနှင့်ဆိုင်သောစနစ်သို့ (သို့) ဖော်မုန်းဓာတ်ကိုဖရိုဖရဲပြုလုပ်စေနိုင်သောစနစ်များပါဝင်ပါသည်။ (အရင်းအမြစ်- Greenpeace၊ "ပုလဲမြစ်၏အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းညစ်ညမ်းခြင်း၊" *Technical Note 08/2009*၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/planet-2/report/2009/10/hazardous-chemical-pollution-o.pdf>)
- xxxiii ထုတ်ကုန်လေးခုတွင်အဆိပ်ပါသော phthalateကိုမြင့်မားသောအဆင့်ပါဝင်ခြင်းနှင့်ထုတ်ကုန်နှစ်ခုတွင် azo dyes အသုံးပြုခြင်းမှကင်းရှင်းမှုအားစစ်ဆေးသော aminesကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ Nonylphenol ethoxylates (NPEs)ကိုစစ်ဆေးခဲ့သောအဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်မှုတွင်တွေ့ရှိရပြီး ၂၀၁၁တွင်ဆွေးနွေးခဲ့သောအားကစားအဝတ်အထည်အရာဝတ္ထုများတည်ရှိမှုကိုပြီးခဲ့သောစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုအဖြေများမှအနည်းငယ်သောကွာခြားချက်ကိုပြသည်။ (အရင်းအမြစ်- Greenpeace "အဆိပ်အတောက်ခြိမ်းခြောက်မှုများ : The Big Fashion Stitch-Up" (၂၀၁၂)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာ ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/toxics/Water%202012/ToxicThreats01.pdf>)
- xxxiv ဆွီဒင်ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာအေဂျင်စီကိုလည်းကြည့်ပါ "အထည်အလိပ်များတွင်အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများ၊" အစီရင်ခံစာ ၂၀၁၃၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.kemi.se/Documents/Publikationer/Trycksaker/Rapporter/Rapport-3-13-textiles.pdf>
- xxxv "မီးနှင့်အဆောက်အအုံများလုံခြုံရေးတွင်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သဘောတူညီမှုထုတ်လွှတ်ခဲ့သည်၊" *Industrial* (မေလဂ္ဂရက် ၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.industrial-union.org/bangladesh-accord-on-fire-and-building-safety-released> ; "We Made It! - Global Breakthrough as Retail Brands sign up to Bangladesh Factory Safety Deal," *Clean Clothes Campaign* (မေလဂ္ဂရက် ၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.cleanclothes.org/news/press-releases/2013/05/16/global-breakthrough-as-retail-brands-sign-up-to-bangladesh-factory-safety-deal>
- xxxvi ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အလုပ်သမားများလုံခြုံရေးအဖွဲ့၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.bangladeshworkersafety.org/>
- xxxvii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- xxxviii အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၊ "ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ challenge fund" (၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <https://www.gov.uk/responsible-and-accountable-garment-sector-challenge-fund>
- xxxix အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာန၊ "ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ challenge fund" (၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <https://www.gov.uk/responsible-and-accountable-garment-sector-challenge-fund>
- cxl Maxwell Stamp PLC, "ယုံကြည်ကိုးစားနိုင်ပြီးတာဝန်ယူနိုင်သောအထည်အလိပ်အခန်းကဏ္ဍ challenge fund (RAGS): တာဝန်ရှိသော RMG အခန်းကဏ္ဍအတွက်အတူတကွအလုပ်လုပ်ခြင်း - သင်ယူခဲ့သောသင်ခန်းစာများ၊" ၂၀၁၃၊ Maxwell Stamp PLC.
- cxli *Ibid.*, page 48.
- cxlii စာရေးသူသို့အီးမေးလ်အဆက်အသွယ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၉၊ ၂၀၁၃
- cxliii အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ
- cxliv ပတ်ဝန်းကျင်အစားအသောက်နှင့်ကျေးလက်တောရွာနှင့်ဆိုင်သောကိစ္စများအတွက်ဌာန၊ "ထိန်းနိုင်သောအဝတ်အစားစီမံချက်၊" (၂၀၁၁)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/69299/pb13461-clothing-actionplan-110518.pdf
- cxlv အကျိုးသက်ရောက်စေသောစီးပွားရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ
- cxlvi Mazedul Islam et al, "ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံရှိအထည်အလိပ်လုပ်ငန်းများနှင့်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု၏စိန်ခေါ်ခြင်းများ၊" အင်ဂျင်နီယာသိပ္ပံပညာသုတေသနဂျာနယ်(၂၀၁၃)၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.isca.in/IJES/Archive/v2i2/7.ISCA-RJEngS-2013-002.pdf>
- cxlvii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- cxlviii အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- cxlix အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသောစီးပွားရေး၏အင်တာနက်ပေါ်တွင်လေ့လာသုံးသပ်ချက်(online survey)
- cl အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)အွန်လိုင်းစစ်တမ်း

^{cl}မြတ်မောင် “Thousands of new factories coming: MGMA,” မြန်မာတိုင်းမ်(၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.mmtimes.com/index.php/business/3506-thousands-of-new-factories-coming-mgma.html>

^{clii}အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ

^{cliii}အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းရှင်များသည်၎င်းတို့၏ယက်ထည်၊ ပန်းထိုးထည်၊ လက်ထိုးထည်များကိုချည်ခင်မှတိုက်ရိုက်ဖြတ်တောက်ချုပ်လုပ်သည်ဖြစ်ချုပ်ထည်အမျိုးအစားများမှာလည်းအသင့်ချုပ်ပြီးအထည်များမှသည်စိတ်ကြိုက်ပုံချုပ်ထည်များအထိအမျိုးအစားစုံလင်စွာရှိသည်။ အဝတ်အထည်ထုတ်လုပ်သူများမှာအခြားသူများထံမှပစ္စည်းယူကာကန်ထရိုက်စနစ်ဖြင့်ဖြတ်တောက်ချုပ်လုပ်သူသို့မဟုတ်ဖောက်သည်တစ်ဦးချင်းစီအတွက်စိတ်ကြိုက်ထည်များချုပ်လုပ်သည့်စက်ချုပ်သမားများဖြစ်နိုင်သည်။ လုပ်ငန်းများသည်ချည်မျှင်ကိုအခြားလုပ်ငန်းများထံမှဝယ်ယူနိုင်သလိုအိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းအဖြစ်လည်းကော်ယိုတိုင်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

^{cliv}အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်လူတွေ့ မေးမြန်းခြင်းများ

^{clv}၂၀၁၂ခုနှစ်လူဦးရေ (ကိုးကား- “Myanmar Facts Sheet,” အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်(၂၀၁၂) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.adb.org/sites/default/files/pub/2013/MYA.pdf>)

^{clvi} “Overview of Burma sanctions,” ဘီဘီစီ (၂၀၁၄) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/8195956.stm>

^{clvii} Jacob Hamstra, “Country Report Myanmar,” *Economist Intelligence Unit*, ၂၀၁၃၊ နိုဝင်ဘာ ၇ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.eiu.com/default.aspx>

^{clviii} “Myanmar approves new foreign investments in garment sector,” မြန်မာတိုင်းမ်(၂၀၁၃) ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: http://www.fibre2fashion.com/news/apparel-news/newsdetails.aspx?news_id=152332

^{clix}အကျိုးသက်ရောက်သောစီးပွားရေး(အင်ပက်အီကိုနိုမီ)အွန်လိုင်းစစ်တမ်း

^{clx} “Don’t Ignore Myanmar Politics, Suu Kyi Tells EU,” ဘန်ကောက်ပို့စ်၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.bangkokpost.com/news/local/379895/don-t-ignore-myanmar-politics-suu-kyi-tells-eu>

^{clxi} David Birnbaum’s Blog, “The Myanmar Garment Industry: A Very Short Study,” ၊ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂ ရက်တွင်ရရှိခဲ့သည်။ URL: <http://www.birnbaumgarment.com/2013/02/28/the-myanmar-garment-industry-a-very-short-study/>